

Data, tabeller, statistikker og kort

ENERGISTATISTIK 2013

INDHOLD

				 15	_	
•	A/Λ	\mathbf{A}/\mathbf{A}	A	1		
М	/V 1	7 V 1	/V =		·u	

Du er velkommen på Energistyrelsens statistik og data webside "Tal og kort". Her finder du energistatistikken i en langt mere detaljeret udgave end den her publicerede. Den samlede energistatistik med tabeller og tidsserier om energiforbrug, emissioner og beregningsforudsætninger for perioden 1972-2013 findes også under "Tal og kort" og er lige til at downloade. Desuden findes der beskrivelser af metoder og foretagne revisioner.

Talgrundlaget for samtlige figurer i denne pdf-udgave samt en ppt-præsentation af figurerne findes også på hjemmesiden.

Hurtigt overblik	3
Energibalance 2013	4
Produktion af primær energi	5
Vedvarende energi	7
El og fjernvarme	11
Forbrugsoversigt 2013	18
Bruttoenergiforbrug og endeligt energiforbrug	20
Transport	25
Produktionserhverv	27
Handels- og serviceerhverv	31
Husholdninger	34
Emissioner af CO ₂ og andre drivhusgasser	38
Energi og økonomi	44
Energipriser	46
Internationale forhold	50
Begreber og definitioner	55
Nøgletal og energistatistikkens forudsætninger	58

Energistatistik 2013

Udgivet i december 2014 af Energistyrelsen, Amaliegade 44, 1256 København K.

Tlf.: 33 92 67 00, Fax 33 11 47 43, E-mail: ens@ens.dk, Internet http://www.ens.dk.

Design og produktion: Energistyrelsen.

ISBN 978-87-93071-91-9 www

ISSN 0906-4699

Spørgsmål angående metode og beregning kan rettes til Energistyrelsen, Statistiksektionen, Tlf.: 33 92 67 00 eller statistik@ens.dk.

 $\label{thm:energial} \mbox{Energistyrelsen er en institution under Klima-, Energi- og \mbox{ Bygningsministeriet.}}$

Publikationen kan citeres med kildeangivelse.

Danmark er nettoimportør af energi. Det korrigerede bruttoenergiforbrug faldt i 2013

Energiproduktionen og selvforsyningsgraden faldt

Den danske produktion af råolie, naturgas og vedvarende energi m.m. faldt 10,8% i 2013 til 709 PJ. Produktionen af råolie og naturgas faldt med henholdsvis 13% og 17%.

Danmarks selvforsyningsgrad for energi var i 2013 93% mod 102% året før. Det betyder, at energiproduktionen i 2013 var 7% lavere end energiforbruget. Det er første gang siden 1996, at Danmark er nettoimportør af energi.

Det faktiske energiforbrug steg 0,3%

Det faktiske energiforbrug steg 0,3% fra 757 PJ i 2012 til 759 PJ i 2013. Stigningen i forbruget skal ses i lyset af, at Danmark havde væsentlig mindre nettoimport af elektricitet i 2013 end i 2012. Det har betydet, at brændselsforbruget til elproduktion er steget med 13,2%. Stigningen dækker over et øget forbrug af kul, vedvarende energi og olie på henholdsvis 32,9%, 5,5% og 4,8%.

Det korrigerede bruttoenergiforbrug faldt 2,4%

Energistyrelsen opgør udover det *faktiske energiforbrug* et *korrigeret bruttoenergiforbrug*, hvor der korrigeres for brændsel knyttet til udenrigshandel med el og klimaudsving i forhold til et vejrmæssigt normalt år. Formålet med den korrigerede opgørelse er at få et billede af de underliggende tendenser i udviklingen. Det *korrigerede bruttoenergiforbrug* var i 2013 763 PJ, hvilket er 2,4% mindre end i 2012.

Sammenholdt med et fald i den økonomiske aktivitet målt ved bruttonationalproduktet (BNP, 2010-priser, kædede værdier) på 0,5% indebærer det en forbedring af energieffektiviteten i 2013 på 2%. I forhold til 1990 er det korrigerede bruttoenergiforbrug faldet 6,9%. I samme periode er BNP vokset 39,5%. Dermed krævede hver BNP-enhed i 2013 33,2% mindre energi end i 1990.

Stigning i forbruget af vedvarende energi

Forbruget af vedvarende energi voksede fra 180 PJ i 2012 til 187 PJ i 2013, svarende til en stigning på 3,4%. Udviklingen kan forklares ved stigninger i forbruget af træaffald, halm, vindkraft og sol samt et fald i forbruget af geotermi og skovflis i konverteringssektoren.

Opgjort efter EU's beregningsmåde udgjorde vedvarende energi i 2013 ca. 26,7% af energiforbruget mod 26,0% i 2012.

Produktionen af el baseret på vedvarende energi udgjorde i 2013 46,7% af den indenlandske elforsyning. Heraf bidrog vindkraft med 32,5%. Solenergi bidrog med ca. 1,5%.

Stigning i udledning af CO₂

De faktiske CO_2 -udledninger fra energiforbrug steg i 2013 med 4,2% til 41,6 mio. ton. Korrigeret for brændselsforbrug knyttet til udenrigshandel med el og klimaudsving faldt CO_2 -udledningerne 3,8%. Siden 1990 er de korrigerede CO_2 -udledninger faldet 31,0%.

Fald i udledning af drivhusgasser for året 2012

FN's klimapanel (IPCC) har udmeldt nye retningslinjer for beregning og opgørelse af drivhusgasser. Disse er gældende fra og med 2015 (dvs. fra indberetningsåret 2013).

En opgørelse af Danmarks samlede faktiske udledninger af drivhusgasser viser et fald fra basisåret (1990/1995) til 2012 på 25,5%. Genberegnet med de nye retningslinjer og faktorer vil faldet i samme periode være ca. 23,8%. Faldet kan bl.a. tilskrives den store nettoelimport i 2012.

Energiforbruget på de enkelte forbrugsområder

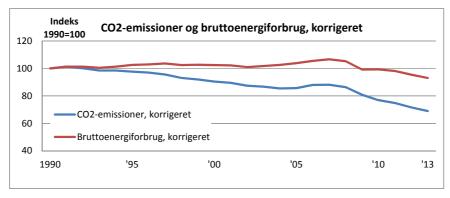
Energiforbrug til *transport* var i 2013 1,2% lavere end året før. Energiforbruget til vejtransport faldt med 1,6%, mens forbruget til indenrigsluftfart faldt 4,9%.

Produktionserhvervenes samlede klimakorrigerede energiforbrug var i 2013 2,4% lavere end året før. I fremstillingsvirksomhed faldt energiforbruget 2,9%.

I handels- og serviceerhverv og husholdninger var det klimakorrigerede energiforbrug i 2013 henholdsvis 0,2% og 0,4% lavere end i 2012.

Eksport af energiteknologi

Eksporten af energiteknologi og -udstyr var i 2013 DKK 67,6 mia. mod DKK 61,1 mia. i 2012. Eksporten af energiprodukter og -udstyr, udgør dermed 10,8% af andelen af Danmarks samlede vareeksport. Den tilsvarende andel i 2012 var ca. 10%.

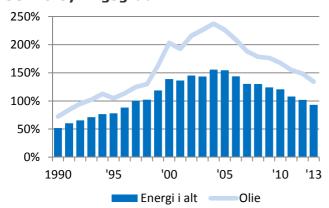

Energibalance 2013

	I alt	Råolie og halvfabri- kata	Olie- produk- ter	Natur- gas	Kul og koks	Affald, ikke bio- nedbrydeligt	uanda.	EI	Fjern- varme	By- gas
Direkte energiindhold [TJ]										
Energiforbrug i alt	758 982	301 013	-23 229	138 094	135 578	16 923	186 557	3 892	155	-
- Primær produktion	709 302	373 365	-	179 275	-	16 923	139 739	-	-	-
- Genbrug	41	-	41	-	-	-	-	-	-	-
- Import	780 678	216 204	302 973	50 386	121 850	-	47 859	41 251	155	-
- Eksport	-689 241	-289 456	-277 577	-82 639	-1 283	-	- 928	-37 359	-	-
- Grænsehandel	-8 039	-	-8 039	-	-	-	-	-	-	-
- Udenrigs bunkring	-26 543	-	-26 543	-	-	-	-	-	-	-
- Lagertræk	-8 879	880	-13 802	-8 189	12 264	-	- 32	-	-	-
- Statistisk difference, tilgang ved blanding	1 663	20	- 283	- 740	2 747	-	- 81	-	0	-
Energisektor	-41 531	-301 013	286 767	-23 417	-	-	-	-3 310	- 559	-
- Udvinding og forgasning	-23 417	-	-	-23 417	-	-	-	-	-	-
- Raffinaderiproduktion	301 418	-	301 418	-	-	-	-	-	-	-
- Forbrug ved raffinaderiprod.	-317 387	-301 013	-14 651	-	-	-	-	-1 164	- 559	-
- Forbrug ved distribution	-2 146	-	-	-	-	-	-	-2 146	-	-
Konverteringssektor	-74 087	-	-6 285	-48 795	-130 176	-15 968	-126 276	118 794	134 001	617
- Centrale anlæg	-54 141	-	-1 962	-15 682	-129 450	-	-33 469	65 786	60 636	-
- Vindmøller og vandkraftsanlæg	-	-	-	-	-	-	-40 092	40 092	-	-
- Decentrale anlæg	-4 476	-	- 65	-15 982	- 581	-4 027	-14 195	10 451	19 923	-
- Fjernvarmeanlæg	-1 419	-	-1 453	-12 443	- 95	- 205	-18 135	- 523	31 436	-
- Sekundære producenter	-7 010	-	-2 798	-4 057	- 50	-11 735	-20 385	8 763	23 252	-
- Bygasværker	- 20	-	- 6	- 631	-	-	-	-	-	617
- Egetforbrug ved produktion	-7 022	-	-	-	-	-	-	-5 774	-1 247	-
Distributionstab m.m.	-33 920	-	-	- 117	-	-	-	-6 947	-26 831	- 25
Endeligt energiforbrug	-609 444	-	-257 253	-65 765	-5 403	- 955	-60 281	-112 430	-106 766	- 593
- Ikke energiformål	-11 636	-	-11 636	-	-	-	-	-	-	-
- Transport	-202 251	-	-192 150	-	-	-	-8 710	-1 391	-	-
- Produktionserhverv	-128 036	-	-36 714	-29 736	-5 384	- 727	-12 395	-36 809	-6 230	- 42
- Handels- og serviceerhverv	-82 710	-	-2 687	-9 100	-	- 228	-1 743	-37 124	-31 783	- 44
- Husholdninger	-184 812	-	-14 066	-26 928	- 18	-	-37 433	-37 106	-68 753	- 506

Anm. Energibalancen giver et samlet overblik over forsyning, konvertering og forbrug af energi.
En mere detaljeret opgørelse af tilgang (sorte tal) og afgang (røde tal) af de enkelte energivarer findes i tabellen Energiforsyning og –forbrug 2013 på side 18-19.

Selvforsyningsgrad

Selvforsyningsgraden er opgjort som produktion af primær energi sat i forhold til klimakorrigeret bruttoenergiforbrug. Selvforsyningen med olie opgøres som produktion af råolie sat i forhold til den del af bruttoenergiforbruget, der udgøres af olie.

I 1997 producerede vi i Danmark for første gang mere energi, end vi forbrugte. Selvforsyningsgraden var 52% i 1990 og toppede i 2004 med 156%. For første gang siden 1996 er Danmark nettoimportør af energi. I 2013 var selvforsyningsgraden således 93% mod 102% året før.

Danmark har siden 1993 været mere end selvforsynende med olie, hvilket giver sig udslag i en årlig nettoeksport. I 2013 var selvforsyningsgraden for olie 134% mod 149% året før. Selvforsyningsgraden for olie toppede i 2004 og er faldet siden.

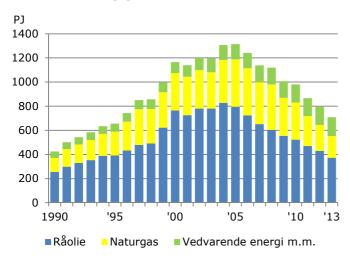
Produktion af primær energi

									Ændring
Direkte energiindhold [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Produktion i alt	40 252	424 557	1 164 815	1 314 643	980 312	867 019	795 300	709 302	67
Råolie	12 724	255 959	764 526	796 224	522 733	470 447	429 140	373 365	46
Naturgas	17	115 967	310 307	392 868	307 490	246 964	216 000	179 275	55
Vedvarende energi	22 724	45 657	76 306	108 545	133 081	132 316	133 371	139 739	206
Affald, ikke- bionedbrydeligt	4 787	6 975	13 676	17 006	17 008	17 292	16 789	16 923	143

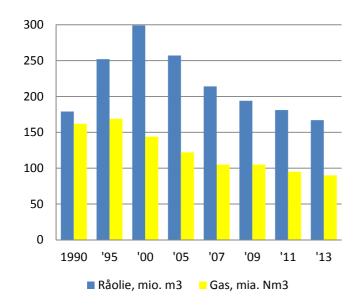
Produktion og forbrug af vedvarende energi

Blocks on a little divide								A	Endring
Direkte energiindhold [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Produktion af vedva- rende energi	22 724	45 657	76 306	108 545	133 081	132 316	133 371	139 739	206
Solenergi	50	100	335	419	657	789	1 254	2 889	2795
Vindkraft	38	2 197	15 268	23 810	28 114	35 187	36 972	40 044	1723
Vandkraft	123	101	109	81	74	61	63	48	-52
Geotermi	-	48	58	172	212	166	288	229	377
Biomasse	22 023	39 996	54 039	76 174	94 972	87 208	85 507	86 970	117
- Halm	4 840	12 481	12 220	18 485	23 323	20 220	18 301	20 625	65
- Skovflis	-	1 724	2 744	6 082	11 352	11 407	12 425	11 746	581
- Brænde	7 621	8 757	12 432	17 667	23 779	20 469	19 660	18 851	115
- Træpiller	-	1 575	2 984	3 262	2 407	2 418	1 749	1 778	13
- Træaffald	3 710	6 191	6 895	6 500	8 500	7 810	8 791	9 111	47
- Affald, bionedbrydeligt	5 851	8 524	16 715	20 786	20 788	21 135	20 520	20 683	143
- Biobrændsler	-	744	49	3 393	4 824	3 748	4 061	4 175	461
Biogas	184	752	2 912	3 830	4 337	4 107	4 383	4 642	517
Varmepumper	306	2 462	3 585	4 058	4 714	4 798	4 906	4 917	100
Import af vedvarende energi	-	-	2 466	16 286	36 608	42 538	48 307	47 859	•
Brænde	-	-	-	1 963	2 939	3 332	3 200	3 069	•
Skovflis	-	-	305	1 521	4 865	5 876	6 401	6 051	•
Træpiller	-	-	2 161	12 802	27 675	27 805	31 743	32 286	•
Biobrændsler	-	-	-	-	1 129	5 525	6 963	6 454	•
Eksport af vedvarende energi	-	-	-	2 632	2 846	1 996	1 300	928	•
Biobrændsler	-	-	-	2 632	2 846	1 996	1 300	928	•
Lagertræk, stat. diffe- rence m.m.	-	- 3	1	0	0	- 1 006	- 10	- 114	•
Forbrug af vedvarende energi	22 724	45 654	78 773	122 199	166 844	171 852	180 369	186 557	309

Primær energiproduktion

Olie- og gasreserver

Ved primær energi forstås råolie, naturgas, vedvarende energi (herunder bionedbrydeligt affald) og ikke-bionedbrydeligt affald.

Energiproduktion var i 2013 709 PJ mod 795 PJ i 2012, hvilket svarer til et fald på 10,8%. Den primære energiproduktion toppede i 2005 med 1315 PJ.

Råolieproduktionen og naturgasproduktionen har været jævnt stigende indtil 2004 hhv. 2005, hvorefter den er faldet.

I 2013 faldt produktionen af råolie og naturgas henholdsvis 13% og 17%, mens produktionen af vedvarende energi m.m. steg 4,3%.

Reserverne af olie og gas er indtil ultimo 2009 opgjort som de mængder, der inden for en overordnet økonomisk ramme kan indvindes med kendt teknologi fra kendte felter og fund. Reserverne er løbende revurderet på grund af nye fund og ændringer i beregningsforudsætningerne.

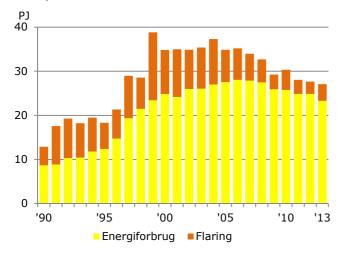
Energistyrelsen har ultimo 2009 ændret klassifikationssystemet for olie- og gasreserver og introduceret kategorien *betingede ressourcer*. For 2009-2011 og 2013 er angivet summen af reserver og betingede ressourcer for at muliggøre sammenligning med tidligere opgørelser.

Summen af reserver og betingede ressourcer er ultimo 2013 opgjort til 167 mio. m^3 olie og 90 mia. Nm^3 gas.

Fra og med 2011 opgøres Danmarks olie- og gasreserver hvert andet år.

Kilde: Danmarks olie- og gasproduktion 2013.

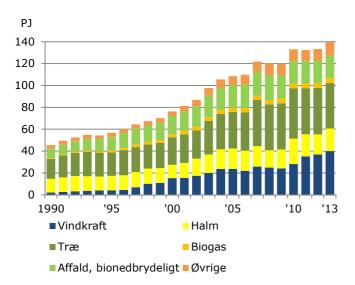
Naturgasforbrug og flaring på platforme i Nordsøen

Udvindingen af råolie og naturgas er ledsaget af et forbrug af naturgas til produktion og ilandføring. I 2013 var forbruget 23,3 PJ svarende til 16,9% af det samlede naturgasforbrug i Danmark. I 2012 var forbruget på platformene 24,8 PJ.

Ved produktionen i Nordsøfelterne foregår der tillige flaring (afbrænding) af naturgas. Flaring medregnes ikke i energiforbruget, men indgår i Danmarks internationale opgørelse af drivhusgasser og er CO₂-kvoteomfattet. Flaring af naturgas blev i 2013 opgjort til 3,8 PJ mod 2,8 PJ i 2012.

Produktion af vedvarende energi fordelt på energivarer

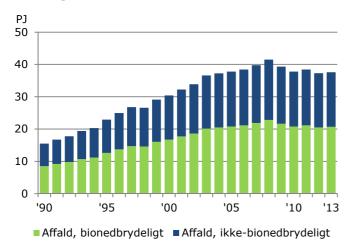
Under vedvarende energi medtages vindkraft, træ, halm, biogas, bionedbrydeligt affald og andet (vandkraft, geotermi, solenergi og varmepumper).

Produktionen af vedvarende energi er i 2013 opgjort til 139,7 PJ, hvilket er en stigning på 4,8% i forhold til 2012. Set over perioden 1990-2013 er produktionen af vedvarende energi steget 206%.

Produktionen af vindkraft var i 2013 40,0 PJ, hvilket er en stigning på 8,3% i forhold til 2012.

Produktionen af halm, træ og bionedbrydeligt affald var i 2013 hhv. 20,6 PJ, 41,5 PJ og 20,7 PJ. I forhold til 2012 er produktionen samlet for de tre brændsler steget 1,7%.

Forbrug af affald

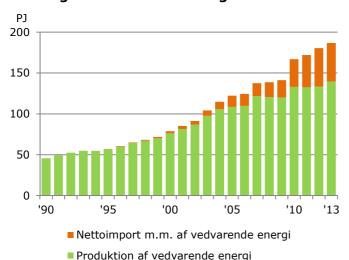

Forbruget af affald til produktion af el og fjernvarme er vokset betydeligt over tiden. Det samlede forbrug af affald steg 0,8% i 2013 i forhold til 2012. I forhold til 1990 er forbruget af affald til energiformål i 2013 steget 143%.

I energi- og CO₂-emissionsstatistik fordeles affald i to komponenter: Bionedbrydeligt affald og ikkebionedbrydeligt affald. Ifølge internationale konventioner medregnes den bionedbrydelige del af affald under vedvarende energi.

I energistatistikken antages, at 55,0% af forbruget af affald er bionedbrydeligt. Det betyder, at affald giver et betydeligt bidrag til det samlede forbrug af vedvarende energi.

Forbrug af vedvarende energi

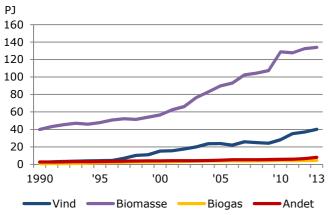

Produktion af vedvarende energi er vokset stærkt siden 1990. Hertil kommer en stigende nettoimport. I 2013 var nettoimporten (inkl. lagertræk m.m.) af vedvarende energi 46,8 PJ.

I 2013 var forbruget af vedvarende energi 186,6 PJ, hvilket er 3,4% mere end året før. Det faktiske forbrug af vedvarende energi var i 1990 45,7 PJ.

Øget anvendelse af vedvarende energi giver et væsentligt bidrag til at reducere den danske CO_2 -emission.

Vedvarende energi - forbrug fordelt på energivarer

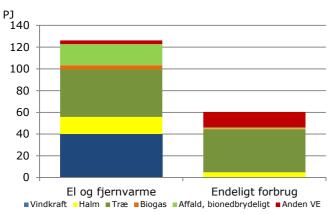

Forbruget af vedvarende energi steg fra 180,4 PJ i 2012 til 186,6 PJ i 2013.

Forbruget af biomasse steg fra 132,5 PJ i 2012 til 133,9 PJ i 2013, mens vindkraft steg fra 37,0 PJ til 40,0 PJ.

Det stigende forbrug af biomasse i de seneste 10 år bæres af et øget forbrug af skovflis, træpiller og brænde. I perioden 2003 til 2013 er stigningen på henholdsvis 153%, 246%, 39,0%. Derudover er forbruget af flydende biobrændsler steget fra 0,4 PJ i 2003 til et forbrug på 9,7 PJ i 2013.

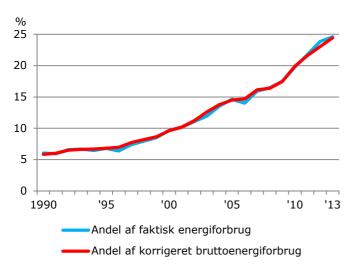
Anvendelse af vedvarende energi i 2013

I 2013 var det samlede forbrug af vedvarende energi (produktion plus nettoimport) 186,6 PJ, hvoraf 126,3 PJ blev anvendt til produktion af el og fjernvarme. I el- og fjernvarmeproduktionen var vindkraft, træpiller og bionedbrydeligt affald dominerende med henholdsvis 40,0 PJ, 23,3 PJ og 19,5 PJ. Forbruget af træ i øvrigt, halm og biogas udgjorde henholdsvis 20,4 PJ, 15,8 PJ og 3,8 PJ.

60,4 PJ vedvarende energi indgik i det endelige energiforbrug, dvs. til procesforbrug og opvarmning i produktionserhverv og handels- og serviceerhverv samt opvarmning i husholdninger og til transport. I det endelige forbrug vejer træ, især brænde, tungest.

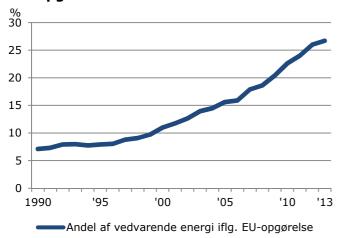
Vedvarende energi - andel af samlet energiforbrug

Det faktiske energiforbrug angiver det registrerede energiforbrug i et kalenderår. I 2013 dækkede vedvarende energi 24,6% af det samlede faktiske energiforbrug mod 23,8% året før. I 1990 var andelen 6,1%.

Det korrigerede bruttoenergiforbrug fremkommer ved at korrigere det faktiske energiforbrug for brændselsforbrug tilknyttet udenrigshandel med el og klimaudsving i forhold til et vejrmæssigt normalt år. I 2013 var vedvarende energis andel af det korrigerede bruttoenergiforbrug 24,4% mod 23,0% året før. I 1990 var andelen 5,8%.

Andel af vedvarende energi iflg. EU-opgørelse

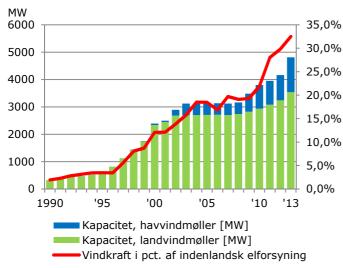
I henhold til EU's direktiv om vedvarende energi opgøres andelen af vedvarende energi på en anden måde end ovenfor.

Ved EU's beregning tages udgangspunkt i det endelige energiforbrug, som udtrykker energiforbruget hos slutbrugerne, ekskl. grænsehandel og forbrug til ikke-energiformål. Til det endelige energiforbrug lægges distributionstab og egetforbrug ved el- og fjernvarmeproduktion. Vedvarende energi er i EU-opgørelse defineret som slutforbruget af vedvarende energi samt el- og fjernvarmeproduktion baseret på vedvarende energi.

I 2013 var andelen af vedvarende energi ifølge EUopgørelsen 26,7% mod 26,0% året før, altså 2 til 3 procentpoint højere end når andelen af vedvarende energi opgøres som andel af det samlede energiforbrug (s. 8).

Kilder: 2004-2012 Eurostat. 1990-2003 og 2013 Energistyrelsens beregning.

Vindkraftkapacitet og vindkraftens andel af indenlandsk elforsyning

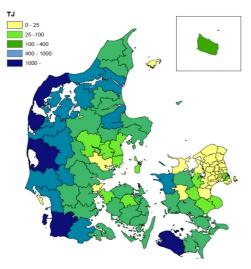

I 2013 svarede produktionen af vindkraft til 32,5% af den indenlandske elforsyning mod 29,8% i 2012 og kun 1,9% i 1990.

Vindkraftkapaciteten var i 2013 4810 MW mod 4163 MW året før. Land- og havvindmøllernes kapacitet var i 2013 henholdsvis 3539 MW og 1271 MW. I 1990 var der kun landvindmøller, de udgjorde en vindkraftkapacitet på 326 MW.

Udviklingen i vindkraftanlæggenes kapacitet og produktion følges ikke altid ad, idet produktionen af vindkraft i de enkelte år i høj grad afhænger af vindforholdene, som kan være svingende. Når kapaciteten forøges, afspejles det endvidere først fuldt ud i produktion i det følgende år, da produktion fra ny kapacitet naturligvis begrænser sig til den del af året, hvor anlæggene er i drift.

Vindkraft på land fordelt på kommuner

Vindkraftproduktionen var i 2013 på 40,0 PJ. Heraf stod anlæg på land for 60,9% og anlæg på havet for 39,1%.

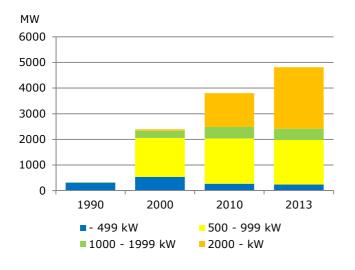
Vindkraftproduktionen fra anlæg på land er ikke jævnt fordelt over Danmark. Særligt i kommuner med vestvendte kyste er der opstillet mange vindkraftanlæg, og gunstige vindforhold bidrager til en høj produktion fra disse.

Anlæggene opstillet i de seks kommuner med den største vindkraftproduktion tegnede sig således i 2013 for en samlet produktion på 7,9 PJ eller 32,4% af den samlede vindkraftproduktion fra landbaserede anlæg.

Vindkraft - antal an	æg og kapacitet	fordelt på	størrelse
----------------------	-----------------	------------	-----------

	1980	1990		2000			2012			2013	
	Land	Land	Land	Hav	I alt	Land	Hav	I alt	Land	Hav	I alt
Antal anlæg i alt	68	2 666	6 219	41	6 260	4601	419	5020	4721	519	5240
- 499 kW	68	2 656	3 677	11	3 688	1358	11	1369	1397	14	1411
500 - 999 kW	-	8	2 283	10	2 293	2571	10	2581	2551	10	2561
1 000 - 1 999 kW	-	2	251	-	251	365	0	365	359	0	359
2 000 - kW	-	-	8	20	28	307	398	705	414	495	909
Vindkraftkapacitet i alt [MW]	3	326	2 340	50	2 390	3241	922	4163	3539	1271	4810
- 499 kW	3	317	533	5	538	233	5	238	232	5	237
500 - 999 kW	-	6	1 512	5	1 517	1748	5	1753	1734	5	1739
1 000 - 1 999 kW	-	3	279	-	279	449	0	449	438	0	438
2 000 - kW	-	-	16	40	56	811	912	1723	1135	1261	2396

Vindkapacitet efter anlægsstørrelse

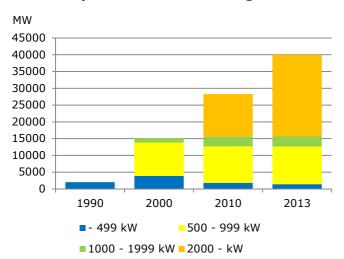

Det samlede antal vindkraftanlæg steg med 220 vindkraftanlæg fra 2012 til 2013, og den samlede installerede vindkraftkapacitet voksede med 648 MW.

Udviklingen har i en årrække gået mod færre, men større vindkraftanlæg. Således var der i 2013 1020 færre vindkraftanlæg end i 2000, hvilket dækker over et fald i antallet af anlæg op til 499 kW på 2277 og en stigning i antallet af større anlæg på 1257.

Tilsvarende stod vindkraftanlæg med en kapacitet mindre end 500 kW i 2013 for blot 4,9% af den samlede kapacitet, mens andelen i 2000 var 22,5%.

Vindkraftproduktion efter anlægsstørrelse

Udviklingen mod større anlæg slår endnu kraftigere igennem på vindkraftproduktionen.

Hvor anlæg større end 2 MW således tegnede sig for 50% af den installerede vindkraftkapacitet, producerede disse anlæg i 2013 mere end 60% af den samlede energi fra vindkraftanlæg.

Tilsvarende stod vindkraftanlæg med en kapacitet mindre end 500 kW i 2013 for blot 3,5% af den samlede produktion.

Den væsentligste årsag hertil er, at den overvejende del af anlæggene etableret på havet er anlæg større end 2 MW og at vindkraftanlæg på havet har en højere produktion, målt i forhold til deres kapacitet, end vindkraftanlæg placeret på land.

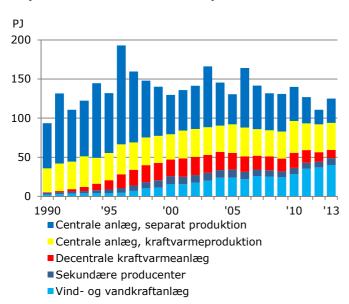
Ændrina

Elproduktion fordelt efter produktionsanlæg

									Ændring
Direkte energiindhold [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90 -'13
Elproduktion i alt (brutto)	97 508	93 518	129 776	130 469	139 906	126 825	110 611	125 088	33,8%
Centrale elprod. anlæg	44 155	7 494	8 871	49	336	245	221	189	-97,5%
Centrale kraftvarmeanlæg	52 056	80 639	73 809	74 932	83 940	67 395	53 978	65 598	-18,7%
- heraf separat elproduktion	36 026	50 157	41 584	38 402	43 221	33 342	18 314	31 022	-38,2%
Decentrale kraftvarmeanlæg	18	988	21 547	21 254	19 216	16 155	12 013	10 451	958%
Sekundære producenter	1 118	2 099	10 168	10 336	8 203	7 728	6 990	6 896	229%
- Elproducerende anlæg ¹⁾	-	-	9	7	6	7	7	5	•
- Kraftvarmeanlæg ¹⁾	1 118	2 099	10 158	10 328	8 197	7 722	6 983	6 895	228%
Vindkraftanlæg ¹⁾	38	2 197	15 268	23 810	28 114	35 187	36 972	40 044	1723%
Vandkraftanlæg ¹⁾	123	101	109	81	74	61	63	48	-5%
Solceller ¹⁾	-	-	4	8	22	54	374	1 864	•
Egetforbrug ved produktion	-5 731	-6 118	-5 776	-6 599	-7 159	-6 047	-5 403	-5 774	-5,6%
Centrale elprod. anlæg	- 2 787	- 590	- 312	- 2	- 17	- 14	- 16	- 13	- 98%
Centrale kraftvarmeanlæg	- 2 944	- 5 509	- 4 993	- 6 033	- 6 602	- 5 570	- 4 913	- 5 275	-4,3%
Decentrale kraftvarmeanlæg	-	- 19	- 472	- 564	- 541	- 463	- 474	- 487	2463%
Elproduktion i alt (netto)	91 777	87 400	123 999	123 870	132 747	120 778	105 208	119 314	36,5%
Nettoelimport	-4 453	25 373	2 394	4 932	- 4 086	4 746	18 771	3 892	-84,7%
Indenlandsk elforsyning	87 323	112 773	126 393	128 802	128 661	125 524	123 979	123 206	9,3%
Forbrug ved konvertering	-	-	- 1	-	- 110	- 216	- 652	- 523	•
Distributionstab m.m. ²⁾	- 7 497	- 8 886	- 7 650	- 5 573	- 9 482	- 7 966	- 7 906	- 6 943	-21,9%
Indenlandsk elforbrug	79 827	103 887	118 742	123 228	119 068	117 342	115 421	115 740	11,4%
Forbrug i energisektoren	- 1 256	- 1 784	- 1 911	- 2 760	- 3 456	- 3 330	- 3 310	- 3 310	85,6%
Endeligt elforbrug	78 571	102 103	116 831	120 469	115 612	114 012	112 111	112 430	10,1%

¹⁾ Brutto- og nettoproduktionen er pr. definition identiske. 2) Bestemmes som forskellen mellem forsyning og forbrug.

Elproduktion fordelt efter produktionsform

Elproduktionen var i 2013 125,1 PJ, hvilket er en stigning på 13,1% i forhold til 2012. Baggrunden er primært, at Danmark havde en væsentlig mindre nettoimport af el i 2013 end i 2012, idet den indenlandske elforsyning er stort set uændret.

Produktionen af el foregår på centrale anlæg, decentrale kraftvarmeanlæg, vindkraftanlæg og hos sekundære producenter (dvs. producenter, hvor hovedproduktet ikke er energi).

På centrale anlæg sker elproduktionen som separat elproduktion eller som kombineret el- og varmeproduktion. Af den samlede elproduktion på 125,1 PJ kom 65,8 PJ (53%) fra centrale anlæg – heraf 31,0 PJ som separat produktion. Den separate elproduktion varierer meget fra år til år som følge af udsving i udenrigshandelen med el. Elproduktionen fra decentrale anlæg og sekundære producenter var hhv. 10,5 PJ og 6,9 PJ. Vindkraftanlæg producerede 40,0 PJ el, en stigning på 8,3% i forhold til 2012.

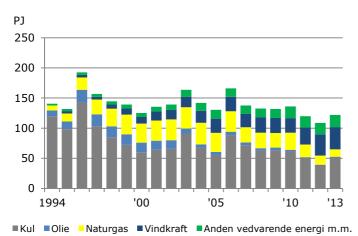
Elproduktion fordelt efter anvendt brændsel

								Ændring
Direkte energiindhold [TJ]	1994	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'94 - '13
Elproduktion i alt (brutto)	144 707	129 776	130 469	139 905	126 824	110 611	125 088	-13,6%
Olie	9 547	15 964	4 933	2 783	1 631	1 451	1 261	-86,8%
- heraf orimulsion	-	13 467	-	-	-	-	-	•
Naturgas	8 206	31 589	31 606	28 464	21 027	15 099	12 243	49,2%
Kul	119 844	60 022	55 666	61 222	50 313	38 032	51 451	-57,1%
Overskudsvarme	-	139	-	-	-	-	-	•
Affald, ikke-bionedbrydeligt	836	2 002	2 938	2 689	2 802	2 628	2 574	208%
Vedvarende energi	6 275	20 060	35 326	44 747	51 052	53 402	57 560	817%
Solenergi	-	4	8	22	54	374	1 864	•
Vindkraft	4 093	15 268	23 810	28 114	35 187	36 972	40 044	878%
Vandkraft	117	109	81	74	61	63	48	-59%
Biomasse	1 743	3 928	10 409	15 252	14 504	14 646	14 204	715%
- Halm	293	654	3 088	3 968	2 900	2 269	2 620	795%
- Træ	429	828	3 730	7 998	8 180	9 166	8 438	1865%
- Affald, bionedbrydeligt	1 021	2 447	3 591	3 286	3 424	3 212	3 146	208%
Biogas	321	751	1 017	1 285	1 245	1 346	1 400	336%

El fra vedvarende energi: Andel af indenlandsk elforsyning

	_			_				Ændring
[%]	1994	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'94 - '13
Vedvarende energi	5,3	15,9	27,4	34,8	40,7	43,1	46,7	786%
Solenergi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	1,5	•
Vindkraft	3,4	12,1	18,5	21,9	28,0	29,8	32,5	845%
Vandkraft	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	-60,3
Biomasse	1,5	3,1	8,1	11,9	11,6	11,8	11,5	687%
- Halm	0,2	0,5	2,4	3,1	2,3	1,8	2,1	764%
- Træ	0,4	0,7	2,9	6,2	6,5	7,4	6,8	1797%
- Affald, bionedbrydeligt	0,9	1,9	2,8	2,6	2,7	2,6	2,6	197%
Biogas	0,3	0,6	0,8	1,0	1,0	1,1	1,1	321%

Elproduktion fordelt efter anvendt brændsel

I 2013 blev 51 PJ eller 41,1% af den samlede elproduktion produceret ved brug af kul. Naturgas tegnede sig for 12,2 PJ eller 9,8% af elproduktionen. Olie og ikke-bionedbrydeligt affald tegnede sig for hhv. 1,3 PJ (1,0%) og 2,6 PJ (2,1%) af elproduktionen.

Elproduktionen baseret på vedvarende energi var i 2013 på 57,6 PJ. Det er 7,8% mere end produktionen i 2012.

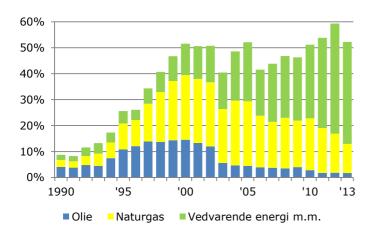
Vindkraftanlæg gav med 40,0 PJ det største bidrag til den del af elproduktionen, der er baseret på vedvarende energi. Elproduktionen baseret på biomasse bidrog med 14,2 PJ, hvilket er 3% mindre end i 2012.

Ændring

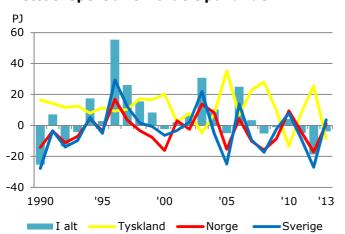
Brændselsforbrug til elproduktion

Direkte energiindhold [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90 - '13
Brændselsforbrug i alt	261 835	227 001	276 974	265 330	285 982	248 127	210 548	238 406	5,0%
Olie	47 533	9 215	40 356	11 867	8 063	4 470	3 902	4 088	-55,6%
- heraf orimulsion	-	-	33 503	-	-	-	-	-	•
Naturgas	-	6 181	68 868	65 912	57 229	42 756	31 609	26 758	333%
Kul	214 012	207 173	134 205	127 119	139 714	114 574	85 742	113 951	-45,0%
Affald, ikke-bionedbrydeligt	-	262	5 294	7 650	9 085	9 236	8 952	8 808	3263%
Vedvarende energi	290	4 170	28 251	52 783	71 891	77 090	80 343	84 802	1934%
Solenergi	-	-	4	8	22	54	374	1 863	•
Vindkraft	38	2 197	15 268	23 810	28 114	35 187	36 972	40 044	1723%
Vandkraft	123	101	109	81	74	61	63	48	-52,1%
Biomasse	90	1 428	11 009	26 469	40 808	39 047	40 060	39 774	2685%
- Halm	-	363	2 021	7 715	10 213	7 800	6 331	6 934	1810%
- Træ	90	745	2 518	9 405	19 492	19 960	22 787	22 074	2863%
- Affald, bionedbrydeligt	-	320	6 470	9 350	11 104	11 288	10 941	10 765	3263%
Biogas	39	444	1 861	2 415	2 872	2 741	2 875	3 073	592%

Andre brændsler end kul til elproduktion

Nettoeksport af el fordelt på lande

I begyndelsen af 1990'erne var kul det helt dominerende brændsel ved produktion af el. I 1990 udgjorde andre brændsler end kul således kun 8,7% af det samlede brændselsforbrug.

Andelen af andre brændsler end kul steg op gennem 1990'erne og udgjorde i perioden fra 2000 til 2010 ca. 40-53%. De seneste år har andelen ligget over 50% og i 2013 udgjorde olie, naturgas og vedvarende energi m.m. således tilsammen 52,2% af brændselsforbruget til elproduktion.

Andelen af andre brændsler end kul er faldet i forhold til 2012. Dette dækker dels over, at kulanvendelsen har været højere i 2013 end i 2012 pga. mindre elimport, men er også en konsekvens af, at et fald i andelen af naturgas ikke har kunnet udbalanceres af en stigende andel af vindkraft.

Danmarks udenrigshandel med el varierer meget fra år til år. Udenrigshandlen påvirkes kraftigt af prisudviklingen på den nordiske elbørs Nordpool, som igen er under væsentlig indflydelse af de varierende nedbørsforhold i Norge og Sverige, hvor elproduktionen er domineret af vandkraft.

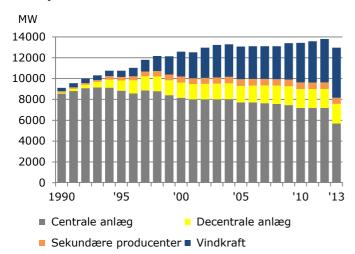
I 2013 havde Danmark en samlet nettoimport af el på 3,9 PJ. Dette var resultatet af en nettoimport fra Tyskland på 8,5 PJ og nettoeksport til Norge og Sverige på henholdsvis 1,0 PJ og 3,6 PJ. Dette udvekslingsmønster, hvor en nettoimport af el fra Tyskland er større end samme års nettoeksport af el til Norge og Sverige er ikke tidligere set.

Elkapacitet, ultimo året

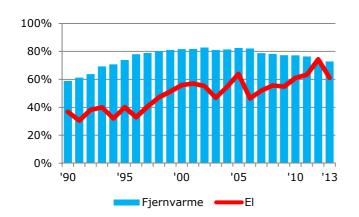
	١d		
Æ			

[MW]	1994	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'94 - '13
Total	10 767	12 598	13 088	13 450	13 603	14 212	13 550	38%
Centrale anlæg	9 126	8 160	7 710	7 175	7 175	7 175	5 693	-37,6%
- Elproducerende	2 186	1 429	834	840	840	840	841	-61,5%
- El- og varmeproducerende	6 940	6 731	6 877	6 335	6 335	6 335	4 852	-30,1%
Decentrale anlæg	773	1 462	1 579	1 819	1 816	1 829	1 889	145%
Sekundære producenter	339	574	657	638	635	634	578	70,3%
Solenergi	0	1	3	7	17	402	571	570700%
Vindkraft	521	2 390	3 128	3 802	3 952	4 163	4 810	823%
Vandkraft	8	10	11	9	9	9	9	5,2%

Elkapacitet

Kraftvarmeandel af termisk el- og fjernvarmeproduktion

Elproduktionskapaciteten var frem til begyndelsen af 1990'erne domineret af centrale anlæg. Op gennem 1990'erne voksede elkapaciteten på decentrale anlæg og sekundære anlæg, og den svarede ved årtusindskiftet til en fjerdedel af kapaciteten på de centrale anlæg.

En række anlæg på de centrale værker, som i en årrække reelt har været taget ud af drift er nu skrottet, og kapaciteten på de centrale værker er derfor væsentlig reduceret i 2013. Kapaciteten på decentrale anlæg har været svagt stigende og har de seneste år ligget på et ret konstant niveau. Kapaciteten på decentrale og sekundære anlæg svarer nu til en tredjedel af kapaciteten på de termiske anlæg.

Vindkraftkapaciteten er ligeledes vokset og udgjorde i 2013 4810 MW, svarende til en stigning på 648 MW eller 15.5% i forhold til 2012.

Ved at samproducere el og fjernvarme er det muligt at udnytte den store mængde varme, der fremkommer ved termisk elproduktion.

I 2013 blev 61,1% af den termiske elproduktion (dvs. produktionen i alt ekskl. vind-, sol- og vand-kraft) produceret sammen med varme. Dette er et fald på 13,2 procentpoint i forhold til 2012. Det store fald skyldes, at 2012 var et år med usædvanlig stor nettoimport af el og tilsvarende lille elproduktion på kondensværker. 2013 var derimod et år med beskeden elimport og derfor atter større produktion på kondensværker.

I 2013 blev 72,8% af fjernvarmen produceret sammen med el. Dette er stort set uændret i forhold til 2012.

Varmeproducerende anlæg opdelt på aktører, 2013

	Antal	Elkapacitet	Varmekapacitet	Andel af samlet varmelevering
		[MW]	[MJ/s]	[%]
Total	2 658	8 674	23 415	100
Centrale kraftvarmeanlæg	32	6 244	6 301	45,1
Decentrale kraftvarmeanlæg	637	1 890	2 333	14,2
Fjernvarmeanlæg	1 565	0	12 400	23,5
Sekundære producenter				
- kraftvarmeanlæg	301	540	1 415	13,2
- varmeproducerende anlæg	123	0	966	4,1

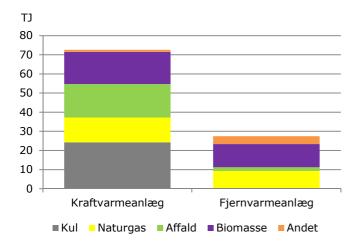
Varmeproducerende anlæg opdelt på anlæggenes primære brændsel, 2013

El- og varmeproducerende anlæg

Varmeproducerende anlæg

	Antal	Elkapacitet	Varmekapacitet	Andel af samlet var- melevering	Antal	Varmekapacitet	Andel af samlet varme- levering
Anlæggenes primærbrændsel		[MW]	[MJ/s]	[%]		[MJ/s]	[%]
Total	967	8 674	10 050	72,4	1 690	13 382	27,6
Kul	13	3 186	3 384	25,0	2	24	0,1
Naturgas	502	2 047	2 734	11,5	498	3 910	9,4
Olie	73	147	393	0,4	344	3 654	0,7
Affald	32	393	1 011	17,8	14	149	2,0
Biogas	141	84	111	0,8	22	33	0,1
Biomasse	22	1 515	1 633	16,9	252	1 246	12,0
Flydende biobrændsler	0	0	0	0,0	53	729	0,5
Overskudsvarme	0	0	0	0,0	14	227	2,0
Solvarme	0	0	0	0,0	37	220	0,3
Varmepumper og elpatroner	0	0	0	0,0	46	373	0,4
Ingen produktion i 2013	184	1 302	783	0,0	408	2816	0,0

Varmelevering opdelt på anlæggenes primære brændsel, 2013

Produktionen af fjernvarme sker dels på kraftvarmeanlæg dels på anlæg, der alene producerer fjernvarme. Kraftvarmeanlæg producerede 72,4%, hvoraf de centrale kraftvarmeanlæg bidrog med 45,1%, de decentrale kraftvarmeanlæg med 14,2% og kraftvarmeanlæg hos sekundære producenter med 13,2%.

På en del kraftvarme- og fjernvarmeanlæg benyttes flere brændsler. Inddeles anlæggene efter hvilket brændsel, der i 2013 var det primære, ses, at kraftvarmeanlæg med kul som det primære brændsel stod for 25% af varmeleveringen, mens anlæg, hvor det primære brændsel var naturgas, affald eller biomasse stod for henholdsvis 11,5%, 17,8% og 16,9% af den samlede fjernvarmelevering.

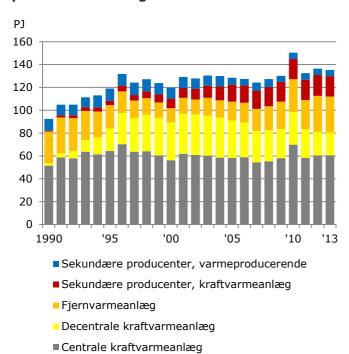
For anlæg, der alene producerer fjernvarme, bidrog anlæg der primært fyrer med biomasse med 12,0% og naturgasanlæg med 9,4% af den samlede fjernvarmelevering.

Fjernvarmeproduktion fordelt efter produktionsanlæg

									Ændring
Direkte energiindhold [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90 - '13
Produktion i alt (brutto)	79 016	92 411	119 696	128 382	150 393	132 405	136 312	135 134	46,4%
Centrale kraftvarmeanlæg	30 757	51 511	56 271	58 248	69 955	58 436	60 521	60 636	17,7%
Decentrale kraftvarmeanlæg	30	2 145	33 027	32 727	28 462	24 841	20 571	19 923	829%
Fjernvarmeanlæg	43 655	27 755	12 510	16 621	28 816	25 544	31 395	31 322	13,3%
Sekundære producenter									
- Kraftvarmeanlæg ¹⁾	130	694	8 375	14 884	17 625	17 917	18 221	17 801	2465%
- Varmeproducerende anlæg $^{1)}$	4 444	10 306	9 513	5 901	5 537	5 667	5 603	5 452	-47,1%
Forbrug ved produktion	-	-	-1 533	-1 303	-1 207	-683	- 698	-1 247	•
Centrale kraftvarmeanlæg	-	-	- 866	- 384	- 331	-	-	-	•
Decentrale kraftvarmeanlæg	-	-	- 637	- 656	- 643	- 491	- 519	- 913	•
Fjernvarmeanlæg	-	-	- 30	- 262	- 233	- 193	- 179	- 334	•
Produktion i alt (netto)	79 016	92 411	118 163	127 079	149 187	131 721	135 614	133 886	44,9%
Nettoimport	-	122	144	153	174	152	160	155	27,1%
Indenlandsk forsyning	79 016	92 533	118 307	127 232	149 360	131 873	135 774	134 041	44,9%
Forbrug på raffinaderier	-	- 428	- 275	- 355	- 584	- 559	- 559	- 559	30,6%
Distributionstab	-19 754	-18 507	-23 661	-25 446	-29 872	-26 375	-27 155	-26 808	44,9%
Endeligt forbrug	59 262	73 599	94 370	101 430	118 904	104 940	108 060	106 674	44,9%

¹⁾ Brutto- og nettoproduktion er pr. definition identiske.

Fjernvarmeproduktion fordelt efter produktionsanlæg

Produktionen af fjernvarme foregår på store centrale kraftvarmeanlæg, på decentrale kraftvarmeanlæg, fjernvarmeanlæg og på anlæg hos sekundære producenter som fx industrivirksomheder, gartnerier og affaldsbehandlingsvirksomheder.

/Endring

Det største bidrag til fjernvarmeproduktionen kommer fra centrale kraftvarmeanlæg. Op gennem 1990'erne voksede den andel, der produceres på decentrale kraftvarmeanlæg, og hos sekundære producenter som fx kraftvarmeanlæg på affaldsanlæg, i industrien og på gartnerier mv.

De senere år er produktionen på decentrale kraftvarmeanlæg dog faldet og produktionen på fjernvarmeanlæg atter steget.

Den samlede fjernvarmeproduktion var i 2013 på 135,1 PJ, et fald på 0,9% i forhold til 2012. I forhold til 2000 er produktionen af fjernvarme vokset 13% og i forhold til 1990 er stigningen på 46%.

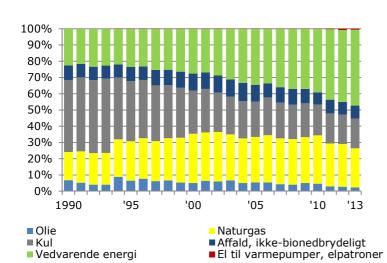
Fjernvarmeproduktion fordelt efter anvendt brændsel

								Ændring
Direkte energiindhold [TJ]	1994	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'94 - '13
Produktion i alt (brutto)	113 092	119 696	128 382	150 393	132 405	136 312	135 134	19,5%
Olie	6 335	4 433	6 103	4 627	2 460	2 388	2 066	-67,4%
- heraf orimulsion	-	1 291	-	-	-	-	-	•
Naturgas	25 370	41 620	39 377	44 844	34 824	32 659	29 879	17,8%
Kul	55 748	38 873	34 189	36 337	31 057	32 249	32 336	-42,0%
Overskudsvarme	2 676	3 622	3 110	2 479	2 682	2 629	2 252	-15,8%
Affald, ikke-bionedbrydeligt	6 084	8 651	10 713	10 627	10 829	10 671	10 747	76,6%
Vedvarende energi	16 878	22 496	34 889	51 478	50 552	55 715	57 854	243%
Solenergi	6	24	53	139	207	337	464	7966%
Geotermi	42	29	86	106	83	144	114	440%
Biomasse	16 304	21 462	33 509	49 912	48 803	53 071	55 278	239%
- Halm	4 318	5 696	7 681	11 507	10 068	9 260	10 782	150%
- Træ	4 327	5 153	12 086	23 731	24 831	29 964	30 654	608%
- Biobrændsler	223	39	650	1 685	669	805	707	217%
- Affald, bionedbrydeligt	7 436	10 574	13 093	12 989	13 235	13 042	13 135	76,6%
Biogas	348	903	1 169	1 173	1 198	1 474	1 399	302%
Varmepumper	178	78	72	38	29	53	101	236%
Elpatroner				110	234	636	497	•

Brændselsforbrug til fjernvarmeproduktion

									Ændring
Direkte energiindhold [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90 - '13
Brændselsforbrug i alt	75 443	69 878	73 228	78 758	95 846	83 795	89 318	88 970	27,4%
Olie	51 304	4 766	3 726	4 322	4 512	2 551	2 466	2 146	-55%
 heraf orimulsion 	-	-	646	-	-	-	-	-	•
Naturgas	-	12 131	22 203	22 044	28 454	22 036	23 564	21 407	76,5%
Kul	13 527	30 898	19 459	17 121	18 245	15 576	16 183	16 225	-47,5%
Overskudsvarme	-	-	-	-	-	-	-	-	•
Affald, ikke-bionedbrydeligt	4 492	6 289	7 675	8 138	7 122	7 063	6 871	7 160	13,8%
Vedvarende energi	6 120	15 794	20 165	27 133	37 513	36 569	40 235	42 034	167 %
Solenergi	-	6	24	53	143	217	345	474	7 808%
Geotermi	-	96	58	172	212	166	288	229	377%
Biomasse	6 105	15 611	19 425	26 125	36 288	35 210	38 065	40 027	156%
- Halm	290	3 640	5 013	5 934	8 269	7 603	7 151	8 870	144%
- Træ	324	3 541	4 983	9 484	17 365	18 191	21 576	21 577	509%
- Biobrændsler	-	744	49	761	1 949	784	940	829	11%
 Affald, bionedbrydeligt 	5 491	7 686	9 380	9 946	8 705	8 632	8 398	8 751	14%
Biogas	15	81	582	707	721	716	847	744	818%
Varmepumper	-	-	75	76	40	24	39	47	•
Elpatroner					110	235	652	513	•

Brændselsforbrug til fjernvarmeproduktion, procentvis fordeling

Fra 1990'erne til i dag er der sket en betydelig brændselsomlægning i produktionen af fjernvarme.

Produktionen af fjernvarme baseret på kul er faldet fra omkring 50% til i dag knap 25%. Tilsvarende er andelen baseret på vedvarende energi – primært biomasse – steget fra omkring 15% til i dag at dække godt 40% af fjernvarmeproduktionen.

Brændselsforbruget til fjernvarmeproduktion har ligeledes ændret sig, men ikke helt parallelt med udviklingen i fjernvarmeproduktionen. Dette skyldes, at virkningsgraden, hvormed forskellige brændsler konverteres til fjernvarme varierer og særligt, at visse brændsler i højere grad benyttes i kraftvarmeanlæg, som i energistatistikken antages at producere varme med en varmevirkningsgrad på 200%.

Energiforsyning og -forbrug 2013

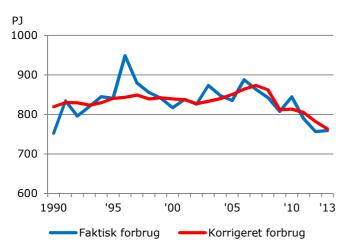
Direkte energiindhold [TJ]	I alt	Råolie	Halv- fabri- kata	Raf- finade- rigas	LPG	Fly- benzin	Motor- benzin	Petro- leum	JP1	Gas- /diesel- olie	Fuelolie	Spild- olie	Petro- leums- koks	Ter- pentin, smøre- olie og bitumen
Energiforsyning														
- Primær produktion	709 302	373 365	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Genbrug	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	-	-
- Import	780 678	200 793	15 411	-	838	55	27 557	-	34 572	102 766	120 033	-	5 639	11 513
- Eksport	-689 241	-265 075	-24 381	-	-3 399	-	-59 106	-	-2 952	-71 617	-140 088	-	- 174	- 242
- Grænsehandel	-8 039	-	-	-	-	-	1 807	-	-	-10 473	-	-	628	-
- Udenrigs bunkring	-26 543	-	-	-	-	-	-	-	-	-11 235	-15 207	-	-	- 101
- Tilgang ved blanding	- 166	620	- 685	-	7	- 0	- 50	29	- 212	- 735	930	-	-	6
- Lagertræk	-8 879	-1 378	2 258	-	- 151	16	- 67	-	- 305	-6 925	-7 008	-	390	247
Statistisk difference	1 829	127	- 43	- 0	183	- 1	- 520	- 0	- 139	1 550	-1 752	-	209	212
Udvinding og forgasning	-23 417	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Raffinaderier														
- Råvareforbrug og produktion	405	-308 452	7 439	15 420	4 760	-	89 046	-	6 320	136 573	49 300	-	-	-
- Forbrug ved produktion	-16 374	-	_	-13 991	-	-	_	-	-	-	- 660	-	-	-
Forbrug ved distribution	-2 146	_	_	_	-	-	-	-	_	_	-	-	-	-
Centrale elproducerende anlæg	_													
- Brændselsforbrug og produktion	- 484	_	-	_	_	-	_	-	_	- 550	- 122	-	-	-
- Egetforbrug ved produktion	- 13	_	-	_	_	-	_	-	_			-	-	-
Centrale el- og varmeprod. anlæg														
- Brændselsforbrug og produktion	-53 657	_	_	_	- 0	_	_	_	_	- 243	-1 047	_	_	_
- Egetforbrug ved produktion	-5 275	_	_	_	_	-	_	_	_	_	_	_		_
VE-anlæg, udvalgte														
- Vind		_	_	_	_		_	_		_	_			_
- Sol		_	_	_	_		_	_		_	_			_
- Vand		_	_	_	_		_	_		_	_			_
Decentrale kraftvarmeanlæg	4 476									40	25			
- Brændselsforbrug og produktion	-4 476	-	-	-	-	-	-	-	-	- 40	- 25	-	-	-
- Egetforbrug ved produktion	-1 400	-								-	-			
Fjernvarmeværker	1 410									1 271	00	2		
- Brændselsforbrug og produktion	-1 419	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 371	- 80	- 3	-	-
- Egetforbrug ved produktion	- 334	-	-			-								
Sekundære producenter														
- Elproducerende anlæg	- 13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Kraftvarmeanlæg	-8 477	-	-	-1 429	- 45	-	-	-	-	- 93	-1 219	- 5	-	-
- Varmeproducerende anlæg	1 444		-				-		-	- 3	- 4	- 1		
Bygasværker	- 20	-	-	-	-	-	-	-	-	- 6	-	-	-	
Distributionstab m.m.	-33 883	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endeligt forbrug														
- Ikke energiformål	-11 636	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-11 636
- Vejtransport	-152 988	-	-	-	-	-	-57 726	- 0	-	-86 552	-	-	-	-
- Banetransport	-4 740	-	-	-	-	-	- 0	-	-	-3 349	-	-	-	-
- Søtransport, indenrigs	-6 293	-	-	-	-	-	-	-	-	-5 518	- 775	-	-	-
- Udenrigsluftfart	-35 058	-	-	-	-	- 2	-	-	-35 056	-	-	-	-	-
- Indenrigsluftfart	-1 242	-	-	-	-	- 65	- 0	-	-1 176	-	-	-	-	-
- Forsvarets transport	-1 930	-	-	-	-	- 2	- 4	-	-1 051	- 872	-	-	-	-
- Landbrug, skovbrug og gartneri	-26 878	-	-	-	- 115	-	- 26	- 0	-	-13 090	- 117	-	-	-
- Fiskeri	-5 209	-	-	-	- 12	-	- 1	-	-	-5 197	-	-	-	-
- Fremstillingsvirksomhed	-89 317	-	-	-	- 980	-	- 14	- 2	-	-4 219	-2 056	- 33	-6 065	-
- Byggeri- og anlægsvirksomhed	-6 632	-	-	-	- 99	-	- 17	- 0	-	-4 672	-	-	-	-
- Engroshandel	-11 220	-		-	- 33	-	-	- 1		- 283	- 1			
- Detailhandel	-10 627	-	-	-	- 27	-	-	- 0	-	- 121	- 0	-	-	-
- Privat service	-36 363	-	-	-	- 123	-	-	- 3	-	- 689	- 27	- 0	-	-
- Offentlig service	-24 501	-	-	-	- 129	-	-	- 5	-	-1 212	- 33	-		
- Enfamiliehuse	-134 414		_	_	- 448		- 879	- 9		-10 474	_	_	- 628	

Natur- gas	Stenkul	Koks m.m.	Sol- ener- gi	Vind- kraft	Vand- kraft		Halm	Skovflis	Bræn- de	Træ- piller	Træ- affald	Biogas	Affald	Bioolie og - diesel m.m.	Varme- pumper	El	Fjern- varme	By- gas
179 275	-	-	2 889	40 044	48	229	20 625	11 746	18 851	1 778	9 111	4 642	37 606	4 175	4 917	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
50 386	121 269	581	-	-		-	-	6 051	3 069	32 286			-	6 454	-		155	
-82 639	-1 283	- 0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 928	-	-37 359	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-			-	-	-	-		-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 76	-	-	-	
-8 189	12 260	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 32	-	-	-	
- 740	2 719	28	- 0	-			-	-	-	1			- 0	- 6	-		0	
-23 417	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 164	- 559	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-2 146	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	189	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 13	-	
-15 682	-129 450	-	-	-	-	-	-7 409	-4 790	-	-20 570	- 631	- 69	-	-	-	65 598	60 636	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-5 275	-	
-	-	-	-	-40 044	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40 044	-	
-	-	-	-2 337	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 864	473	
-	-	-	-	-	- 48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	-	
-15 982	- 581	-	-	-	-	-	-3 177	-2 640	-	- 337	- 528	-2 591	-8 949	-	-	10 451	19 923	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 487	- 913	
-12 443	- 95	-	- 474	-	-	- 229	-5 189	-8 236	-	-2 352	- 510	- 65	- 456	- 829	-	- 523	31 436	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 334	
-	-	-	-1 863	-	-	-	-	-	-	-	-	- 18	-	-	-	1 868	-	
-3 805	- 50	-	-	-	-	-	- 4	- 533	-	- 1	-1 581	-1 059	-23 352	-	-	6 895	17 801	
- 253	-	-	-	-	-	-	- 25	- 427	-	-	- 517	- 15	-2 726	-	-	- 36	5 452	
- 631	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61
- 117	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-6 911	-26 831	- 2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-8 710	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 391	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-1 500	-1 484	-	-	-	-	-	-1 929	- 28	-	-	- 177	- 103	-	-	- 148	-6 576	-1 585	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-27 691	-3 306	- 595	-	-	-	-	-	- 905	-	- 864	-5 165	- 252	-1 616	-	-1 935	-28 934	-4 645	- 4
- 545	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 299	-	
-1 241	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-5 500	-4 162	
	_	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-6 319	-3 213	
- 946																		
- 946 -3 936	_	-	-	-	-	-	-	- 0	-	-	- 2	- 470	- 506	-	-	-16 592	-13 996	- 1
	-	-	- 83	-	-	-	-	- 0 - 153	-	- - 756	- 2 -		- 506 -	-	-		-13 996 -10 411	- 1 - 2
-3 936	-	- - - 9		-	-	-	- -2 893	- 153							-		-10 411	- 2

Bruttoenergiforbrug

									Ændring
	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Korrigeret bruttoenergiforbrug i alt. Brændselsækvivalent [PJ]	814	819	839	851	813	805	782	763	-6,9%
Fordelt på brændsler	814	819	839	851	813	805	782	763	-6,9%
Olie	546	355	376	352	312	304	289	278	-21,7%
Naturgas	0	82	192	192	176	160	149	138	69,1%
Kul og koks	241	327	175	166	147	149	147	143	-56,1%
Affald, ikke-bionedbrydeligt	5	8	14	17	16	18	17	17	119%
Vedvarende energi	22	48	81	123	162	174	180	186	289%
Fordelt på energivarer	814	819	839	851	813	805	782	763	-6,9%
Olie	446	338	329	333	300	296	281	271	-19,7%
Naturgas	0	59	98	100	94	93	90	89	49,8%
Kul og koks	22	17	12	11	6	6	5	5	-68,8%
Affald, ikke-bionedbrydeligt	0	0	1	1	1	1	1	1	103%
Vedvarende energi	16	28	33	44	53	60	60	60	114%
El	249	297	286	279	274	261	257	248	-16,6%
Fjernvarme	73	77	79	81	86	87	88	88	13,7%
Bygas	7	2	1	1	1	1	1	1	-66,3%
Fordelt på anvendelser	814	819	839	851	813	805	782	763	-6,9%
Energisektoren	17	28	44	52	46	45	45	41	45%
Ikke energiformål	16	13	13	12	11	12	12	12	-10,5%
Transport	144	172	203	218	212	212	207	204	18,8%
Produktionserhverv	228	227	227	214	187	185	177	170	-25%
Handels- og serviceerhverv	130	132	125	127	130	125	124	121	-8,2%
Husholdninger	277	248	227	229	227	225	217	215	-13,1%
Faktisk energiforbrug i alt [PJ]	830	753	817	835	845	789	757	759	0,9%
Olie	555	343	370	348	316	302	287	278	-19,1%
Naturgas	0	76	186	188	185	157	146	138	81,5%
Kul og koks	252	255	166	155	164	136	107	136	-46,8%
Affald, ikke-bionedbrydeligt	5	7	14	17	17	17	17	17	143%
Vedvarende energi	23	46	79	122	167	172	180	187	309%
Udenrigshandel med el, nettoimport	- 4	25	2	5	- 4	5	19	4	-84,7%
Udenrigshandel med fjernvarme, nettoimport	-	0	0	0	0	0	0	0	27,1%

Faktisk energiforbrug og korrigeret bruttoenergiforbrug

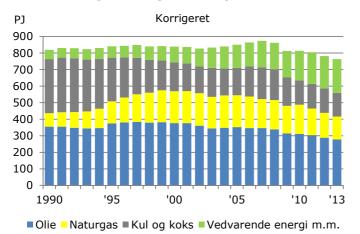

Det faktiske energiforbrug angiver det registrerede energiforbrug i et kalenderår. Bruttoenergiforbruget fremkommer ved at korrigere det faktiske energiforbrug for brændselsforbrug knyttet til udenrigshandel med el. Det korrigerede bruttoenergiforbrug er desuden korrigeret for klimaudsving i forhold til et vejrmæssigt normalt år. Formålet hermed er at få et klarere billede af udviklingen i det indenlandske energiforbrug.

Det korrigerede bruttoenergiforbrug var i 2013 763 PJ, hvilket er 2,4% mindre end i 2012. I forhold til 1990 er forbruget faldet 6,9%.

Det faktiske energiforbrug var i 2013 759 PJ, hvilket er 0,3% højere end i 2012. Stigningen kan til dels forklares ved en lavere nettoelimport. Målt i forhold til 1990 er det faktiske energiforbrug 0,9% højere. Dette skal ses på baggrund af en stor nettoimport af el i 1990, hvilket i 1990 førte til et lavt brændselsforbrug til elproduktion.

Bruttoenergiforbrug fordelt på brændsler

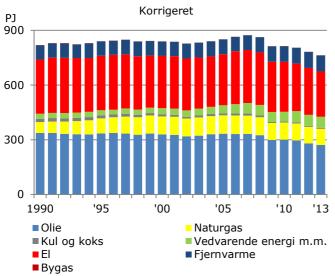

Det korrigerede bruttoenergiforbrug var 6,9% lavere i 2013 end i 1990. Forbruget af de enkelte brændsler har udviklet sig meget forskelligt.

Forbruget af olie faldt frem til 1993, hvorefter det steg igen og stabiliserede sig omkring først 380 PJ og siden 350 PJ. Herefter er der igen indtrådt et fald. Fra 1990 til 2013 er olieforbruget faldet 21,7%. Forbruget af kul, som især foregår på kraftvarmeværkerne, er siden 1990 faldet 56,1%. Forbruget af naturgas og vedvarende energi m.m. (dvs. vedvarende energi og ikke-bionedbrydeligt affald) er i perioden vokset 69,1% og 266%.

I 2013 faldt forbruget af olie, naturgas og kul henholdsvis 3,8%, 7,4% og 2,4% i forhold til året før. Vedvarende energi m.m. voksede 3,3% i forhold til 2012.

Bruttoenergiforbrug fordelt på energivarer efter konvertering

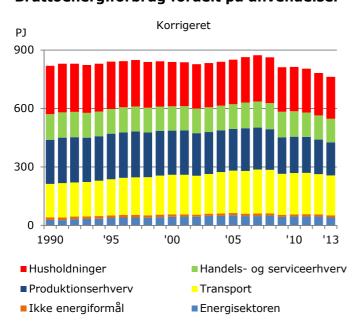

Bruttoenergiforbrug fordelt på energivarer angiver bruttoenergiforbruget, efter at en del af brændslerne er omformet til el, fjernvarme og bygas. Dvs. at forbruget af olie, naturgas, kul og vedvarende energi m.m. her angiver, hvad der er anvendt af disse brændsler uden for konverteringssektoren.

Brændselsforbruget til elproduktion var i 2013 248 PJ, hvilket er 3,4% mindre end i 2012. I forhold til 1990 er brændselsforbruget faldet 16,6% pga. en mere effektiv elproduktion og en voksende andel vindkraft.

Brændselsforbruget til fjernvarme var i 2013 88 PJ, hvilket er 0,1% lavere end i 2012. I forhold til 1990 er brændselsforbruget vokset 13,7%. Også her er produktionen blevet mere effektiv, idet fjernvarmeproduktionen siden 1990 er vokset 46,2%.

Bruttoenergiforbrug fordelt på anvendelser

Ved fordeling af bruttoenergiforbruget på anvendelser skal man være opmærksom på, at el, fjernvarme og bygas indgår med deres tilknyttede brændselsforbrug.

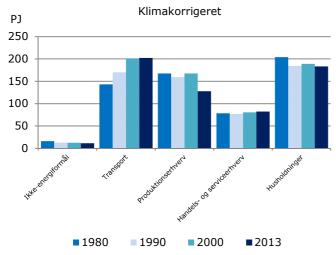
Bruttoenergiforbruget til transport var i 2013 1,3% lavere end året før, mens det i produktionserhverv faldt 3,9%. I handels- og serviceerhverv og husholdninger faldt bruttoenergiforbruget henholdsvis 2,7% og 0,8%. I energisektoren (platforme i Nordsøen og olieraffinaderier) faldt bruttoenergiforbruget 10,3%.

Sammenlignet med 1990 er bruttoenergiforbruget til transport vokset 18,8%. I produktionserhverv er bruttoenergiforbruget faldet 25%, mens det i handels- og serviceerhverv og husholdninger er faldet henholdsvis 8,2% og 13,1%. Udviklingen fra 1990 til 2013 er påvirket af, at det har været muligt at producere el og fjernvarme med et stadigt mindre brændselsforbrug.

Endeligt energiforbrug

									ndring
Direkte energiindhold [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Klimakorrigeret forbrug Endeligt energiforbrug i alt	609 585	604 200	651 068	666 195	632 117	638 238	613 358	607 022	0,5%
Fordelt på energivarer									
Olie	430 738	321 946	312 354	312 290	283 653	279 385	263 466	257 038	-20,2%
Naturgas	-	50 060	72 674	72 415	67 638	67 687	65 063	65 320	30,5%
Kul og koks	21 623	17 243	12 389	10 826	5 559	6 122	4 825	5 381	-68,8%
Affald, ikke-bionedbrydeligt	288	470	763	1 239	782	1 004	963	953	103%
Vedvarende energi	15 954	27 972	32 499	43 541	52 586	60 187	59 897	59 831	114%
El	78 336	103 176	117 572	120 732	114 689	114 303	112 008	112 347	8,9%
Fjernvarme	57 715	81 679	102 127	104 604	106 725	109 004	106 612	105 563	29,2%
Bygas	4 930	1 654	691	547	485	546	524	588	-64,5%
Fordelt på anvendelser									
Ikke energiformål	16 253	13 004	12 619	12 064	11 026	12 374	11 505	11 636	-10,5%
Transport i alt	143 337	170 216	201 209	215 789	209 741	210 226	204 774	202 251	18,8%
Vejtransport	100 945	129 943	153 666	161 923	161 215	159 752	155 519	152 988	17,7%
Jernbanetransport	5 016	4 765	4 339	4 488	4 728	4 799	4 757	4 740	-0,5%
Søtransport, indenrigs	5 588	6 344	6 857	8 026	6 533	6 385	6 219	6 293	-0,8%
Luftfart	23 642	27 515	34 822	37 627	35 795	36 637	36 696	36 300	31,9%
Forsvarets transport	8 145	1 649	1 525	3 726	1 470	2 652	1 583	1 930	17,0%
Produktionserhverv i alt	167 712	159 453	167 606	158 656	136 801	138 597	130 954	127 805	-19,8%
Landbrug, skovbrug og gartneri	29 822	33 124	32 698	29 610	28 856	29 156	27 688	26 762	-19,2%
Fiskeri	7 312	10 785	9 451	7 488	6 049	5 751	4 669	5 209	-51,7%
Fremstillingsvirksomhed	124 586	109 250	117 806	113 406	94 756	96 267	91 889	89 209	-18,3%
Bygge- og anlægsvirksomhed	5 992	6 295	7 651	8 152	7 140	7 423	6 707	6 624	5,2%
Handels- og serviceerhverv i alt	78 314	77 047	80 599	85 045	83 893	83 282	82 325	82 200	6,7%
Engroshandel	19 045	13 795	13 893	12 906	11 493	11 340	11 178	11 163	-19,1%
Detailhandel	9 702	8 883	9 323	9 991	10 939	10 770	10 613	10 577	19,1%
Privat service	25 955	28 812	32 901	36 238	36 653	36 615	36 143	36 139	25,4%
Offentlig service	23 612	25 557	24 481	25 909	24 807	24 557	24 391	24 321	-4,8%
Husholdninger i alt	203 969	184 479	189 035	194 641	190 655	193 760	183 801	183 130	-0,7%
Enfamiliehuse	155 657	136 823	139 329	144 171	139 959	142 264	133 348	133 209	-2,6%
Etageboliger	48 312	47 656	49 706	50 471	50 696	51 495	50 452	49 921	4,8%
Faktisk forbrug Endeligt energiforbrug i alt	616 980	580 617	632 800	658 784	658 508	629 488	616 392	609 353	4,9%

Endeligt energiforbrug fordelt på anvendelser

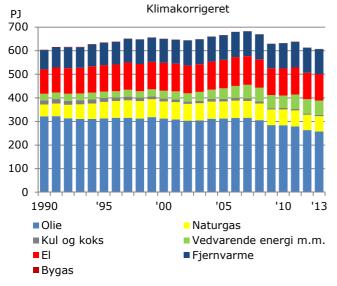

Det endelige energiforbrug består af energiforbrug til transport og ikke-energiformål (fx smøreolie og asfalt) samt energiforbrug til produktion og opvarmning i produktionserhverv, handels- og serviceerhverv samt forbrug i husholdninger.

Det endelige energiforbrug var i 2013 607 PJ, hvilket er 1,0% lavere end i 2012. Sammenlignet med 1990 er det endelige forbrug 0,5% højere.

Energiforbruget til transport er vokset støt over det meste af perioden. Dog faldt det i 2008, 2009 og igen i 2013. Fra 1990 til 2013 er forbruget vokset 18,8%. Energiforbruget i produktionserhverv og husholdninger er fra 1990 til 2013 faldet henholdsvis 19,8% og 0,7%, mens forbruget i handels- og serviceerhverv er vokset 6,7%.

Endeligt energiforbrug fordelt på energivarer

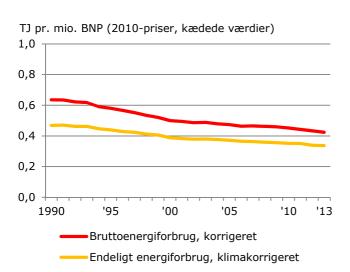

Det endelige energiforbrug faldt 1,0% fra 2012 til 2013. Forbruget af olie faldt 2,4%, mens forbruget af naturgas (til andet end produktion af el og fjernvarme) steg 0,4%. Elforbruget steg 0,3% og forbruget af fjernvarme var 1,0% lavere end året før.

Siden 1990 er det endelige forbrug af naturgas vokset 30,5%, mens forbruget af el og fjernvarme er vokset henholdsvis 8,9% og 29,2%. I samme periode er forbruget af olie og kul reduceret henholdsvis 20,2% og 68,8%.

Det endelige forbrug af vedvarende energi m.m. var i 2013 0,1% lavere end i 2012. Siden 1990 er forbruget af vedvarende energi m.m. vokset 114%.

Bruttoenergiforbrug og endeligt energiforbrug pr. mio. BNP (intensitet)

Den økonomiske aktivitet i Danmark målt ved bruttonationalproduktet (BNP) i 2010-priser, kædede værdier, er vokset betydeligt hurtigere end energiforbruget.

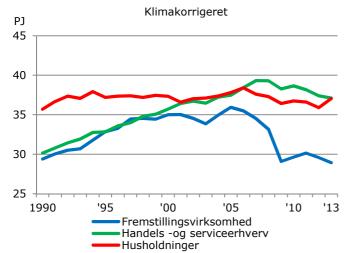
I 2013 var der knyttet et bruttoenergiforbrug på 0,424 TJ til hver mio. BNP (opgjort i 2010-priser, kædede værdier) mod 0,635 TJ i 1990 - dvs. at brændselsintensiteten i perioden er reduceret 33,2%. Intensiteten faldt i 2013 med 2,0% i forhold til året før.

Sammenholdes udviklingen i BNP i stedet med udviklingen i det endelige energiforbrug fås et fald i energiintensiteten på 28,0% fra 1990 til 2013. Reduktionen er her mindre, fordi effektiviseringerne i konverteringssektoren ikke regnes med. Intensiteten faldt i 2013 med 0,5% i forhold til året før.

Endeligt elforbrug

									Ændring
Direkte energiindhold [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Klimakorrigeret forbrug Endeligt elforbrug i alt	78 336	103 176	117 572	120 732	114 689	114 303	112 008	112 347	8,9%
Jernbanetransport	479	736	1 253	1 351	1 455	1 429	1 387	1 391	89,0%
Produktionserhverv	27 682	36 597	43 265	44 093	37 840	38 094	37 334	36 799	0,6%
Landbrug, skovbrug og gart- neri	5 553	6 143	7 047	6 874	6 841	6 665	6 412	6 572	7,0%
Fremstillingsvirksomhed	21 362	29 400	35 004	35 944	29 627	30 142	29 576	28 929	-1,6%
Bygge- og anlægsvirksomhed	767	1 054	1 214	1 274	1 372	1 286	1 346	1 299	23,2%
Handels- og serviceerhverv	21 788	30 147	35 715	37 479	38 656	38 175	37 400	37 111	23,1%
Engroshandel	3 599	5 451	5 936	5 973	5 740	5 686	5 527	5 499	0,9%
Detailhandel	3 784	5 202	5 742	6 260	6 543	6 480	6 366	6 317	21,4%
Privat service	8 347	11 715	14 903	15 866	17 108	17 037	16 685	16 585	41,6%
Offentlig service	6 058	7 778	9 134	9 380	9 266	8 973	8 821	8 710	12,0%
Husholdninger	28 388	35 696	37 339	37 810	36 738	36 606	35 887	37 046	3,8%
Enfamiliehuse	21 431	27 011	28 210	28 279	27 335	27 226	26 627	27 994	3,6%
Etageboliger	6 957	8 686	9 129	9 530	9 403	9 380	9 260	9 052	4,2%
Faktisk elforbrug	78 571	102 103	116 831	120 469	115 612	114 012	112 111	112 430	10,1%

Endeligt elforbrug på anvendelsesområder

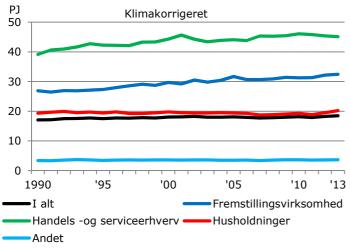

Elforbruget i fremstillingsvirksomhed var i 2013 2,2% lavere end i 2012. I forhold til 1990 er elforbruget faldet med 1,6%.

Handels- og serviceerhverv har været kendetegnet ved et fortsat stigende elforbrug frem til 2008, hvorefter det er faldet. I 2013 var elforbruget 0,8% lavere end året før. Fra 1990 til 2013 er elforbruget vokset 23,1%.

Husholdningers elforbrug er vokset svagt fra 1990 til 2006, og har i perioden 2009 til 2011 været stort set uændret. I 2013 steg elforbruget 3,2%. I forhold til 1990 er det vokset 3,8%.

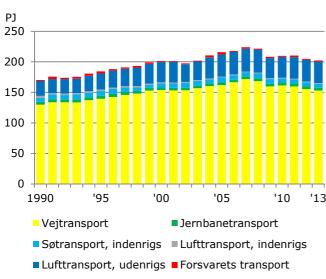
Elforbrugets andel af det samlede energiforbrug

Fra 1990 til 2000 var der en svag stigning i elforbrugets andel af det samlede energiforbrug i alle anvendelsesområder, når der ses bort fra transportområdet. Siden 2000 er andelen forblevet stort set uændret. Andelen var i 1990 17,1%, i 2000 18,1% og i 2013 18,5%.

I handels- og serviceerhverv har elforbrugets andel været støt stigende fra 1990 hvor andelen var 39,1% og frem til 2001, hvor andelen var 45,7%. Siden 2002 har andelen svinget mellem 43,4% og 46,1%. I 2013 udgjorde elforbruget 45,1% af sektorens samlede energiforbrug. I fremstillingsvirksomhed er der sket en støt stigning over hele perioden 1990 til 2013 hvor andelen af el i 2013 var 32,4% mod 26,9% i 1990. I husholdninger har elforbrugets andel været stort set uændret med 19,3% i 1990 og 20,2% i 2013.

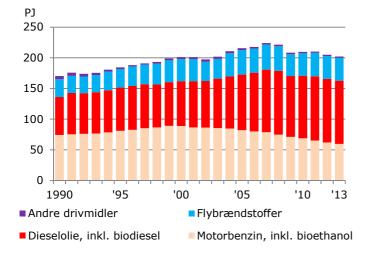
Energiforbrug til transport fordelt på transportform

Energiforbruget til transport har været stigende frem til 2007, hvor energiforbruget var på 224,0 PJ. I 2009 faldt energiforbruget til 208,4 PJ. I 2013 er energiforbruget opgjort til 202,3 PJ, hvilket er 1,2% lavere end i 2012. I forhold til 1990 er energiforbruget til transport i 2013 vokset 18,8%.

I 2013 var energiforbruget til vejtransport 153,0 PJ, hvilket er 1,6% lavere i forhold til 2012. Energiforbruget til vejtransport opgøres som salg i Danmark korrigeret for grænsehandel. Energiforbruget til udenrigsluftfart har i næsten hele perioden 1990-2012 været støt stigende kun afbrudt af fald i 2002 og 2009. I 2013 faldt forbruget med 0,9%.

Energiforbrug til transport fordelt på drivmidler

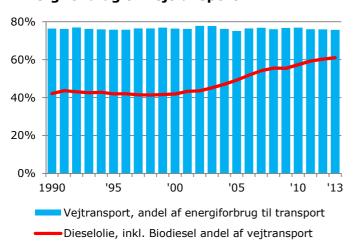

Forbruget af motorbenzin (inkl. bioethanol) faldt 3,5% fra 2012 til 2013, mens forbruget af dieselolie (inkl. biodiesel) faldt 0,5%. Forbruget af bioethanol og biodiesel er tilsammen vokset fra 8,6 PJ i 2012 til 8,7 PJ i 2013.

Betragter man udviklingen fra 1990 til 2013 er forbruget af motorbenzin (inkl. bioethanol) faldet 19,7%, mens forbruget af dieselolie (inkl. biodiesel) er vokset 67,1%. Forbruget af flybrændstoffer er vokset 28,9%.

Forbruget af andre drivmidler er i samme periode faldet 58,5%. Andre drivmidler omfatter bl.a. fuelolie til søtransport og jernbanernes elforbrug.

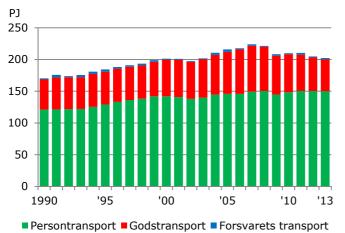
Energiforbrug til vejtransport

Energiforbruget til vejtransport er klart den største bidragsyder til det samlede energiforbrug til transport. Andelen har været næsten uændret fra 1990 til 2013. I 2013 var vejtransportens andel af det samlede energiforbrug til transport 75,6%.

Forbruget af dieselolie er vokset stærkt, og siden 2006 har dieselolie været det mest anvendte drivmiddel til vejtransport. I 2013 var dieseloliens andel (inkl. biodiesel) af det samlede energiforbrug til transport 61,0% mod 42,1% 1990.

Energiforbrug fordelt på person- og godstransport

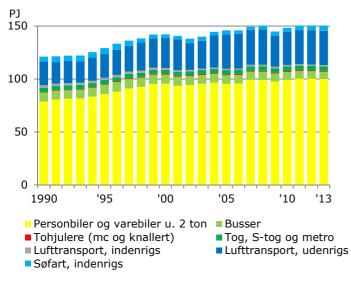

Ved fordelingen af energiforbrug til transport på person- og godstransport er varebiler under 2 ton medtaget under persontransport, mens varebiler på 2-6 ton er medtaget under godstransport.

Af det samlede energiforbrug til transport i 2013 på 202,3 PJ var forbruget til persontransport 150,2 PJ svarende til 74,3%. Energiforbruget til godstransport var 50,1 PJ, hvilket svarer til 24,8%, mens forsvarets energiforbrug til transport var 1,9 PJ.

Energiforbruget til persontransport faldt fra 2012 til 2013 med 0,3%, mens energiforbruget til godstransport faldt 5,3%. Ses på udviklingen fra 1990 til 2013 er energiforbruget til persontransport vokset 24,1%, mens energiforbruget til godstransport er vokset 5,5%.

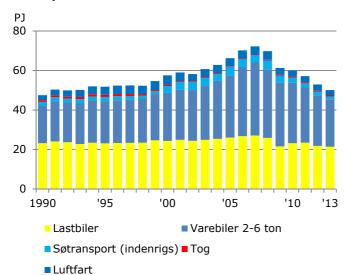
Energiforbrug til persontransport fordelt på transportmidler

Energiforbrug til persontransport anvendes hovedsageligt til bilkørsel og udenrigsluftfart. I 2013 udgjorde energiforbruget hertil henholdsvis 66,6% og 21,5% af det samlede energiforbrug til persontransport.

Energiforbruget til personbiler og varebiler (under 2 ton) faldt fra 2012 til 2013 med 0,6%, mens energiforbruget til udenrigsluftfart steg med 0,1%. Fra 1990 til 2013 voksede energiforbruget til personbiler og varebiler 27,1%, mens energiforbruget til udenrigsluftfart voksede 44,8%.

Energiforbrug til godstransport fordelt på transportmidler

Energiforbruget til godstransport sker hovedsageligt i lastbiler og varebiler (2-6 ton). I 2013 udgjorde disse køretøjers energiforbrug henholdsvis 42,7% og 47,8% af det samlede energiforbrug til godstransport.

Energiforbruget til lastbiler faldt fra 2012 til 2013 med 2,0%, mens energiforbruget til varebiler faldt 6,6%. Fra 1990 til 2013 er energiforbruget til lastbiler faldet 7,9%, mens energiforbruget til varebiler er vokset 25,5%.

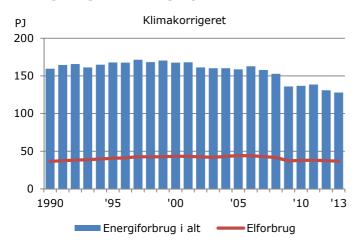
Endeligt energiforbrug i transport

									Ændring
Direkte energiindhold [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	′90-′13
Faktisk forbrug Transport i alt	143 337	170 216	201 209	215 789	209 741	210 226	204 774	202 251	18,8%
LPG	880	464	425	323	3	-	-	-	-100,0%
Flybenzin	201	155	119	107	76	65	67	69	-55,3%
Motorbenzin	67 830	74 327	88 976	82 126	67 726	63 091	59 692	57 731	-22,3%
JP4	7 500	-	-	-	-	-	-	-	•
Petroleum	129	462	39	14	0	0	0	0	-100,0%
JP1	23 473	28 828	35 810	39 959	36 586	38 178	37 330	37 284	29,3%
Gas/dieselolie	41 053	61 685	73 077	90 529	101 893	101 253	97 031	96 291	56,1%
Fuelolie	1 791	3 560	1 509	1 379	868	732	624	775	-78,2%
Biobrændsler	-	-	-	-	1 134	5 478	8 642	8 710	•
El	479	736	1 253	1 351	1 455	1 429	1 387	1 391	89,0%
Vejtransport	100 945	129 943	153 666	161 923	161 215	159 752	155 519	152 988	17,7%
Jernbanetransport	5 016	4 765	4 339	4 488	4 728	4 799	4 757	4 740	-0,5%
Søtransport, indenrigs	5 588	6 344	6 857	8 026	6 533	6 385	6 219	6 293	-0,8%
Indenrigsluftfart	2 103	3 133	1 722	1 207	1 556	1 470	1 306	1 242	-60,4%
Udenrigsluftfart	21 540	24 381	33 100	36 420	34 239	35 167	35 390	35 058	43,8%
Forsvarets transport	8 145	1 649	1 525	3 726	1 470	2 652	1 583	1 930	17,0%
Persontransport	100 604	121 052	142 130	145 852	148 308	150 596	150 665	150 204	24,1%
Godstransport	34 588	47 515	57 554	66 212	59 963	57 159	52 906	50 117	5,5%
Forsvarets transport	8 145	1 649	1 525	3 726	1 470	2 652	1 583	1 930	17,0%

Endeligt energiforbrug i produktionserhverv

									Ændring
Direkte energiindhold [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Klimakorrigeret forbrug Produktionserhverv i alt	167 712	159 453	167 606	158 656	136 801	138 597	130 954	127 805	-19,8%
Energivarer									
Olie	112 269	65 613	58 460	53 743	44 071	43 067	39 636	36 661	-44,1%
Naturgas	-	25 281	35 606	32 433	30 901	31 798	30 039	29 668	17,4%
Kul og koks	19 126	16 315	12 339	10 817	5 531	6 091	4 802	5 363	-67,1%
Affald, ikke-bionedbrydeligt	25	13	72	591	619	727	727	727	•
Vedvarende energi	5 249	10 076	8 609	8 171	11 447	12 390	12 199	12 358	22,6%
El	27 682	36 597	43 265	44 093	37 840	38 094	37 334	36 799	0,6%
Fjernvarme	2 949	5 409	9 210	8 788	6 353	6 387	6 175	6 187	14,4%
Bygas	413	149	45	19	41	42	42	42	-71,9%
Anvendelser									
Landbrug, skovbrug og gartneri	29 822	33 124	32 698	29 610	28 856	29 156	27 688	26 762	-19,2%
Fiskeri	7 312	10 785	9 451	7 488	6 049	5 751	4 669	5 209	-51,7%
Fremstillingsvirksomhed	124 586	109 250	117 806	113 406	94 756	96 267	91 889	89 209	-18,3%
Bygge- og anlægsvirksomhed	5 992	6 295	7 651	8 152	7 140	7 423	6 707	6 624	5,2%

Energi- og elforbrug i produktionserhverv

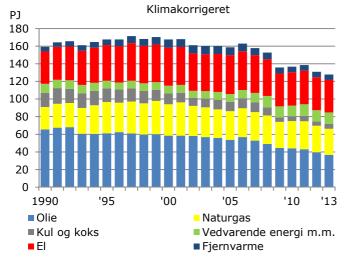

Produktionserhverv omfatter landbrug, skovbrug og gartneri, fiskeri, fremstillingsvirksomhed (ekskl. raffinaderier) samt bygge- og anlægsvirksomhed. Fremstillingsvirksomhed står for omkring 70% af produktionserhvervenes samlede energiforbrug.

Det klimakorrigerede energiforbrug i produktionserhverv var i 2013 127,8 PJ, hvilket er 2,4% lavere end året før. Målt i forhold til 1990 er energiforbruget faldet 19,8%.

Elforbruget var i 2013 efter korrektion for klimaforskelle 36,8 PJ, hvilket er 1,4% lavere end året før. I forhold til 1990 er elforbruget vokset 0,6%.

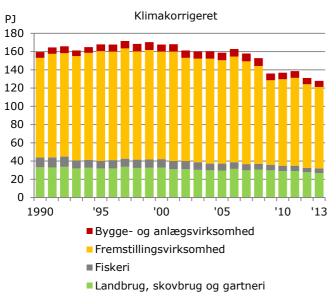
Energiforbrug i produktionserhverv fordelt på energivarer

I 2013 faldt produktionserhvervenes forbrug af olie og naturgas, henholdsvis 7,5% og 1,2%, i forhold til 2012, mens kul og vedvarende energi m.m. steg 11,7% og 1,2%. Forbruget af el faldt 1,4%, mens forbruget af fjernvarme i 2013 var 0,2% højere end året før.

Forbruget af naturgas er i perioden 1990-2013 vokset 17,4%, mens forbruget af olie og kul er faldet henholdsvis 44,1% og 67,1%. Forbruget af vedvarende energi m.m. er vokset 29,7%. Forbruget af el og fjernvarme er siden 1990 vokset henholdsvis 0,6% og 14,4%.

Energiforbrug fordelt på produktionserhverv

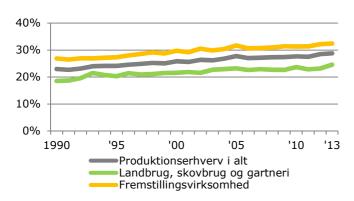
I forhold til 2012 faldt energiforbruget i fremstillingsvirksomhed og bygge- og anlægsvirksomhed henholdsvis 2,9% og 1,2%. I fiskeri steg energiforbruget med 11,6%. Energiforbruget i landbrug, skovbrug og gartneri faldt i 2013 med 3,3%.

Fra 1990 til 2013 er energiforbruget i fremstillingsvirksomhed faldet 18,3%. Energiforbruget i landbrug, skovbrug og gartneri er faldet 19,2%, mens det i bygge- og anlægsvirksomhed er vokset 5,2%. I fiskeri er energiforbruget faldet 51,7%.

I 2013 er landbrug, skovbrug og gartneris andel af produktionserhvervenes samlede energiforbrug 20,9%, mens fremstillingsvirksomheds andel er 69,8%. Fiskeri tegnede sig for 4,1% og bygge og anlæg for 5,2% af energiforbruget inden for produktionserhverv i 2013.

Elforbrugets andel af det samlede energiforbrug i eget erhverv

Klimakorrigeret

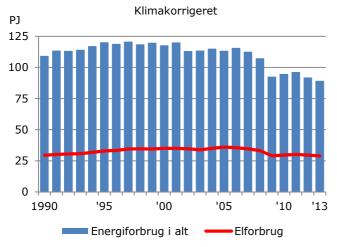

Elforbrugets andel af det samlede energiforbrug i produktionserhverv er vokset fra 23,0% i 1990 til 28.8% i 2013.

Elandelen af det samlede energiforbrug i fremstillingsvirksomhed er vokset fra 26,9% i 1990 til 32,4% i 2013.

I landbrug, skovbrug og gartneri var elandelen 18,5% i 1990. I 2013 var denne andel steget til 24,6%.

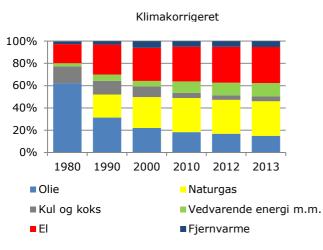
Energi- og elforbrug i fremstillingsvirksomhed

Det klimakorrigerede energiforbrug i fremstillingsvirksomhed faldt fra 91,9 PJ i 2012 til 89,2 PJ i 2013 svarende til et fald på 2,9%. Målt i forhold til 1990 er energiforbruget faldet med 18,3%.

Elforbruget var i 2013 28,9 PJ, hvilket er 2,2% lavere end året før. Siden 1990 er elforbruget faldet 1,6%.

Energiforbrugets sammensætning i fremstillingsvirksomhed

Sammensætningen af energiforbruget i fremstillingsvirksomhed har ændret sig markant siden 1980, hvor forbruget af olie var dominerende med 62,2% af det samlede energiforbrug. I 1990 tegnede olieforbruget sig for næsten en tredjedel af det samlede energiforbrug. I 2013 var andelen 15,0%.

Naturgas udgør en stadig stigende andel af energiforbruget i fremstillingsvirksomhed. Andelen var 31,0% i 2013 mod 20,7% i 1990.

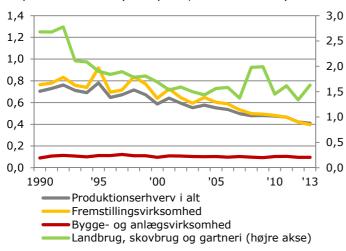
Kulforbrugets andel er faldet fra 12,3% i 1990 til 4,4% i 2013. Andelen af vedvarende energi m.m. og fjernvarme er vokset fra 1990 til 2013 og udgjorde i 2013 henholdsvis 12,0% og 5,2%.

Elforbrugets andel er vokset fra 26,9% i 1990 til 32,4% i 2013.

Energiintensitet i produktionserhverv

Klimakorrigeret

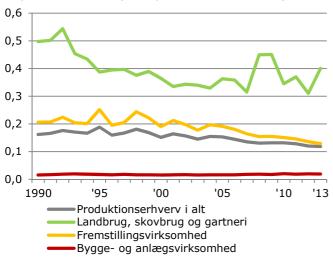
TJ pr. mio. DKK BVT (2010-priser, kædede værdier)

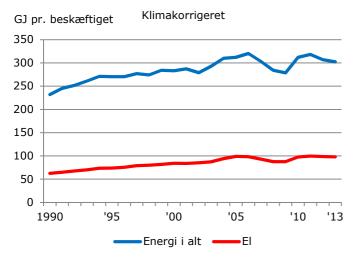
Elintensitet i produktionserhverv

Klimakorrigeret

TJ pr. mio. DKK BVT (2010-priser, kædede værdier)

Energiforbrug pr. beskæftiget i fremstillingsvirksomhed

Energiintensiteten er opgjort som klimakorrigeret energiforbrug sat i forhold til bruttoværditilvæksten (BVT) målt i 2010-priser, kædede værdier.

Energiintensiteten i produktionserhverv er fra 1990 til 2013 faldet 41,7%. Frem til 1993 steg intensiteten, hvorefter der indtrådte et fald. Det gennemsnitlige fald i energiintensiteten fra 1990 til 2000 var 1,8% p.a., for perioden 2000 til 2013 var faldet 2,7% p.a.

I fremstillingsvirksomhed faldt energiintensiteten 0,8% fra 1990 til 1993, mens den fra 1993 til 2013 faldt 47,7%. I 2013 faldt energiintensiteten 5,6% i forhold til 2012.

I 2013 steg energiintensiteten i landbrug, skovbrug og gartneri 21,7%. Fra 1990 er intensiteten faldet 39,2%. Siden 2005 er udviklingen påvirket af markante fluktuationer i BVT for landbrug, skovbrug og gartneri.

Elintensiteten er opgjort som klimakorrigeret elforbrug sat i forhold til bruttoværditilvæksten (BVT) målt i 2010-priser, kædede værdier.

Elintensiteten har ligesom energiintensiteten udviklet sig forskelligt før og efter 1993. Frem til 1993 steg elintensiteten 5,5%, mens den fra 1993 til 2013 er faldet 30,7%. Elintensiteten var i 2013 0,118 - dvs. at der for hver mio. DKK BVT i produktionserhvervene blev brugt 0,118 TJ el (svarende til 32.801 kWh). I 2013 faldt elintensiteten 1,7% i forhold til 2012.

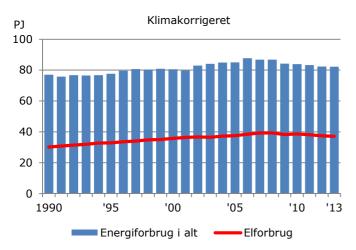
Elintensiteten i fremstillingsvirksomhed faldt i 2013 med 4,9% og i landbrug, skovbrug og gartneri steg den 29,0%, begge i forhold til 2012.

Energi- og elforbruget pr. beskæftiget i fremstillingsvirksomhed har over tiden udviklet sig anderledes end intensiteterne vist ovenfor. Det skyldes en betydelig stigning i produktiviteten, dvs. bruttoværdtilvækst pr. beskæftiget i sektoren.

Energiforbruget pr. beskæftiget var i 2013 302,6 GJ mod 306,9 GJ året før. Det svarer til et fald på 1,4%. Sammenlignet med 1990 er energiforbruget pr. beskæftiget vokset 30,4%.

Elforbruget pr. beskæftiget var i 2013 98,1 GJ, hvilket er 0,7% lavere end året før. I forhold til 1990 er elforbruget pr. beskæftiget vokset 57,2%.

Energi- og elforbrug i handels- og serviceerhverv

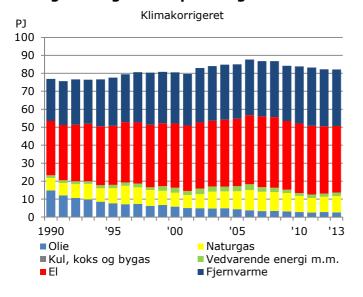

Handels- og serviceerhverv omfatter engroshandel, detailhandel, privat service og offentlig service.

Det klimakorrigerede energiforbrug var i 2013 82,2 PJ, hvilket er 0,2% lavere end året før. I forhold til 1990 er forbruget vokset 6,7%.

Elforbruget var i 2013 efter klimakorrektion 37,1 PJ, hvilket er 0,8% lavere end året før. I forhold til 1990 er elforbruget vokset 23,1%.

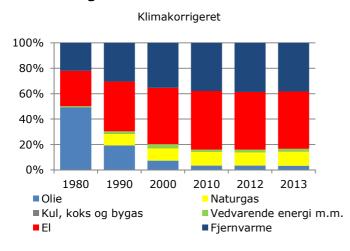
Energiforbrug fordelt på energivarer

Forbruget af el og fjernvarme er de dominerende energikilder i handels- og serviceerhverv. I 2013 faldt elforbruget 0,8%, mens forbruget af fjernvarme faldt 1,1% i forhold til året før.

I forhold til 1990 er olieforbruget faldet 82,1%, mens naturgasforbruget er vokset 30,6%. Forbruget af el og fjernvarme var i 2013 henholdsvis 23,1% og 34,0% højere end i 1990.

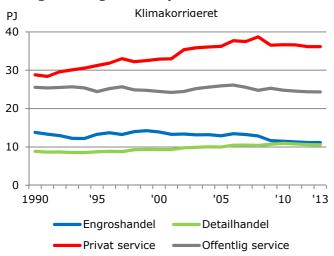
Energiforbrugets sammensætning i handels- og serviceerhverv

I 1990 udgjorde el og fjernvarme i alt 70% af det samlede energiforbrug i handels- og serviceerhverv (el 39% og fjernvarme 30%). Andelen af olie og naturgas var henholdsvis 19% og 9%, mens forbruget af vedvarende energi m.m. udgjorde 2%.

I 2013 udgjorde el- og fjernvarmeforbruget i alt 83% af det samlede energiforbrug (el 45% og fjernvarme 38%). Andelen af olie var faldet til 3%, mens andelen af naturgas var steget til 11%. Vedvarende energi mm. var uændret 2%.

Energiforbrug fordelt på erhverv

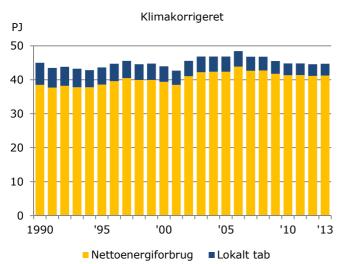
I 2013 fandt 74% af energiforbruget i handels- og serviceerhverv sted inden for privat og offentlig service, mens engros- og detailhandel tegnede sig for de resterende 26%.

Fra 2012 til 2013 faldt energiforbruget i både detailhandel og offentlig service med 0,3%, mens energiforbruget i engroshandel faldt med 0,1% og det i privat service var uændret.

I forhold til 1990 er energiforbruget i engroshandel faldet 19,1%, mens energiforbruget i detailhandel er vokset 19,1%.

Energiforbruget i privat service er større i dag end i 1990. Siden 1990 har der været en vækst på 25,4%. I offentlig service er energiforbruget 4,8% lavere end i 1990.

Energiforbrug til opvarmning i handels- og serviceerhverv

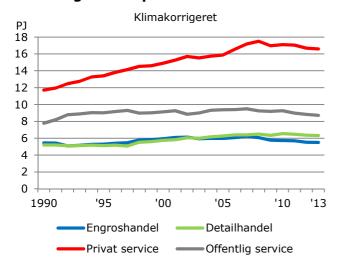

Energiforbruget til opvarmning (rumopvarmning og varmt brugsvand) kan opgøres på forskellig måde. Mens endeligt energiforbrug angiver den mængde energi, der betales for, udtrykker nettoenergiforbruget den mængde energi, der er nyttiggjort. Forskellen er lokale tab hos de enkelte forbrugere fx i olie- og naturgasfyr.

Det endelige energiforbrug til opvarmning i handels- og serviceerhverv var i 2013 44,7 PJ, hvilket er 0,3% højere end året før. I forhold til 1990 er det faldet 0,6%.

Nettoenergiforbruget var i 2013 41,2 PJ, hvilket er 0,2% højere end året før. Sammenlignet med 1990 er nettoenergiforbruget vokset 7,0%. Stigningen i nettoenergiforbruget skyldes, at væksten i det opvarmede areal har været større end reduktionen i forbruget per m².

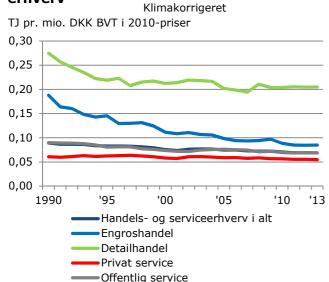
Elforbrug fordelt på erhverv

Elforbruget har generelt været stigende inden for handels- og serviceerhverv til og med 2008, hvorefter det er faldet. I 2013 var elforbruget i engroshandel og detailhandel henholdsvis 0,5% og 0,8% lavere end i 2012. I privat service og offentlig service faldt elforbruget henholdsvis 0,6% og 1,3%.

Fra 1990 til 2013 er elforbruget i engroshandel og detailhandel vokset henholdsvis 0,9% og 21,4%. Elforbruget i offentlig service er vokset 12,0%. I privat service har væksten været betydeligt større, idet stigningen her var 41,6%.

Energiintensitet i handels- og serviceerhverv

Energiintensiteterne er opgjort som klimakorrigeret energiforbrug sat i forhold til bruttoværditilvækst (BVT) målt i 2010-priser, kædede værdier.

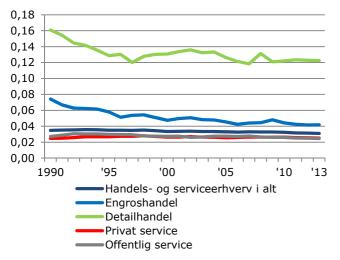
Energiintensiteten var i 2013 0,069, dvs. at for hver mio. BVT i handels- og serviceerhverv blev der forbrugt 0,069 TJ energi. Det er 0,6% lavere end året før.

Energiintensiteten i handels- og serviceerhverv er fra 1990 til 2013 faldet 22,9%. I engroshandel og detailhandel er energiintensiteterne faldet henholdsvis 54,8% og 25,4%. I privat service og offentlig service er intensiteterne faldet henholdsvis 9,8% og 23,3%.

Elintensitet i handels- og serviceerhverv

Klimakorrigeret

TJ pr. mio. DKK BVT i 2010-priser

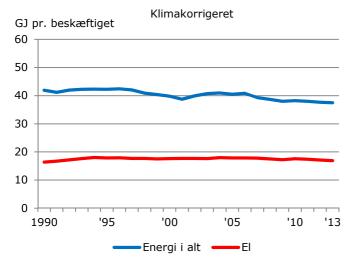

Elintensiteterne er opgjort som klimakorrigeret elforbrug sat i forhold til bruttoværditilvæksten (BVT) målt i 2010-priser, kædede værdier.

I 2013 var elintensiteten 0,031, dvs. at for hver mio. BVT i handels- og serviceerhverv blev der brugt 0,031 TJ el (svarende til 8.624 kWh). Elintensiteten er faldet 1,2% i forhold til året før.

Elintensiteten i handels- og serviceerhverv er fra 1990 til 2013 faldet 11,0%. I engroshandel, detailhandel og offentlig service er elintensiteterne faldet henholdsvis 43,7%, 23,9% og 9,7%. I privat service er elintensiteten steget 1,8%.

Energiforbrug pr. beskæftiget i handels- og serviceerhverv

Energi- og elforbruget pr. beskæftiget i handels- og serviceerhverv har over tiden udviklet sig anderledes end intensiteterne vist ovenfor. Det skyldes en betydelig stigning i produktiviteten målt som BVT pr. beskæftiget.

Energiforbruget pr. beskæftiget var i 2013 37,5 GJ mod 37,7 GJ året før. Det svarer til et fald på 0,4%. Sammenlignet med 1990 er energiforbruget pr. beskæftiget faldet 10,5%.

Elforbruget pr. beskæftiget var i 2013 16,9 GJ mod 17,1 GJ året før svarende til et fald på 1,1%. I forhold til 1990 er elforbruget pr. beskæftiget vokset 3,3%.

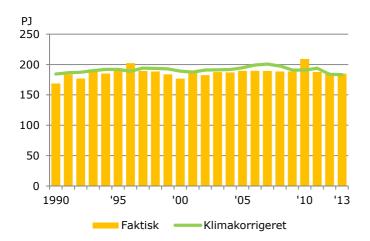
Endeligt energiforbrug i handels- og serviceerhverv

									Ændring
Klimakorrigeret forbrug [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Handels- og serviceerhverv i alt	78 314	77 047	80 599	85 045	83 893	83 282	82 325	82 200	6,7%
Olie	38 337	14 850	5 874	4 428	2 810	2 572	2 813	2 663	-82,1%
Naturgas	-	6 902	7 739	9 989	8 977	8 091	8 507	9 011	31%
Kul og koks	-	98	-	-	-	-	-	-	-100%
Affald, ikke-bionedbrydeligt	263	457	691	648	163	277	236	225	-50,7%
Vedvarende energi	448	1 022	2 078	2 178	1 491	1 697	1 575	1 726	68,8%
El	21 788	30 147	35 715	37 479	38 656	38 175	37 400	37 111	23,1%
Fjernvarme	17 117	23 449	28 451	30 281	31 761	32 429	31 756	31 419	34,0%
Bygas	361	121	52	42	35	40	39	44	-63,8%
Anvendelser									
Engroshandel	19 045	13 795	13 893	12 906	11 493	11 340	11 178	11 163	-19,1%
Detailhandel	9 702	8 883	9 323	9 991	10 939	10 770	10 613	10 577	19,1%
Privat service	25 955	28 812	32 901	36 238	36 653	36 615	36 143	36 139	25%
Offentlig service	23 612	25 557	24 481	25 909	24 807	24 557	24 391	24 321	-4,8%

Endeligt energiforbrug i husholdninger

3 3		•							Ændring
Klimakorrigeret forbrug [TJ]	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Husholdninger i alt	203 969	184 479	189 035	194 641	190 655	193 760	183 801	183 130	-0,7%
Olie	121 022	58 998	35 444	27 617	18 595	18 052	14 768	13 927	-76,4%
Naturgas	-	17 877	29 329	29 993	27 761	27 798	26 517	26 641	49,0%
Kul og koks	2 498	830	49	8	28	30	23	18	-97,8%
Vedvarende energi	10 256	16 874	21 812	33 192	38 514	40 622	37 481	37 038	119,5%
El	28 388	35 696	37 339	37 810	36 738	36 606	35 887	37 046	3,8 %
Fjernvarme	37 649	52 820	64 466	65 536	68 612	70 187	68 682	67 957	28,7%
Bygas	4 157	1 384	594	486	408	464	444	502	-63,7%
Enfamiliehuse	155 657	136 823	139 329	144 171	139 959	142 264	133 348	133 209	-2,6%
Olie	102 281	52 233	32 741	25 032	16 910	16 420	13 075	12 316	-76,4%
Naturgas	-	15 143	24 907	25 472	23 554	23 555	22 477	22 494	48,5%
Kul og koks	1 249	136	17	0	13	10	7	9	-93,3%
Vedvarende energi	10 249	16 860	21 766	33 138	38 440	40 544	37 401	36 956	119%
El	21 431	27 011	28 210	28 279	27 335	27 226	26 627	27 994	3,6%
Fjernvarme	18 190	24 685	31 364	31 985	33 486	34 255	33 521	33 167	34,4%
Bygas	2 258	754	323	264	221	252	241	273	-63,8%
Etageboliger	48 312	47 656	49 706	50 471	50 696	51 495	50 452	49 921	4,8%
Olie	18 740	6 766	2 703	2 585	1 685	1 632	1 693	1 611	-76,2%
Naturgas	-	2 733	4 422	4 522	4 207	4 243	4 040	4 147	51,7%
Kul og koks	1 249	693	32	8	15	20	16	9	-98,7%
Vedvarende energi	8	14	46	54	74	78	80	83	488%
El	6 957	8 686	9 129	9 530	9 403	9 380	9 260	9 052	4,2%
Fjernvarme	19 459	28 135	33 103	33 550	35 125	35 932	35 161	34 790	23,7%
Bygas	1 899	630	271	222	187	211	203	229	-63,6%

Energiforbrug i husholdninger

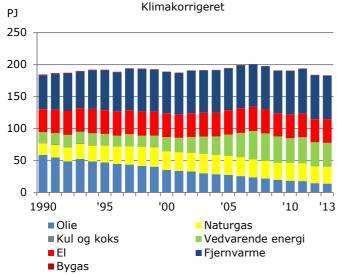

Husholdningernes energiforbrug påvirkes meget af vejret. 1990 og 2000 var meget varme år med lave energiforbrug, mens 1996 og 2010 var usædvanligt kolde år.

I 2013 var husholdningernes klimakorrigerede energiforbrug 183,1 PJ og udgjorde dermed 30% af det samlede endelige energiforbrug i Danmark. Af de 183,1 PJ gik 150,4 PJ til opvarmning og 32,7 PJ til elapparater m.m.

Husholdningernes klimakorrigerede energiforbrug var 0,4% lavere i 2013 end året før. Sammenlignet med 1990 er energiforbruget faldet 0,7%.

Husholdningers forbrug fordelt på energivarer

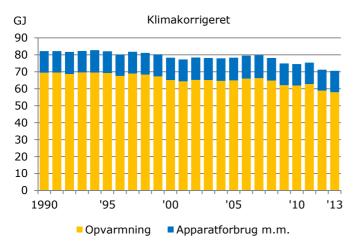

Der er i husholdningerne sket betydelige ændringer i energiforbrugets sammensætning siden 1990. Forbruget af olie har i hele den viste periode været faldende som følge af overgang til fjernvarme og naturgas. Siden 2000 er forbruget af brænde og træpiller steget betydeligt.

I 2013 udgjorde fjernvarme 37,1% af husholdningernes energiforbrug, herefter kom vedvarende energi og el – hver især med 20,2%. Forbruget af naturgas, olie og bygas udgjorde henholdsvis 14,5%, 7,6% og 0,3%.

Husholdningernes elforbrug voksede meget fra 1980 til begyndelsen af 1990'erne, hvorefter det var nogenlunde konstant til 2000. Elforbruget viste tendens til stigning fra 2001 til 2006, mens forbruget i perioden fra 2007 til 2012 har været nogenlunde konstant. I 2013 steg elforbruget 3,2% i forhold til 2012.

Energiforbrug pr. husholdning

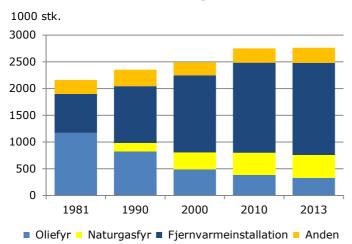

I 2013 var det gennemsnitlige energiforbrug pr. husholdning 70,5 GJ, hvilket er 0,9% lavere end året før. Heraf blev 57,9 GJ - svarende til energindholdet i ca. 1600 liter fyringsolie - anvendt til rumopvarmning og opvarmning af brugsvand. I forhold til 1990 er energiforbruget pr. husholdning faldet 14,2%.

Det gennemsnitlige elforbrug pr. husholdning til apparater og lys var i 2013 12,4 GJ svarende til ca. 3494 kWh. Det er 2,6% mere end året før og 6,0% mere end i 1990.

Herudover er der i husholdningerne et lille forbrug af motorbenzin til haveredskaber o.l., LPG (flaskegas) og bygas til andre formål. Forbrug af benzin og dieselolie til husholdningernes køretøjer er medtaget under vejtransport.

Varmeinstallationer i boliger

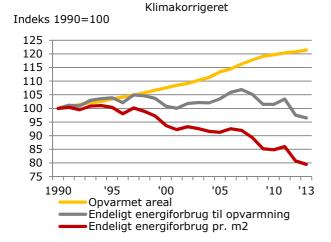

De betydelige ændringer i energiforbrugets sammensætning på energiarter afspejler ændringer i sammensætningen af boligernes varmeinstallationer over tid. Frem til midt i 1980'erne var oliefyr dominerende, hvorefter fjernvarme blev den mest udbredte varmekilde. Således har der siden slutningen af 1980'erne og op gennem 1990'erne været en fortsat stigning i antallet af fjernvarmeinstallationer og naturgasfyr på bekostning af oliefyr.

Pr. 1. januar 2013 fordelte de i alt 2,76 millioner varmeinstallationer sig således: Fjernvarmeinstallationer 62,4%, naturgasfyr 15,5%, oliefyr 11,9% og andre, herunder varmepumper, elvarme og brændefyr 10,2%.

Kilde: Danmarks Statistik

Energiforbrug til opvarmning i boliger

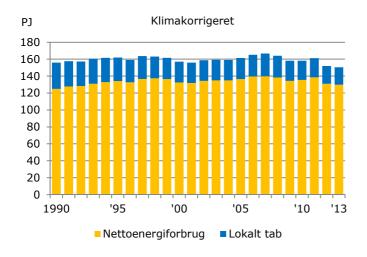

I perioden 1990 til 2011 har det klimakorrigerede energiforbrug til opvarmning (rumopvarmning og varmt brugsvand) ligget mellem 0,1% og 7,6% over 1990-niveauet. I 2013 var energiforbruget 3,5% lavere end i 1990. Fra 2012 til 2013 faldt energiforbruget til opvarmning med 1,0%.

Dette skal ses i sammenhæng med, at det opvarmede areal i perioden fra 1990 til 2013 er vokset 21,4%.

Energiforbruget til opvarmning pr. m² er i perioden 1990 til 2013 faldet 20,5%. Faldet kan forklares dels ved forbedring af ældre boligers isolering, dels ved udskiftning af gamle oliefyr med mere effektive naturgasfyr og fjernvarmeinstallationer. Hertil kommer, at der er krav om at nye boliger i henhold til bygningsreglementet skal have et lavere energiforbrug pr. m² end eksisterende boliger.

Nettoenergiforbrug og tab ved opvarmning i boliger

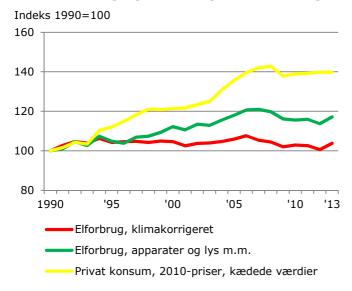

Ved nettoenergiforbrug forstås den nyttiggjorte energi. Forskellen mellem endeligt energiforbrug og nettoenergiforbrug er det lokale tab, som finder sted hos forbrugerne, fx i olie- og naturgasfyr.

Mens det endelige forbrug til opvarmning som nævnt ovenfor er faldet 3,5% fra 1990 til 2013, er nettoenergiforbruget til husholdningernes rumopvarmning og opvarmning af brugsvand i samme periode vokset 3,9%.

Den forskellige udvikling skyldes skiftet fra oliefyring til først fjernvarme og siden tillige naturgasfyring, hvor de lokale tab er betydeligt mindre. Stigningen i nettoenergiforbruget skyldes, at væksten i det opvarmede areal har været større end reduktionen i forbruget per m².

Privat forbrug og elforbrug i husholdninger

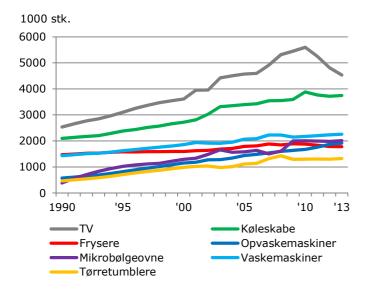

Husholdningernes samlede elforbrug er i perioden 1990-2013 vokset med 3,8%, mens elforbruget til apparater og lys m.m. er vokset 17,1%. Den store forskel i udviklingen skyldes en betydelig nedgang i forbruget af el til opvarmning.

Tager man den store stigning i husstandenes bestand af elapparater jf. nedenfor og en generel stigning på 39,8% i det samlede private forbrug i betragtning - altså væsentlig større vækst end i elforbruget til apparater og lys m.m., kan det virke overraskende.

Forklaringen er signifikante fald i elapparaternes specifikke elforbrug, jf. nedenfor.

Husholdningernes bestand af elapparater

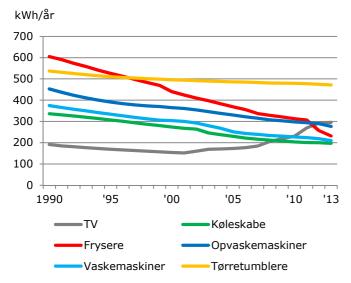

Der har over de seneste godt 20 år været en markant forøgelse i bestanden af stort set alle elforbrugende husholdningsapparater.

Siden 1990 er eksempelvis antallet af mikrobølgeovne steget med 428%, mens antallet af tørretumblere og opvaskemaskiner er vokset med henholdsvis 187% og 235%. Der har også været store stigninger i udbredelsen af tv-apparater, vaskemaskiner og køleskabe. Antallet af separate frysere har med en stigning på 21,0% haft en mere moderat vækst.

Kilde: ElmodelBOLIG

Husholdningsapparaters specifikke elforbrug

Alt andet lige skulle udviklingen i bestanden af apparater føre en ganske betydelig stigning i elforbruget med sig. At dette ikke er sket, skyldes især en signifikant forbedring af apparaternes gennemsnitlige specifikke elforbrug (kWh pr. år) i den samme periode.

Eksempelvis er det gennemsnitlige årlige elforbrug til et køleskab faldet fra 336 kWh i 1990 til 197 kWh i 2013, dvs. med 41,4%. For en separat fryser er elforbruget faldet 61,6%, mens faldet for en vaskemaskine i samme periode har været 43,9%. Bortset fra tv-apparater har der for de øvrige elapparater ligeledes været betydelige reduktioner i det gennemsnitlige specifikke årsforbrug.

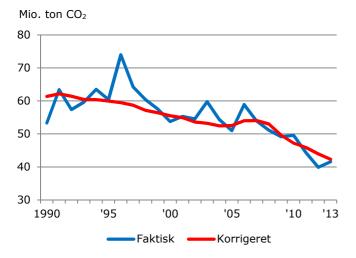
Kilde: ElmodelBOLIG

Opgørelse af CO₂ og andre drivhusgasser

 CO_2 -opgørelser anvendes sammen med opgørelser af udledningerne af de øvrige drivhusgasser til bl.a. at følge udviklingen i forhold til de internationale mål for reduktion af drivhusgasudledninger. Danmarks internationale klimaforpligtelse betyder, at Danmark i henhold til EU's byrdefordeling af EU's samlede reduktionsforpligtigelse ved Kyoto-protokollens ratifikation skal reducere den gennemsnitlige emission af drivhusgasser i perioden 2008-2012 med 21% i forhold til basisåret. Basisåret blev i 2007 fastlagt i forhold til emissionerne i 1990 for CO_2 , CH_4 og N_2O og 1995 for de fluorholdige drivhusgasser (f-gasserne).

I 2012 var de **samlede faktiske emissioner af driv- husgasser** på 51,6 mio. ton CO₂-ækvivalent, hvilket
er 25,5% lavere end emissionen i basisåret. Med energistatistikkens korrektioner for temperaturudsving og
udsving i nettoeksporten af el var niveauet i 2012 på
55,7 mio. ton CO₂-ækvivalent svarende til et fald på
28,0% i forhold til et korrigeret basisår.
Drivhusgasopgørelsen for 2013 foreligger i 2015. I de
samlede drivhusgasopgørelser indgår dels CO₂-

CO₂-emissioner fra energiforbrug

emission fra energianvendelse (hvor emissioner fra udenrigsluftfart samt effekten af grænsehandel med benzin og dieselolie - til forskel fra energistatistikkens særskilte CO_2 -opgørelser - dog ikke indgår), dels CO_2 -emission fra andre kilder (flaring af gas i Nordsøen og visse industriprocesser). Derudover indgår emissioner af 5 andre drivhusgasser i forpligtelsen (metan (CH_4), lattergas (N_2O), hydrofluorkarboner (HFC'er), perfluorkarboner (PFC'er) og svovlhexafluorid (SF_6)), som omregnes til CO_2 -ækvivalenter. Til indfrielsen af forpligtelsen 2008-2012 vil reduktioner opnået i forbindelse med visse CO_2 -optag i skove og jorde samt projekter i andre lande (de såkaldte JI- og CDM-projekter) desuden blive indregnet.

FN's Klimapanel (IPCC) har udmeldt nye retningslinjer for beregning og opgørelse af drivhusgasser. Disse skal anvendes fra 2015. Det betyder, at 1990-2012 skal genberegnes, og 2013 og de efterfølgende år kun beregnes efter de nye retningslinjer. Opdateringen påvirker primært emissionerne af metan og lattergas, hvor især landbrug er en vigtig kilde.

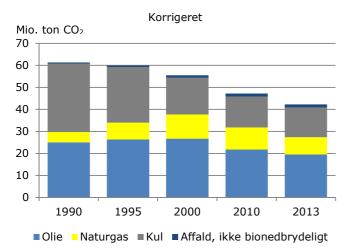
Kilde: Energistyrelsen og DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi

Energistyrelsen opgør både faktiske CO_2 -emissioner og korrigerede CO_2 -emissioner, der tager højde for årlige temperaturforskelle og udenrigshandel med el, jf. opgørelsen af energiforbruget side 18 og 19. Formålet med den korrigerede opgørelse er at få et billede af de underliggende tendenser i udviklingen.

I 2013 var de faktiske CO_2 -emissioner fra energiforbrug 41,6 mio. ton, hvilket er 4,2% højere end i 2012. I forhold til 1990 er de faktiske CO_2 -emissioner faldet 22,0%.

De korrigerede CO_2 -emissioner fra energiforbrug faldt i 2013 med 3,8% til 42,3 mio. ton. Sammenlignet med 1990 har der været et fald på 31,0%.

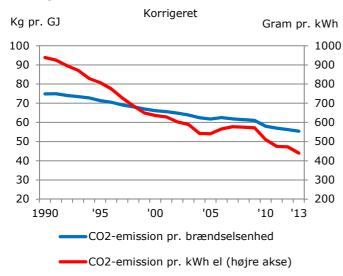
CO₂-emissioner fordelt på brændsler

Der har siden 1990 været et markant skift i energiforbrugets fordeling på brændsler. Forbruget af naturgas og vedvarende energi er forøget på bekostning af forbruget af olie og kul.

Brændselsskiftet har ført til en nedgang i CO_2 -emissionerne, idet forbrug af olie og kul medfører større CO_2 -emissioner end forbrug af naturgas og vedvarende energi. Mens bruttoenergiforbruget siden 1990 er faldet 6,9%, er de korrigerede CO_2 -emissioner faldet 31,0%.

CO₂-emissioner pr. brændselsenhed og pr. kWh el

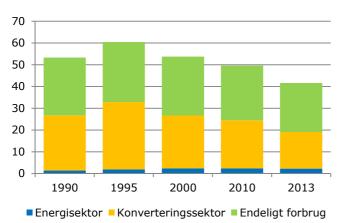

Bruttoenergiforbruget er frem til 2013 faldet med 6,9% i forhold til 1990, hvorimod fordelingen på brændsler har ændret sig markant. Brændselsskiftet fra olie og kul til naturgas og vedvarende energi har betydet, at der udledes stadig mindre CO₂ pr. forbrugt enhed brændsel. I 2013 var der til hver GJ korrigeret bruttoenergiforbrug knyttet 55,5 kg CO₂ mod 74,9 kg i 1990. Det svarer til en reduktion på 25,9%.

En kWh solgt el i Danmark førte i 2013 til en CO_2 -emission på 440 gram. I 1990 var CO_2 -emissionen 938 gram pr. kWh solgt el. Det er mere end en halvering. Årsagerne til den store reduktion er brændselsomlægninger i elproduktionen samt den stadig større betydning af vindkraft.

Faktiske CO₂-emissioner fordelt på sektorer

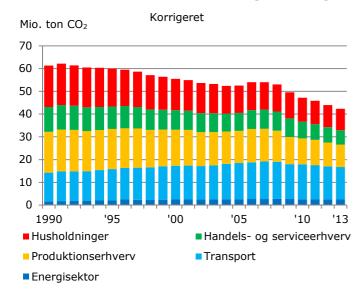

Energisystemet er her opdelt i tre sektorer: Energisektoren (udvinding og raffinaderier), konverteringssektoren (produktion af el, fjernvarme og bygas) og endeligt forbrug (transport samt forbrug i husholdninger og erhverv).

Den samlede faktiske CO_2 -emission var i 1990 på 53,3 mio. ton. Heraf kom 25,4 mio. ton fra konverteringssektoren og 26,5 mio. ton fra endeligt energiforbrug, mens energisektoren udledte 1,4 mio. ton.

I 2013 var den samlede faktiske CO_2 -emission 41,6 mio. ton, hvoraf 16,8 mio. ton kom fra konverteringssektoren, 22,5 mio. ton fra endeligt energiforbrug og 2,3 mio. ton fra energisektoren. I konverteringssektoren har der fra 1990 til 2013 været et fald på 8,6 mio. ton, selvom el- og fjernvarmeproduktionen i denne periode er vokset markant.

CO₂-emissioner ved slutforbrug af energi

Fordeles CO₂ fra produktion af el, fjernvarme og bygas ud på slutforbrugerne fås et billede af, hvordan de samlede udledninger af CO₂ fordeler sig på energisektor, transport, erhverv og husholdninger.

Transport og produktionserhverv tegnede sig i 2013 for de største andele af de samlede CO_2 -emissioner med henholdsvis 33,7% og 23,3%. Husholdningers og handels- og serviceerhvervs andele var henholdsvis 22,2% og 15,0%, mens energisektoren stod for 5,8% af CO_2 -emissionerne.

I forhold til 1990 er CO_2 -emissioner fra transport vokset 13,1%. For erhvervene og husholdninger har der derimod været tale om markante fald. I produktionserhverv og handels- og serviceerhverv faldt CO_2 -emissionerne henholdsvis 45,0% og 41,8%, mens de i husholdninger faldt 48,5%.

CO₂-emissioner fra energiforbrug, faktiske

1000 ton									Ændring
Faktiske emissioner	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Emissioner i alt	64 417	53 297	53 727	50 997	49 596	44 334	39 902	41 568	-22,0%
Emissioner fordelt på brændsler	64 417	53 297	53 727	50 997	49 596	44 334	39 902	41 568	-22,0%
Olie	40 048	24 178	26 205	24 187	22 066	20 976	19 984	19 554	- 19,1%
Naturgas	1	4 323	10 624	10 676	10 572	8 987	8 415	7 836	81,2%
Kul	23 975	24 222	15 774	14 737	15 560	12 948	10 123	12 786	-47,2%
Affald, ikke-bionedbrydeligt	394	573	1 124	1 398	1 398	1 422	1 380	1 391	143%
Emissioner fordelt på an- vendelser	64 417	53 297	53 727	50 997	49 596	44 334	39 902	41 568	-22,0%
Energisektor	880	1 391	2 312	2 429	2 323	2 291	2 364	2 278	63,7%
Konverteringssektor	30 262	25 370	24 363	21 268	22 165	17 938	14 593	16 801	-33,8%
Elproduktion	24 038	20 763	20 291	17 353	17 860	14 400	10 936	13 273	-36,1%
Fjernvarmeproduktion	5 655	4 506	4 030	3 882	4 270	3 506	3 625	3 492	-22,5%
Bygasproduktion	570	101	42	33	35	32	32	36	-64,0%
Endeligt energiforbrug	33 275	26 536	27 052	27 300	25 108	24 105	22 946	22 489	-15,3%
Transport	10 440	12 419	14 638	15 709	15 192	14 909	14 279	14 090	13,5%
Produktionserhverv	10 425	7 788	7 579	7 027	5 820	5 730	5 302	5 092	-34,6%
Handels- og serviceerhverv	2 967	1 406	868	922	803	648	719	731	-48,0%
Husholdninger	9 442	4 924	3 967	3 642	3 292	2 818	2 645	2 576	-47,7%

Faktiske CO₂-emissioner beregnes ud fra det faktiske energiforbrug, som ses i energibalancen på side 4. Ved hjælp af brændselsspecifikke emissionsfaktorer

omregnes energiforbruget til CO_2 -emissioner. De anvendte faktorer ses på side 59. Vedv. energi, herunder bionedbrydeligt affald, tillægges ingen CO_2 -emission.

CO₂-emissioner fra energiforbrug, korrigerede*)

1000 ton									Ændring
Korrigerede emissioner	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Emissioner i alt	62 696	61 345	55 486	52 554	47 209	45 882	43 958	42 309	-31,0%
Emissioner fordelt på brændsler	62 696	61 345	55 486	52 554	47 209	45 882	43 958	42 309	-31,0%
Olie	39 384	25 034	26 724	24 461	21 766	21 093	20 105	19 567	-21,8%
Naturgas	1	4 646	10 955	10 955	10 054	9 186	8 566	7 838	68,7%
Kul	22 920	31 081	16 671	15 735	14 004	14 177	13 908	13 513	-56,5%
Affald, ikke-bionedbrydeligt	392	583	1 136	1 403	1 386	1 426	1 379	1 390	139%
Emissioner fordelt på an- vendelser	62 696	61 345	55 486	52 554	47 209	45 882	43 958	42 309	-31,0%
Energisektor	880	1 391	2 312	2 429	2 323	2 291	2 364	2 278	63,7%
Konverteringssektor	28 928	32 562	25 614	22 642	20 308	19 316	18 706	17 586	-46,0%
Elproduktion	22 868	27 337	21 099	18 544	16 749	15 530	15 141	14 129	-48,3%
Fjernvarmeproduktion	5 501	5 117	4 470	4 065	3 527	3 753	3 533	3 421	-33,1%
Bygasproduktion	559	108	45	33	32	33	31	36	-66,7%
Endeligt energiforbrug	32 889	27 391	27 561	27 483	24 578	24 275	22 889	22 445	-18,1%
Transport	10 440	12 419	14 638	15 709	15 192	14 909	14 279	14 090	13,5%
Produktionserhverv	10 360	7 967	7 691	7 068	5 702	5 769	5 289	5 082	-36,2%
Handels- og serviceerhverv	2 896	1 543	934	949	728	671	710	724	-53,1%
Husholdninger	9 191	5 463	4 298	3 757	2 957	2 926	2 610	2 549	-53,3%

 $^{^{\}ast)}$ Korrigeret for brændselsforbrug til nettoimport af el og for temperaturudsving.

Korrigerede CO₂-emissioner beregnes ud fra det korrigerede bruttoenergiforbrug, som ses i tabellen, side 20. I denne opgørelse er energiforbruget korrigeret for temperaturudsving i forhold til et vejrmæssigt normalt år og brændselsforbrug knyttet til udenrigshandel med el. I kolde år eller år med nettoeleksport er korrektionen således negativ, mens den i varme år eller år med nettoimport af el er positiv.

Emissioner af drivhusgasser

_												Ændring,
Mio. ton CO ₂ -ækvivalent	Basis- år	Basis- år ^(Gb.)	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2012 (Gb.)	Basisår- '12	Basisår- '12 (Gb.)
Faktiske emissioner i alt 1)	69,3	68, 9	68, 7	76, 1	68, 5	64, 1	61, 4	56, 5	51, 6	52, 5	-25,5%	-23,8%
Faktiske nettoemissioner i alt 2)	69,3	68, 9	73, 9	79, 8	71, 8	68, 6	61, 1	53, 8	50, 8	51, 7	-26,7%	-25,0%
Emissioner fra energiforbrug	51,8	51,8	51,8	59,7	52,3	49,8	48,4	43,4	38,7	38,7	-25,3%	-25,3%
Energi- og konverteringssektor	26,3	26,2	26,2	32,5	26,0	23,1	24,0	20,0	16,8	16,8	-36,3%	-36,1%
Endeligt energiforbrug	25,5	25,6	25,6	27,2	26,3	26,7	24,4	23,3	21,9	22,0	-14,0%	-14,2%
- Transport	10,7	10,8	10,9	12,4	12,5	13,6	13,3	13,0	12,4	12,2	16,1%	13,5%
- Industri	5,5	5,5	5,5	6,0	6,1	5,6	4,6	4,5	4,3	4,3	-22,1%	-22,2%
- Handels- og serviceerhverv og husholdninger	9,4	9,3	9,2	8,8	7,8	7,5	6,5	5,7	5,3	5,4	-43,6%	-41,6%
Industrielle processer, flaring m.m.	2,9	3,3	2,7	3,4	4,3	3,3	2,3	2,4	2,3	2,5	-21,9%	-24,3%
Flygtige udledninger og flaring	0,3	0,7	0,4	0,5	0,8	0,7	0,5	0,4	0,3	0,4	7,6%	-37,7%
Industrielle processer	2,5	2,5	2,2	2,7	3,4	2,4	1,7	1,9	1,8	1,9	-27,5%	-22,5%
Opløsningsmidler og produktanvendelse	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	14,1%	15,9%
Emissioner fra landbrug	13,0	11,9	12,5	11,6	10,5	9,8	9,6	9,7	9,6	10,1	-26,4%	-15,5%
Dyrenes fordøjelse	3,3	3,9	3,2	3,1	2,9	2,7	2,9	2,8	2,9	3,7	-10,9%	-4,8%
Husdyrgødning	1,4	2,3	1,6	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7	2,6	17,5%	13,5%
Landbrugsjorde	8,4	5,8	7,7	6,8	5,9	5,3	5,0	5,1	5,0	3,8	-40,0%	-34,0%
Andre emissioner	1,5	1,9	1,6	1,5	1,5	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	-30,2%	-33,9%
Deponi af affald	1,3	1,6	1,4	1,2	1,0	0,9	0,7	0,7	0,7	0,8	-47,7%	-48,9%
Spildevandsrensning	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	-31,1%	-11,6%
Andet affald	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	-	-
Skov og arealanvendelse ³⁾	-	-	5,3	3,7	3,2	4,5	-0,3	-2,7	-0,8	-0,8		
Skov	-	-	0,1	-0,9	-0,8	0,6	-4,0	-6,3	-4,4	-4,4		
Arealanvendelse	-	-	5,1	4,6	4,0	3,8	3,7	3,6	3,6	3,6		

Anm. 1: Tabellen omfatter alene Danmarks udledning og optag af drivhusgasser. Ved det samlede klimaregnskab i forhold til Danmarks klimaforpligtelse for 2008-2012 skal kreditter fra en del af CO₂-optagene under "Skov og arealanvendelse", kreditter fra reduktioner opnået gennem projekter i andre lande og kvotekøb også indregnes.

Anm. 2: FN's klimapanel har udmeldt nye retningslinjer for beregning og opgørelse af drivhusgasser (nye emissionsfaktorer og Global Warming Potentials). Der er sket en genberegning ud fra disse retningslinjer, idet disse tal er repræsentative for de fremtidige indberet-

Faktiske og korrigerede emissioner af drivhusgasser

1000 ton CO₂-ækvivalent	Basisår	1990	2000	2005	2010	2011	2012		Basisår - '13
Faktiske emissioner i alt 1)	69 323	68 661	68 549	64 083	61 402	56 518	51 637	53 303	-23,1%
Korrigerede emissioner i alt 1)	77 386	76 708	70 308	65 640	59 016	58 066	55 694	54 044	-30,2%

Anm. 1: Se anm. 1 ovenfor.

Anm. 2: Danmarks reduktionsforpligtelse på 21 pct. under Kyoto-protokollen skal ses i forhold til et basisår uden korrektioner for klimaudsving og brændselsforbrug knyttet til udenrigshandel med el. De korrigerede drivhusgasopgørelserne kan alene anvendes til illustration af effekten af tiltag og andre nationale effekter, der påvirker CO2-udledningen knyttet til Danmarks eget energiforbrug. 1) Se 1) ovenfor.

Faktiske og korrigerede emissioner af drivhusgasser (genberegnet)

1000 ton CO ₂ -ækvivalent	Basisår	1990	2000	2005	2010	2011	2012		Basisår - '13
Faktiske emissioner i alt	68 867	68 566	69 460	65 310	62 310	57 197	52 502	54 168	-21,3%
Korrigerede emissioner i alt	76 914	76 613	71 219	66 867	59 924	58 745	56 559	54 909	-28,6%

Anm.2: Jævnfør målet om en 40 pct. reduktion af drivhusgasudledning i 2020, har drivhusgasreduktionen været på 20,3% i 2013. Dette beregnes som forholdet mellem de faktiske emissioner i basisåret sat i forhold til de korrigerede emissioner i opgørelsesåret. * Den foreløbige emissionsopgørelse for 2013 er alene baseret på CO₂-emissionerne fra energiforbrug og flaring, som de er opgjort i Energistatistik 2013. De samlede emissioner af drivhusgasser er beregnet ved at antage, at alle andre emissioner end CO₂ fra energiforbrug og flaring er konstante med værdierne for 2012 opgjort af DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi.

Kilde: DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi.

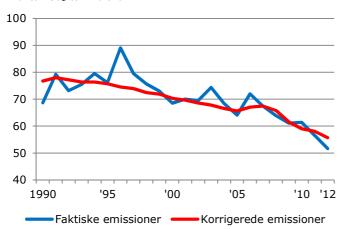
ninger fra og med 2015. Se også s. 38.

1) Samlet emission uden bidraget fra "Skov og arealanvendelse", da kun en del af dette skal indregnes i klimaregnskabet for 2008-2012.
2) Samlet emission med bidraget fra "Skov og arealanvendelse".

³⁾ Tal er ikke direkte sammenlignelige med de bidrag fra skov og jorde, som indgår i Danmarks reduktionsforpligtelse, 2008-2012.

Emissioner af drivhusgasser

Mio. ton CO2-ækvivalent

Figuren viser emissioner af drivhusgasser ekskl. effekterne af CO₂-optag i skov og arealanvendelse.

De faktiske emissioner af drivhusgasser var i 2012 51,6 mio. ton CO_2 -ækvivalent, hvilket er et fald på 8,6% forhold til 2011. I forhold til basisåret har der været et fald på 25,5%.

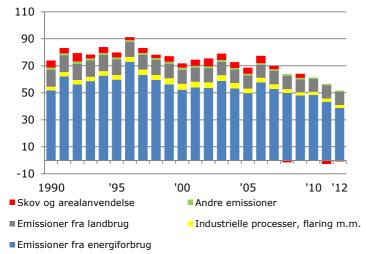
Korrigeret for klimaudsving og brændselsforbrug knyttet til udenrigshandel med el var emissionerne af drivhusgasser i 2012 55,7 mio. ton CO₂-ækvivalent, hvilket er 4,1% mindre end i 2011. I forhold til basisåret har der været et fald på 28,0%.

Kilde: DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

www.dce.au.dk

Faktiske nettoemissioner af drivhusgasser fordelt på oprindelse

Mio. ton CO₂-ækvivalent

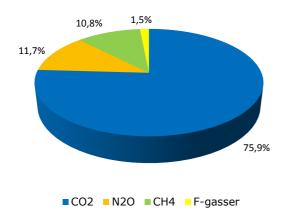

Emissioner fra energiforbrug giver det største bidrag til den samlede nettoemission af drivhusgasser. Disse emissioner kommer fra energi- og konverteringssektoren samt endelig energiforbrug. Næststørste bidrag kommer fra landbruget.

I 2012 fordelte de faktiske emissioner ekskl. CO₂-optaget fra skov og arealanvendelse sig således: Emissioner fra energiforbrug 76,2%, emissioner fra landbrug 18,9 %, industrielle processer, flaring m.m. 4,5 % og andre emissioner 2,1 %. CO₂-optaget fra skov og arealanvendelse svarede til et fradrag på 1,7% af de faktiske emissioner.

Kilde: DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi www.dce.au.dk

Faktiske emissioner fordelt på typer af drivhusgasser i 2012

De drivhusgasser, der indgår i opgørelsen af den samlede emission, bidrager med forskellig andel. I 2012 var CO_2 med 75,9% den drivhusgas, der stod for den største del af den samlede drivhusgasudledning. Lattergas (N_2O) med 11,7% var næststørste bidragyder til den samlede emission efterfulgt af Metan (CH_4) med 10,8% og F-gasser med 1,5%.

Den primære kilde til CO₂-emission er brændselsforbrug til energiformål. Den primære kilde til både metan- og lattergasudledning er landbrug; men affald bidrager også væsentligt til udledningen af metan.

Kilde: DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

www.dce.au.dk

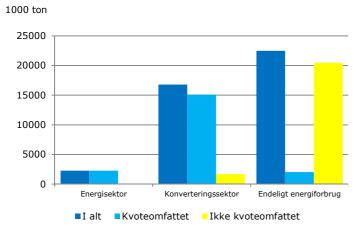
Kvote- og ikke-kvoteomfattede CO₂-emissioner fra energiforbrug 2011 - 2013

Faktiske CO₂-emissioner fra energiforbrug

1000 ton		I alt Kvoteomfattet						Ikke-kvoteomfattet			
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013		
Total	44 334	39 902	41 568	20 267	17 119	20 476	24 067	22 783	21 092		
Energisektor	2 291	2 364	2 278	2 291	2 364	2 278	0	0	0		
Konverteringssektor	17 938	14 593	16 801	15 824	12 603	16 178	2 114	1 989	624		
Endeligt energiforbrug	24 105	22 946	22 489	2 152	2 153	2 020	21 953	20 793	20 468		
Transport*	14 909	14 279	14 090	-	94	89	14 909	14 185	14 000		
Produktionserhverv	5 730	5 302	5 092	2 152	2 059	1 931	3 578	3 244	3 161		
- landbrug, skovbrug og gartneri	1 332	1 288	1 212	14	14	14	1 318	1 274	1 198		
- fremstillingsvirksomhed	3 532	3 282	3 110	2 138	2 045	1 917	1 394	1 237	1 194		
- andre produktionserhverv	866	732	770	-	-	-	866	732	770		
Handels- og serviceerhverv	648	719	731	-	-	-	648	719	731		
Husholdninger	2 818	2 645	2 576	-	-	-	2 818	2 645	2 576		

Anm. 1: De tre første talkolonner omfatter CO₂-emissioner fra olie, naturgas og ikke-bionedbrydeligt affald.
Anm. 2: Fra 2013 er ikke-bionedbrydeligt affald kvoteomfattet. CO₂-emissioner fra affaldsforbrændingsanlægs (branchekode 383921) egetforbrug er placeret under konverteringssektoren.

Faktiske CO₂-emissioner fra energiforbrug i 2013, kvote- og ikke-kvoteomfattet

EU's kvoteordning for CO_2 omfatter næsten halvdelen af CO_2 -udledningen fra energiforbruget. Andelen varierer dog meget mellem de forskellige sektorer.

I energisektoren, der omfatter raffinaderier og olieog gasproduktionsanlæg i Nordsøen, er alle udledninger omfattet af kvoteordningen. I konverteringssektoren, der omfatter kraftværker og fjernvarmeværker, er billedet – når der ses bort fra ikkebionedbrydeligt affald – næsten det samme.

Når det kommer til udledninger knyttet til det endelige energiforbrug, dvs. udledninger fra forbrænding af olie, naturgas og kul i virksomheder, husholdninger og transportmidler, er mindre end 10% omfattet af kvoteordningen. Her kan næsten al udledning henføres til fremstillingsvirksomhed.

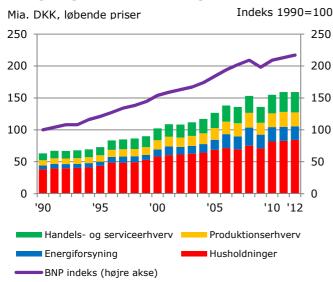
Samlede faktiske emissioner af drivhusgasser, kvote- og ikke-kvoteomfattet

1000 ton CO ₂ -ækvivalent	I alt	Kvoteomfattet, fra energiforbrug	Kvoteomfattet, fra processer og flaring	Ikke-kvoteomfattet
2012	51 637	17 119	1 160	33 358
2013	53 303 *)	20 476	1 202	31 625

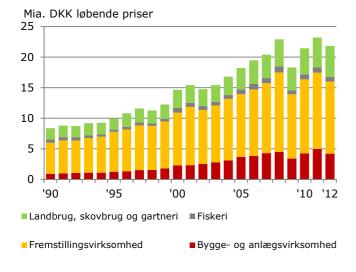
Anm.: Den foreløbige emissionsopgørelse for 2013 er alene baseret på CO_2 -emissionerne fra energiforbrug og flaring, som de er opgjort i Energistatistik 2013. De samlede emissioner af drivhusgasser er beregnet ved at antage, at alle andre emissioner end CO_2 fra energiforbrug og flaring er konstante med værdierne for 2012 opgjort af DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. *) Foreløbige tal, ikke genberegnede (se anm. til tabellen "Faktiske og korrigerede emissioner af drivhusgasser (genberegnet)" på side 41).

^{*} Af de opgjorte danske CO₂-emissioner i transportsektoren i 2012 og 2013 er den anførte kvoteomfattede CO₂-udledning fra indenrigsflyvning. Opgørelsen er dog inklusive CO₂-udledning fra ikke-ruteflyvninger, som ikke er kvoteomfattede.

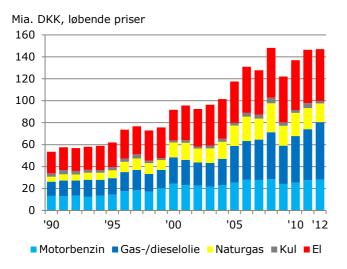
Energiudgifter i erhverv og husholdninger

Energiudgifter i produktionserhverv

Energiudgifter fordelt på brændsler

Udgifter til energi er opgjort i årets købspriser inkl. afgifter og moms. For erhvervene gælder som hovedregel, at energiafgifter (men ikke CO₂-afgifter) og moms efterfølgende refunderes fuldt ud.

De samlede udgifter til energi i erhverv og husholdninger var i 2012 DKK 159,2 mia., hvilket er uændret i forhold til året før. Heraf var husholdningernes energiudgifter DKK 84,3 mia., produktionserhverv (ekskl. olieraffinaderier) DKK 21,8 mia. og handels- og serviceerhvervs energiudgifter var DKK 31,8 mia.

I perioden 1990-2012 har udgifterne til energi i løbende priser været stigende. Faldet fra 2008 til 2009 skyldtes nedgang i energiforbruget.

For at illustrere forholdet mellem udviklingen i energiudgifter og BNP, er der på figurens højre akse tilføjet en indekseret værdi for BNP.

Kilde: Danmarks Statistik

Produktionserhvervenes energiudgifter kan yderligere fordeles ud på 4 delsektorer.

Fremstillingsvirksomhedernes energiudgifter (DKK 11,8 mia.) udgjorde størstedelen af produktionserhvervenes energiudgifter i 2012 (53,9%).

Landbrug, skovbrug og gartneri havde med DKK 5,1 mia. den næststørste andel (23,2%). Tredjestørst var bygge- og anlægsvirksomhed med DKK 4,2 mia. (19,2%). Endelig havde fiskeri med DKK 0,8 mia. den mindste andel af energiudgifterne (3,6%).

I perioden 1990-2012 har der været en faldende tendens i fremstillingsvirksomhedernes andel af produktionserhvervenes energiudgifter, hvorimod tendensen i byggeri og anlæg har været stigende. I fiskerierhvervet har der i perioden været et mindre fald.

Kilde: Danmarks Statistik

Energiudgifter omfatter bl.a. motorbenzin, gas/dieselolie, naturgas, kul og el. De fem brændsler udgør mere end 50% af de samlede energiudgifter, når udgifter til dansk opererede skibes bunkring i udlandet og olieraffinaderier medtages.

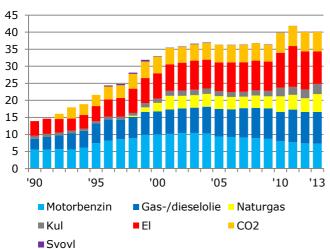
Af disse brændsler var energiudgifterne til gas/dieselolie i 2012 (DKK 52,2 mia.) størst. Næststørst var udgifterne til el (DKK 47,0 mia.). Set over perioden 1990-2012 har el dog normal udgjort den største andel.

Herefter er det motorbenzin (DKK 28,3 mia.), naturgas (DKK 16,9 mia.) og kul (DKK 2,4 mia.).

Kilde: Danmarks Statistik

Provenu af energi-, CO₂- og svovlafgifter

Mia. DKK, løbende priser

Provenuet af energiafgifter opgjort i årets priser var i 2013 DKK 40,2 mia., hvilket er samme niveau som i 2012. Provenuet omfatter ud over energiafgifter (inkl. NOx-afgift) også CO₂- og svovlafgifter. De største bidrag til provenuet i 2013 kommer fra el (DKK 9,5 mia.), gas-/dieselolie (DKK 9,3 mia.), motorbenzin (DKK 7,3 mia.) og CO₂-afgifter (DKK 5,8 mia.).

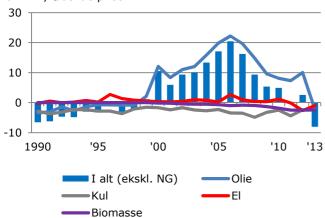
I løbende priser er provenuet i 2013 i forhold til 1990, hvor der ikke var CO₂- og svovlafgifter, vokset med 188%. For gas-/dieselolie, el og motorbenzin har der siden 1990 været en vækst på henholdsvis 197%, 121% og 29%.

I 2012 og 2013 udgjorde energi-, CO_2 - og svovlafgifterne hhv. 4,5% og 4,4% af det samlede skatte- og afgiftsprovenu i Danmark.

Kilde: Danmarks Statistik

Handelsoverskud fra energivarer

Mia. DKK, løbende priser

Underskuddet på udenrigshandelen med energivarer ekskl. naturgas var i 2013 på DKK 8 mia. mod overskud på DKK 2,6 mia. året før.

Udenrigshandelen med kul, el og biomasse resulterede i 2013 i underskud på henholdsvis DKK 2,4 mia., DKK 1,0 mia. og DKK 2,5 mia.

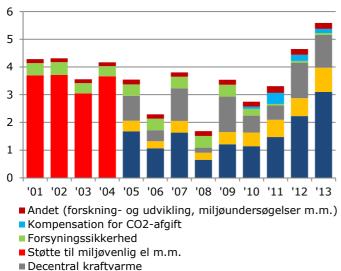
Anm.: Pga af fortrolige data for naturgas indgår denne ikke i handelsbalancen.

Kilde: Danmarks Statistik

Udgifter til Public Service Obligations (PSO) på elområdet

Mia. DKK, løbende priser

■ Biomasse mv.■ Vindkraft

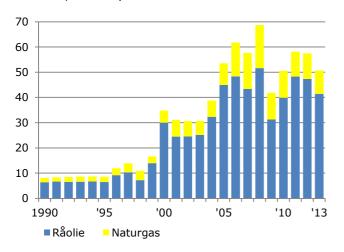
De samlede omkostninger til Public Service Obligations (PSO) var i 2013 DKK 5,6 mia. mod DKK 4,7 mia. året før. Stigningen i PSO-omkostningerne fra 2012 til 2013 skyldes navnlig de lave priser på elmarkedet og en øget produktion af vindkraft.

I 2013 er støtte til miljøvenlig elproduktion fordelt med DKK 3,1 mia. til vindkraft, DKK 1,2 mia. til decentral kraftvarme og DKK 0,9 mia. til biomasse mv. Det giver en samlet støtte på DKK 5,2 mia.

I 2010 blev der indført kompensation for CO_2 -afgift. Kompensationen beløb sig i 2013 til DKK 0,2 mia.

Værdi af råolie- og naturgasproduktion

DKK mia., løbende priser

Værdien af den producerede råolie og naturgas fra Nordsøen i 2013 er opgjort til DKK 50,7 mia. mod DKK 57,5 mia. året før. Værdien af råolie er faldet fra DKK 47,3 til 41,4 mia., og værdien af naturgas er faldet fra DKK 10,2 til 9,3 mia.

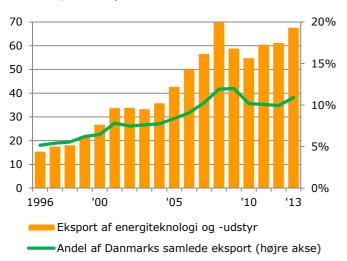
Værdien af Nordsøproduktionen afhænger af såvel produktionens størrelse som priserne på verdensmarkedet. I 2013 faldt produktionen af råolie og naturgas mere end produktionsværdien. Produktion af begge produkter faldt i 2013.

I forhold til 1990 er den samlede værdi af produktionen fra Nordsøen mere end femdoblet.

Kilde: Danmarks olie- og gasproduktion 2013.

Eksport af energiteknologi og -udstyr

DKK mia., løbende priser

Eksporten af energiteknologi og -udstyr som vindmøller, fjernvarmerør, termostatventiler, pumper m.fl. har været stærkt stigende frem til 2008, hvor eksporten nåede et foreløbigt højdepunkt med DKK 69,7 mia.

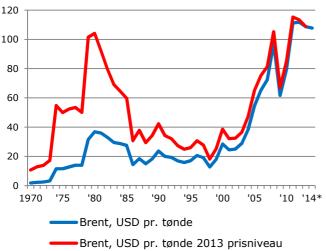
Efter tilbagegang i 2009 og 2010 voksede eksporten igen fra 2011 og frem, og var 10,5% højere i 2013 i forhold til 2012. I 2013 var eksporten af energiteknologi og -udstyr DKK 67,6 mia., hvilket svarer til 10,8% af Danmarks samlede vareeksport.

Flere oplysninger kan findes i publikationen "Energiteknologieksporten 2013", der er udgivet i samarbejde mellem Energistyrelsen, DI Energibranchen og Erhvervs- og Vækstministeriet. Publikationen er tilgængelig på Energistyrelsens hjemmeside.

Kilde: Energiteknologieksporten 2013

Spotmarkedspriser på råolie

USD pr. tønde, gennemsnitlige årspriser

Den gennemsnitlige råoliepris i 2013 var USD 109 pr. tønde. Opgjort i 2013-priser er dette niveau højere end sidst i 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne, hvor den var godt USD 100 pr. tønde. Baggrunden for de dengang høje oliepriser var politisk uro i Mellemøsten.

Olieprisen har været historisk høj, også målt i faste priser, til trods for de senere års økonomiske afmatning. Det globale behov for olie og omkostningerne ved olieproduktion er stigende, og omlægning fra olie til andre energiformer er begrænset globalt set. Dertil kommer politisk uro, især i Mellemøsten. Det er alt sammen medvirkende til, at prisniveauet har været forholdsvis højt og stærkt svingende.

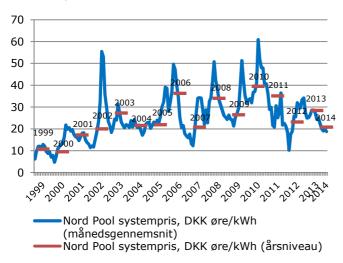
Efter et stort fald i 2009 steg prisen på råolie hurtigt igen. Fra 2009 har dagsprisen (ikke afbildet i figuren) svinget mellem 69 og 129 USD pr. tønde.

Kilde: BP og Financial Times (priser for 2014)

^{*}Priserne for 2014 dækker alene første halvår

Spotmarkedspriser på el

DKK, øre pr. kWh

Systemprisen på el på Nord Pool fastlægges time for time på baggrund af udbud og efterspørgsel. Prisen påvirkes af en række faktorer, herunder nedbør og temperatur. Fx var vinteren 2010/2011 præget af bekymring for vandmangel og et stigende elforbrug i Norge pga. lave temperaturer, hvilket resulterede i høje priser. Markedsprisen for el i Danmark kan afvige fra systemprisen pga. begrænsning af overførselskapaciteten mellem områderne.

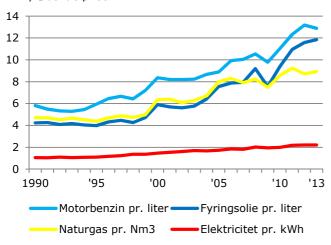
Den gennemsnitlige systempris på el var 28 øre pr. kWh i 2013 mod 23 øre pr. kWh i 2012.

I første halvår af 2014 var den gennemsnitlige systempris 21 øre pr. kWh.

Kilde: Nord Pool

Energipriser for husholdninger

DKK, løbende priser

De viste energipriser er årsgennemsnit af løbende forbrugerpriser, dvs. inkl. energi- og CO_2 -afgifter samt moms.

Prisen på fyringsolie var i 2013 DKK 11,84 pr. liter mod DKK 11,58 pr. liter året før, svarende til en stigning på 2,3%. I perioden 1990-2013 er prisen steget med 179%.

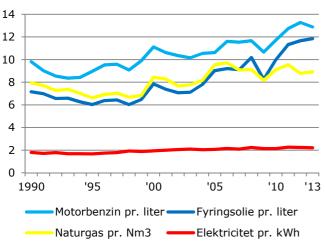
Prisen på naturgas til husholdninger var i 2013 DKK 8,93 pr. Nm³ mod DKK 8,71 pr. Nm³ året før, svarende til en stigning på 2,5%.

Afgiften på motorbenzin har over tid varieret betydeligt, hvilket har påvirket prisen. Prisen på en liter motorbenzin var i 2013 DKK 12,89 mod DKK 13,17 i 2012, svarende til et fald på 2,2%. Prisfaldet skyldes, at råolieprisen i 2013 var lavere end året før

Prisen på el var i 2013 DKK 2,21 pr. kWh mod DKK 2,22 pr. kWh i 2012, svarende til et fald på 0,4%.

Energipriser for husholdninger

DKK, 2013-priser

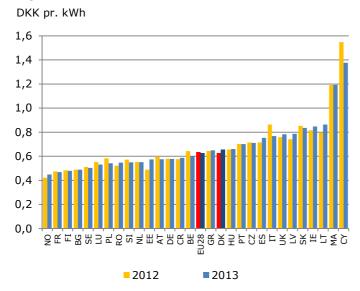
Husholdningernes energipriser er i denne figur opgjort i faste 2013-priser, som er fremkommet ved at rense de løbende priser for udviklingen i det generelle prisniveau angivet ved forbrugerprisindekset.

Målt i 2013-priser faldt prisen pr. liter motorbenzin med 2,9% i 2013 i forhold til 2012.

Prisen på fyringsolie har i en periode i 1990'erne fluktueret omkring DKK 6 pr. liter. Siden 2000 har prisen dog været over dette niveau, og i 2013 var den DKK 11,84 pr. liter, hvilket er 1,5% højere end i 2012. Prisen på naturgas var i 2013 DKK 8,93 pr. Nm³, hvilket er 1,6% højere end i 2012.

Elprisen i 2013-priser var i 2013 1,2% lavere end året før.

Elpriser for erhvervskunder

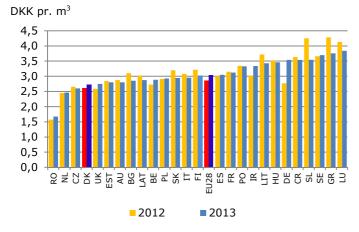
Elpriserne er vist i løbende priser (DKK pr. kWh) ekskl. skatter og afgifter for erhvervskunder med et årsforbrug mellem 2 - 20 GWh.

I 2013 varierede elprisen pr. kWh i EU-landene (EU28) fra DKK 0,47 i Frankrig til DKK 1,38 på Cypern. Norge havde en elpris på DKK 0,45 pr. kWh.

Den danske elpris i 2013 på DKK 0,66 pr. kWh var 5,0% højere end den gennemsnitlige pris i EU28-landene på DKK 0,62 pr. kWh. I 2013 steg den danske elpris med 5,1% i forhold til året før. I EU28 faldt den gennemsnitlige elpris derimod med 1,8% imellem 2012 og 2013.

Kilde: Eurostat

Naturgaspriser for erhvervskunder

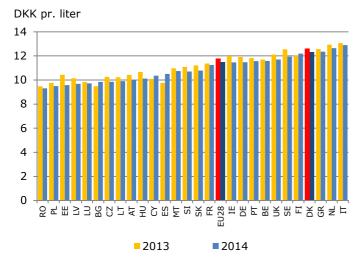
Naturgasprisen er vist i løbende priser (DKK pr. m³) ekskl. skatter og afgifter for erhvervskunder med et årsforbrug imellem 10.000 GJ og 100.000 GJ.

I 2013 varierede naturgasprisen pr. m³ i EU 28landene fra DKK 1,67 i Rumænien til DKK 3,84 i Luxembourg. Den danske pris var i 2013 DKK 2,73, mens den gennemsnitlige EU28-pris var DKK 3,04.

Den danske naturgaspris var i 2013 4,6 % højere end i 2012, mens den gennemsnitlige EU 28-pris var 6,5 % højere.

Kilde: Eurostat

Benzinpriser

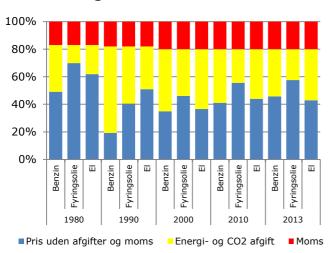
Benzinpriserne i uge 1 i hhv. 2013 og 2014 er vist i løbende priser (DKK pr. liter). Priserne gælder for motorbenzin 95 blyfri, inkl. afgifter. Gennemsnittet for EU28-landene er et vægtet gennemsnit.

I 2014 var den laveste pris DKK 9,30 pr. liter i Rumænien, mens Italiens pris på DKK 12,90 var den højeste. I Danmark var prisen pr. liter DKK 12,31 pr. liter, mens den gennemsnitlige pris i EU28-landene var DKK 11,46 pr. liter.

Prisen på benzin faldt fra 2013 til 2014 i de fleste EU 28-lande på nær Finland, Bulgarien, Spanien og Cypern, hvor prisen steg marginalt. Det største fald er sket i Ungarn, hvor prisen på et år faldt med 5,0%. I Danmark faldt benzinprisen 2,0% i samme periode.

Kilde: Oil Bulletin, EU-Kommissionen

Forbrugerprisens sammensætning, husholdning

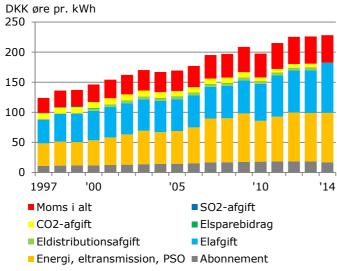
Udgifter til afgifter steg kraftigt i perioden 1980 - 1990. Siden har den del af forbrugerprisen, som udgøres af afgifter, været faldende for benzin og fyringsolie. For el fortsatte afgiftsandelen med at stige frem til 2000, hvorefter den er faldet igen.

Prisen på motorbenzin i 2013 på DKK 12,89 pr. liter var fordelt således: Pris ekskl. afgifter og moms 45,8%, afgifter 34,2% og moms 20,0%.

Prisen på fyringsolie i 2013 på DKK 11,84 pr. liter var fordelt således: Pris ekskl. afgifter og moms 57,6%, afgifter 22,4% og moms 20,0%.

Elprisen i 2013 på DKK 2,21 pr. kWh var fordelt således: Pris inkl. PSO og ekskl. afgifter og moms men 43,0%, afgifter 37,0% og moms 20,0%.

Elpriser for husholdninger 1997-2014 (pr. 1. januar)

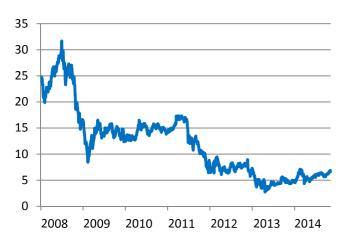
Den gennemsnitlige elpris for husholdningskunder med et årsforbrug på 4000 kWh var primo 2014 DKK 2,28 pr. kWh, hvilket er en lille stigning på 0,9% i forhold til året før. Siden 2001 er elprisen steget med 48%.

Samlet set var afgifterne og moms pr. kWh til staten i 2014 DKK 1,29 mod DKK 0,96 i 2001. Indtil 2014 bestod disse afgifter af: Elafgift, eldistributionsafgift, elsparebidrag, CO_2 -afgift (energispareafgift) og moms. Fra 2014 blev de ændret til kun elafgift og moms.

Betaling for selve energien pr. kWh (inkl. PSO og eltransmission) var i 2014 DKK 0,82 mod DKK 0,46 i 2001, mens betaling for abonnement pr. kWh var DKK 0,17 i 2014 mod DKK 0,13 i 2001.

Kilde: Dansk Energi

CO₂-priser (Euro/ton)

Prisen på kvoter i EU's kvotehandelssystem har varieret meget siden starten i 2005.

Kvoteprisen for perioden 2008-12, som også reflekterer forventninger frem til 2020, faldt også betydeligt fra sommeren 2008 i takt med, at finanskrisen førte til forventninger om lavere energiforbrug og emissioner i de kommende år. Kvoteprisen var relativ stabil fra april 2009 frem til juni 2011. Herefter er den faldet yderligere i takt med et stigende kvoteoverskud som følge af den fortsatte økonomiske krise og kraftigt faldende pris på internationale klimakreditter. Vedtagelsen i EU af 2030-mål og forslaget om en midlertidig kvotereserve kan måske have medvirket til en svag stigning i kvoteprisen.

Kilde: Point Carbon og European Energy Exchange

Energiforbrug i EU28-landene m.fl. 2012 – rangordnet efter andel af vedvarende energi

Andele i procent

	_							
	Energiforbrug¹, PJ	Olie	Natur- gas	Kul	A-kraft	Vedv. energi og Affald²	Heraf biomasse og affald	Andet
Letland	190	30	27	2	-	36 (36)	29	4
Sverige	2 085	25	2	4	33	37 (51)	21	-2
Østrig	1 409	36	22	10	-	30 (32)	16	3
Finland	1 427	26	9	13	17	29 (34)	24	5
Portugal	929	45	18	13	-	20 (25)	11	4
Danmark	760	39	19	14	-	23 (26)	17	5
Litauen	297	35	37	3	-	16 (22)	14	8
Rumænien	1 481	25	31	21	8	15 (23)	10	0
Slovenien	293	35	10	20	20	15 (20)	9	-1
Estland	256	18	9	62	-	14 (26)	13	-3
Italien	6 834	37	38	10	-	13 (14)	5	3
Spanien	5 330	42	22	12	12	13 (14)	4	-1
EU28	70 485	34	23	17	14	11 (14)	6	1
Tyskland	13 375	34	22	25	8	10 (12)	7	1
Grækenland	1 162	48	13	29	-	9 (14)	5	1
Polen	4 102	25	14	52	-	9 (11)	7	0
Bulgarien	763	21	13	38	22	9 (16)	6	- 4
Slovakiet	699	20	26	21	24	8 (10)	5	0
Ungarn	986	25	35	11	17	8 (10)	6	3
Frankrig	10 818	31	15	4	42	8 (13)	4	-1
Tjekkiet	1 791	21	16	40	18	8 (11)	6	-3
Irland	580	47	29	17	-	6 (7)	2	1
Belgien	2 358	39	26	5	18	6 (7)	4	6
Cypern	105	95	-	0	-	5 (7)	1	0
Holland	3 424	41	40	10	1	4 (5)	3	3
UK	8 470	34	33	19	9	4 (4)	3	1
Luxembourg	186	63	24	1	-	3 (3)	2	9
Malta	35	99	-	-	-	1 (1)	0	-
Norge	1 268	40	16	3	-	46 (65)	5	-4
USA	89 623	37	28	20	10	6	3	-
Japan	18 936	47	23	25	1	4	2	-

¹⁾ Kilde: Eurostat (Gross inland consumption). Svarer til "bruttoenergiforbrug" bortset fra, at der bl.a. ved udenrigshandel med el ikke korrigeres for konverteringstab.

korrigeres for konverteringstab.

²⁾ Opgørelsen i parentes er i henhold til EU's direktiv om vedvarende energi. Andel i procent for andre brændsler er Energistyrelsens beregning på basis af Eurostats tal. For nærmere forklaring se side 8 og 9.

Kilde: Eurostat og IEA (tal for USA og Japan)

Forbrug af vedvarende energi i EU28-landene m.fl. i 2012

Andele i procent

	_						
	Forbrug af vedv. energi og affald, PJ	Vand- kraft	Vind- kraft	Sol- energi	Geo- termi	Biomasse, inkl. affald	Biobrænd- stoffer
Letland	69	19,3	0,6	-	-	78,7	1,4
Sverige	775	36,7	3,3	0,1	-	56,5	3,4
Østrig	423	37,2	2,1	1,7	0,3	53,2	5,1
Finland	416	14,6	0,4	0,0	-	82,3	2,6
Portugal	184	11,0	20,1	1,5	3,1	57,0	6,5
Danmark	177	0,0	20,9	0,7	0,2	72,5	5,5
Litauen	49	3,1	4,0	0,0	0,3	87,3	5,2
Rumænien	217	20,0	4,4	0,0	0,4	71,0	4,2
Slovenien	44	32,2	0,0	0,9	3,1	57,5	4,9
Estland	36	0,4	4,3	-	-	94,8	0,4
Italien	872	17,3	5,5	0,7	23,8	35,4	9,5
Spanien	669	11,1	26,6	10,7	0,1	33,8	13,3
EU28	7 722	15,6	9,6	1,8	3,1	58,2	8,5
Tyskland	1 385	5,5	13,2	1,7	0,3	62,9	9,5
Grækenland	103	15,4	13,4	7,5	0,9	51,5	5,3
Polen	361	2,0	4,7	0,2	0,2	83,4	9,5
Bulgarien	68	17,0	6,5	0,9	2,1	63,9	5,3
Slovakiet	57	26,0	0,0	0,4	0,4	63,8	6,7
Ungarn	74	1,0	3,7	0,3	6,1	80,8	8,0
Frankrig	883	23,9	6,1	0,4	0,9	54,0	12,8
Tjekkiet	134	5,7	1,1	0,4	-	78,4	8,6
Irland	34	8,4	42,0	1,2	-	38,0	10,4
Belgien	140	0,9	7,1	0,5	0,1	74,3	11,6
Cypern	5	0,0	12,3	50,0	1,1	21,7	13,4
Holland	146	0,3	12,3	0,7	0,3	74,2	11,6
UK	351	5,4	20,1	1,8	0,0	60,3	11,1
Luxembourg	6	6,0	4,7	1,2	-	50,3	35,4
Malta	0	-	-	13,8		18,8	53,5
Norge	579	88,2	1,0	-	-	9,9	1,0
USA	5372	18,7	9,5	1,3	6,8	42,5	21,2
Japan	758	35,9	2,3	1,9	13,4	46,6	-

Kilde: Eurostat og IEA (tal for USA og Japan)

Energinøgletal 2012 – rangordnet efter selvforsyningsgrad

	Selvfo	rsyningsg	rader, pct.	_	orbrug pr. gger, GJ	i toe pr. 1	nergiforbrug 7. 1 mio. EUR 05-priser)		
	I alt	Olie	Naturgas	Brutto energi- forbrug	Endeligt energi- forbrug	2000	2012		
Danmark	104	144	149	136	106	101	87		
Estland	83	0	0	193	91	629	481		
Holland	79	3	174	205	128	157	149		
Rumænien	77	45	80	74	47	606	379		
Tjekkiet	75	2	3	171	96	481	355		
Polen	73	3	28	106	69	424	299		
Sverige	72	0	0	220	143	187	148		
Bulgarien	64	1	13	104	53	1040	670		
UK	58	63	53	133	88	143	105		
Frankrig	52	1	1	166	97	162	143		
Slovenien	51	0	0	143	99	268	228		
Letland	51	0	0	93	82	443	329		
Finland	50	0	0	264	196	235	204		
EU28	47	12	34	140	92	171	143		
Ungarn	45	11	21	99	62	350	269		
Tyskland	39	2	14	167	111	159	129		
Østrig	38	7	21	168	136	128	124		
Grækenland	38	1	0	104	64	179	166		
Slovakiet	37	0	3	129	80	604	329		
Belgien	28	0	0	213	138	211	172		
Spanien	26	0	0	114	74	160	136		
Portugal	21	0	0	88	64	171	147		
Italien	20	9	11	115	84	127	117		
Litauen	19	4	0	99	67	490	292		
Irland	9	0	5	127	98	111	83		
Cypern	4	0	-	122	85	207	167		
Luxembourg	3	0	0	355	333	143	134		
Malta	1	0	-	84	46	173	148		
Norge	671	639	2 123	254	153	121	114		
USA	84	47	94	285	191				
Japan	6	0	3	148	101				

Energiintensitet,

Kilde: Eurostat og IEA (tal for Norge, Japan og USA)

Reserver, produktion, lagre og forbrug af olie fordelt på regioner

									Ændring
	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2012	2013	'90 - '13
Oliereserver ¹⁾ , 1000 Mio. tønder									
Hele verden	683	1028	1066	1258	1353	1622	1687	1688	64,3%
Nordamerika	123	125	127	232	224	222	230	230	83,0%
Syd- og Centralamerika	27	72	84	98	104	324	329	330	361%
Europa og Eurasien	84	76	81	98	118	143	147	148	94,7%
Mellemøsten	362	660	663	697	756	766	809	808	22,6%
Afrika	53	59	72	93	111	125	131	130	122%
Asien og Stillehavsområdet	34	36	39	40	41	42	42	42	16,1%
Olieproduktion, Mio. ton									
Hele verden	3 092	3 175	3 286	3 620	3 947	3 979	4 120	4 133	30,2%
Nordamerika	671	655	646	643	638	639	721	781	19,3%
Syd- og Centralamerika	195	234	300	344	375	378	375	374	60,0%
· -	747	788				861			•
Europa og Eurasien			669	729	850		838	838	6,2%
Mellemøsten	935	852	979	1 151	1 226	1 217	1 342	1 329	56,0%
Afrika	301	321	339	371	474	483	445	419	30,5%
Asien og Stillehavsområdet	245	326	352	383	385	402	400	392	20,3%
Olielagre*), Mio. ton									
Hele OECD	271	211	203	209	207	213	206	199	-6,0%
Nordamerika	116	87	75	73	77	83	79	75	-14,1%
Europa	131	103	104	27	22	22	23	23	-78,0%
Stillehavsområdet	23	21	24	109	107	108	104	101	373%
Olieforbrug, Mio. ton									
Hele verden	2 981	3 159	3 288	3 584	3 919	4 040	4 139	4 185	32,5%
Nordamerika	929	923	953	1 062	1 131	1 040	1 014	1 024	10,9%
Syd- og Centralamerika	164	172	203	229	242	283	299	312	81,2%
Europa og Eurasien	1 198	1 128	948	931	964	906	884	879	-22,1%
Mellemøsten	103	174	210	244	293	354	378	385	121%
Afrika	70	96	106	119	139	164	166	171	77,9%
Asien og Stillehavsområdet	517	665	867	999	1 151	1 292	1 398	1 415	113%
Energiforbrug i alt, Mtoe									
Hele verden	6 634	8 110	8 574	9 342	10 714	11 956	12 483	12 730	57,0%
Nordamerika	2 107	2 326	2 520	2 759	2 843	2 778	2 723	2 787	19,8%
	253	328	399	467	526	616	657		106%
Syd- og Centralamerika								674	
Europa og Eurasien	2 825	3 194	2 785	2 818	2 968	2 949	2 943	2 925	-8,4%
Mellemøsten	138	266	347	421	557	714	764	785	195%
Afrika	145	222	245	274	333	389	402	408	83,8%
Asien og Stillehavsområdet	1 166	1 774	2 279	2 603	3 488	4 508	4 994	5 151	190%
Olieforbrug - andel af energiforbr	ug i alt, Pci	t.							
Hele verden	45	39	38	38	37	34	33	33	
Nordamerika	44	40	38	39	40	37	37	37	
Syd- og Centralamerika	65	52	51	49	46	46	46	46	
Europa og Eurasien	42	35	34	33	32	31	30	30	
Mellemøsten	75	66	61	58	53	50	49	49	
Afrika	48	43	43	43	42	42	41	42	
Asien og Stillehavsområdet	44	37	38	38	33	29	28	27	

¹⁾ Råolie, ultimo året *) Ultimo året *Kilder: BP Statistical Review of World Energy IEA, International Energy Agency, Paris*

Påviste oliereserver ved udgangen af 2013

Mia. tønder

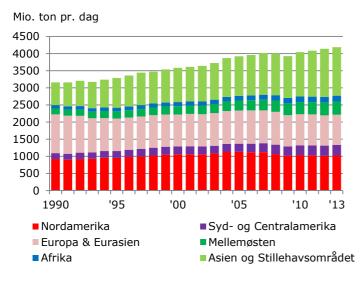
Ved udgangen af 2013 var de samlede påviste oliereserver i verden 1688 mia. tønder.

48% af råoliereserverne findes i området omkring Den Persiske Golf, hvor felterne er relativt store og geologisk lettilgængelige, og produktionsomkostningerne dermed lave.

Sættes de påviste regionale oliereserver i relation til den aktuelle regionale olieproduktion, har Europa & Eurasien reserver til 23,4 års uændret produktion, mens Nordamerika har reserver til 37,4 år. Samlet har verden oliereserver til 53,3 års uændret produktion. Der bliver dog løbende påvist nye reserver, og for 2013 er oliereserven næsten uændret.

Kilde: BP Statistical Review of World Energy 2014

Forbrug af olie fordelt på regioner

I 2013 var verdens olieforbrug 4,185 mia. ton, hvilket er 1,1% mere end året før. 24,5% af olien blev forbrugt i Nordamerika, som står for 18,9% af verdens råolieproduktion. Europa & Eurasien tegnede sig for 21,0% af olieforbruget og 20,3% af råolieproduktionen. Hverken Nordamerika eller Europa & Eurasien er selvforsynende med olie, da forbruget er større end produktionen.

Asien og Stillehavsområdets forbrugsandel var i 2013 33,8%, Mellemøstens andel 9,2%, Syd- og Centralamerikas andel 7,4%, mens Afrikas andel var 4,1%.

På verdensplan udgjorde olieforbruget i 2013 32,9% af det samlede energiforbrug mod 33,2% i 2012. For Europa & Eurasien var tallet 30,0%, hvilket er uændret i forhold til 2012.

Kilde: BP Statistical Review of World Energy

Energiforbrug fordelt på regioner

Mio. ton olieækvivalent 14000 12000 10000 8000 6000 4000 2000 1990 '95 ■ Nordamerika ■Syd- og Centralamerika ■ Europa og Eurasien Mellemøsten Afrika Asien og Stillehavsområdet I 2013 var verdens energiforbrug 2,0% højere end i 2012, og lå på 12,730 mia. ton olieækvivalenter. Bortset fra i 2009, har forbruget på verdensplan været jævnt stigende i perioden 1990-2012. Faldet fra 2008 til 2009 skyldes økonomisk tilbagegang, især i Nordamerika og Europa & Eurasien.

I 2013 steg energiforbruget i alle regioner undtagen Europa & Eurasien, hvor det faldt med 0,6%. I Nordamerika steg forbruget med 2,3% i 2013.

Energiforbruget voksede i 2013 med 2,7% i Mellemøsten, der tegner sig for 6,2% af verdens samlede energiforbrug.

Den største procentvise stigning i energiforbruget fra 2012 til 2013 var i Asien og Stillehavsområdet, hvor energiforbruget voksede med 3,2%.

Kilde: BP Statistical Review of World Energy 2014

Bitumen

Et tjæreagtigt olieprodukt, som er den tungeste del af destillationsresten ved raffinering. Bitumen anvendes som bindemiddel i vejasfalt og som tætningsmiddel i byggeindustrien.

Bruttoenergiforbrug

Fremkommer ved at korrigere det faktiske energiforbrug for brændselsforbrug knyttet til udenrigshandel med el. Om "elhandelskorrektion" se nedenfor.

Bruttoenergiforbrug (korrigeret) Bruttoenergiforbrug korrigeret for klimaudsving i forhold til et vejrmæssigt normalt år.

Bruttonationalprodukt (BNP)

Opgøres fra produktionssiden og fremkommer ved at trække den totale værdi af forbrug i produktionen i købspriser fra den samlede produktion i markedspriser. Kan også opgøres fra indkomst- og anvendelsessiden.

Bruttoværditilvækst (BVT)

Er lig med BNP i basispriser og opgøres for det enkelte erhverv som produktionen i basispriser minus forbrug i produktionen i købspriser.

Brændselsækvivalent

Energiindholdet i den mængde brændsel, der medgår til produktion af en given mængde el, fjernvarme eller bygas. For olie, kul, naturgas samt vedvarende energi m.m. er der ingen forskel på en energimængde angivet i direkte energiindhold og i brændselsækvivalent.

Brændværdi

Den energimængde, som frigøres ved forbrænding af et brændbart stof. Man skelner mellem den øvre og den nedre brændværdi.

Den øvre brændværdi er den varmemængde, som frigøres, hvis forbrændingsprodukterne køles så meget, at deres vanddampindhold kondenserer fuldstændigt. Vanddampen kommer dels fra brændslets egentlige vandindhold, dels fra forbrændingen af brændslets indhold af hydrogenforbindelser. Den nedre brændværdi er den varmemængde, som fås, når vandet forbliver på dampform. I den danske energistatistik anvendes nedre brændværdi.

Bygas

Gas produceret på bygasværker. Tidligere blev bygas produceret på grundlag af kul og olie, men siden 1990 er produktionen næsten udelukkende sket ved konvertering af naturgas.

Centrale anlæg

Anlæg på 16 navngivne værker. Øst for Storebælt: Amagerværket, Asnæsværket, Avedøreværket, H.C. Ørstedsværket, Kyndbyværket, Svanemølleværket, Stigsnæsværket og Rønneværket. Vest for Storebælt: Enstedværket, Esbjergværket, Fynsværket, Herningværket, Randersværket, Skærbækværket, Studstrupværket og Nordjyllandsværket. Tidligere har endvidere Aalborgværket, Århusværket og Masnedøværket været defineret som centrale værker.

CO₂-emissioner

Udledning af kuldioxid fortrinsvis fra energianvendelse. Desuden foregår der udledning fra en række andre kilder (flaring af gas i Nordsøen, plast i affald til forbrænding og visse industriprocesser). I energistatistikken medtages kun emissioner fra forbrug af olie, naturgas og kul.

Decentrale kraftvarmeanlæg

Anlæg på værker, der ikke er nævnt under centrale værker, og hvor produktion af el og varme er en hovedaktivitet.

Direkte energiindhold

Den mængde energi, som en energivare indeholder. Det direkte energiindhold opgøres på grundlag af brændværdi pr. vægt- eller rumenhed for de forskellige energivarer og som den leverede energi for el, fjernvarme og bygas.

Distributionstab

Forskellen mellem forsyning og endeligt forbrug af en energivare. For elproduktion beregnes distributionstabet som forskellen mellem forsyning af el og salg af el. For fjernvarme anslås distributionstabet i gennemsnit at udgøre 20% af fjernvarme leveret til net. For bygas anslås tabet at være 4%. For naturgas estimeres distributionstabet fra år til år.

Elintensitet

Elforbrug i forhold til BNP eller BVT målt i faste priser, se også energiintensitet.

Elkapacitet

Den maksimale, øjeblikkelige elproduktion fra et kraftværk, kraftvarmeværk, vindmølle eller lignende. Elkapaciteten måles i MW (megawatt) eller kW (kilowatt). Elkapaciteten udtrykker ikke et værks aktuelle produktion, men hvad værket maksimalt kan producere i et givet øjeblik.

Elværkskul

Stenkul anvendt på danske kraftværker.

Elhandelskorrektion

I tilfælde af nettoimport af el tillægges et brændselsforbrug svarende til, hvad et gennemsnitligt dansk kondensanlæg ville have forbrugt, hvis produktionen af denne elektricitet skulle være sket i Danmark. Ved nettoeksport fratrækkes tilsvarende.

Endeligt energiforbrug

Endeligt energiforbrug udtrykker energiforbruget leveret til slutbrugerne, dvs. private og offentlige erhverv samt husholdninger. Formålene med energianvendelsen er fremstilling af varer og tjenester, rumopvarmning, belysning og andet apparatforbrug samt transport. Hertil kommer forbrug til ikke energiformål, fx. smøring, rensning og bitumen til asfaltering. Energiforbrug i forbindelse med udvinding af energi, raffinering og konvertering er ikke inkluderet i endeligt energiforbrug. Afgrænsningen og opdelingen af endeligt energiforbrug følger retningslinjerne hos Det Internationale Energi Agentur (IEA) og Eurostat. Herefter skal energiforbrug til transport på vej, bane, til søs, i luften og i rør - uanset forbruger - udskilles som en særlig hovedkategori. Det betyder, at energiforbrug i erhverv og husholdninger opgøres ekskl. forbrug til transportformål.

Energiforsyning i alt

Den totale energiforsyning er opgjort som primær produktion af energi reguleret for import og eksport (herunder grænsehandel med olieprodukter), udenrigsbunkring og lagerændringer. Forskellen mellem Energiforsyning i alt og Faktisk energiforbrug er posten Statistisk difference.

BEGREBER OG DEFINITIONER

Energiintensitet Energiforbrug sat i forhold til bruttonationalprodukt (BNP) eller bruttoværditilvækst (BVT) målt i

faste priser (p.t 2010-priser, kædede værdier).

Faktisk energiforbrug Angiver det registrerede energiforbrug i et kalenderår.

Forbrug ved distribution Forbrug af el i forbindelse med el-, fjernvarme- og gasforsyning.

Forbrug ved prod./Eget forbrug Forskellen mellem bruttoproduktion og nettoproduktion af en energivare. Forbrug ved produktion

udgøres af naturgas ved udvinding (på platforme), olieprodukter, el og fjernvarme ved raffinering

samt elektricitet og fjernvarme ved konvertering.

Fremstillingsvirksomhed Fremstillingsvirksomhed er afgrænset anderledes end hos Danmark Statistik. I Energistyrelsens

statistik omfatter fremstillingsvirksomhed ikke raffinaderier, som er udskilt i en særlig forbrugskategori, hvorimod branchen indvinding af grus og sten er medtaget under fremstillingsvirksomhed.

Gas-/dieselolie Gasolie og dieselolie tilhører samme kogepunktsinterval i raffineringsprocessen og kan i vidt om-

fang anvendes til de samme formål, hvorfor der ikke skelnes mellem de to produkter i energistatistikken. Typisk stiller man strengere miljø- og sikkerhedsmæssige krav til autodieselolie end til fy-

ringsgasolie. Til marinediesel stilles der mindre strenge krav.

Genanvendelse (Recycling) Herved forstås energivarer, som for anden gang medtages i energibalancen. Aktuelt drejer det sig

om smøreolie, der tidligere er medtaget under endeligt energiforbrug til ikke energiformål, og som

efterfølgende medtages som spildolie.

Geotermi Varmeenergi fra jordens indre. Energien bruges til at varme vand op med, som derefter bruges til

enten at producere fjernvarme eller strøm. I Danmark benyttes geotermi kun til produktion af

fjernvarme.

Grænsehandel m. olieprodukter Den mængde motorbenzin, gas-/dieselolie og petroleumskoks, der som følge af forskelle i prisen

indkøbes af privatpersoner og vognmænd m.fl. på den ene side af grænsen og forbruges på den anden side af grænsen. Indberetning til IEA og Eurostat indbefatter ikke grænsehandel.

Handels- og serviceerhverv Omfatter engroshandel, detailhandel, privat service og offentlig service. Sidstnævnte er snævert

afgrænset som forvaltning og serviceydelser, der stilles til rådighed for samfundet på ikke mar-

kedsmæssige vilkår.

Halvfabrikata Olieprodukter som i produktionen befinder sig på et stadium mellem råvare og færdigprodukt.

Ikke energiformål Energivarer, der indgår i energiforbrug i alt under endeligt forbrug, men ikke anvendes til energi-

mæssige formål. Kategorien omfatter mineralsk terpentin, smøreolie og bitumen.

Import og eksport Import og eksport angiver varebevægelser, der krydser en landegrænse. Grønland og Færøerne

betragtes som udland.

Joule Måleenhed for energi. I den danske energistatistik anvendes følgende enheder: 1 PJ (Peta Joule)

 $= 10^3 \text{ TJ (Tera)} = 10^6 \text{ GJ (Giga)}.$

JP1 Jet Petroleum 1. En petroleumskvalitet, som adskiller sig fra anden petroleum ved strenge krav til

lavt indhold af vand og umættede forbindelser. Anvendes til luftfart.

Klimakorrektion Energiforbruget til opvarmning afhænger delvist af udeklimaet, som varierer fra år til år. Et mål

herfor er graddagetallet, som opgøres af Dansk Meteorologisk Institut (DMI). Antallet af graddage opgøres som summen af de dage, hvor middel af udelufttemperaturen er under 17°C ganget med forskellen mellem de 17°C og døgnets middeltemperatur. Det klimakorrigerede energiforbrug til opvarmningsformål er således det forbrug, man ville have haft såfremt året havde været et normalår. Normalårets graddagetal er fra og med 2005-statistikken fastlagt som glidende gennemsnit

af graddagene i de seneste tyve år.

En del af brændselsforbruget til opvarmningsformål er dog uafhængig af udeklimaet, fx opvarmning af vand, varmetab fra installationer og ledningsnet mv. Denne del varierer fra branche til branche og fra brændsel til brændsel. Som hovedregel er det forudsat, at af brændselsforbruget til opvarmning er 65% i husholdninger, handel og service samt 50% i fremstillingserhverv graddageafhængigt. For de enkelte brændsler er det for hver branche fastlagt, hvor stor en del der anven-

des til opvarmningsformål.

Kraftvarmeproduktion (CHP) Samtidig produktion af el og varme.

Kondensproduktion af el Ved kondensproduktion af el på centrale værker forstås en produktionsform, hvor overskudsvar-

men fra elproduktionen bortkøles. I Danmark foregår denne bortkøling typisk ved udledning af

varmen til havet.

Konvertering Produktion af el, fjernvarme og bygas.

Konverteringsstab Forskellen på det samlede input og output i konverteringsprocessen.

LPG Liquefied Petroleum Gas (flydende gas, flaskegas). Betegnelsen for propan, butan og blandinger

heraf. Anvendes i industri samt til opvarmning, madlavning og som drivmiddel. Tidligere anvendtes

LPG også som råstof i produktion af bygas.

LVN Light Virgin Naphtha (letbenzin). Anvendes som benzinkomponent og som råstof for den petroke-

miske industri. Tidligere anvendtes LVN endvidere til produktion af bygas.

Orimulsion En tung olietype emulgeret i vand. Kommer fra egnen omkring Orinocofloden i Venezuela.

Overskudsvarme Restvarme fra erhvervsmæssig produktion. Private producenter sælger i stort omfang overskuds-

varme fra deres processer til fjernvarmenet. Fjernvarme, som stammer fra overskudsvarme, tilknyttes ikke brændsel i energistatistikken, da brændslet indgår under den primære produktion. Ved fjernvarmeproduktion fra private producenter fremkommer derfor en konverteringsgevinst.

Petroleumskoks Et fast olieprodukt, som fremkommer ved raffinering af fuelolie i en såkaldt coker. Omkring 10% af

materialet afsætter sig i cokeren som petroleumskoks. Anvendes især i industrien.

Primær energiproduktion Produktion af råolie, kul, naturgas samt vedvarende energi m.m.

Produktionserhverv Omfatter landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri, fremstillingsvirksomhed samt bygge- og anlægs-

virksomhed

RaffinaderigasBetegnelsen på de letteste fraktioner, som fremkommer ved råoliedestillation. Raffinaderigas er

luftformig ved atmosfærisk tryk. Anvendes hovedsageligt som raffinaderibrændsel.

Revision af energistatistikken Energistatistikken bygger på oplysninger fra flere kilder og på en række forudsætninger. Såfremt

der forekommer nye oplysninger om energiforsyning eller -forbrug for et givet år, vil statistikken blive revideret i overensstemmelse hermed. Fx sker der hvert år en revision af energiforbruget i fremstillingsvirksomhed, idet opgørelsen delvist bygger på skøn, som året efter kan erstattes af faktuelle oplysninger fra Danmarks Statistik. Der kan også fremkomme nye oplysninger om produktion og forbrug af vedvarende energi, herunder biomasse. Endelig kan revision af statistikken

fremkomme ved, at der ændres i afgrænsninger og beregningsforudsætninger.

PSO PSO er omkostninger til offentlige forpligtelser i forbindelse med elforsyning, som skal afholdes af alle elforbrugere. PSO omfatter støtte til produktion af miliøvenlig el, nettilslutning af decentrale

alle elforbrugere. PSO omfatter støtte til produktion af miljøvenlig el, nettilslutning af decentrale kraftvarmeværker og vindmøller, forsyningssikkerhed, miljøundersøgelser vedrørende havvindmøl-

ler, forskning og udvikling i miljøvenlig elproduktion samt kompensation for CO₂-afgift.

Selvforsyningsgrad Selvforsyningsgraden opgøres i den danske energistatistik som produktion af primær energi sat i

forhold til det klimakorrigerede energiforbrug. I international statistik sættes produktionen i forhold

til det faktiske energiforbrug.

Sekundære producenter Producenter af el og/eller fjernvarme, hvis hovedaktivitet ikke er konvertering, dvs. energiprodu-

center, hvor produktionen af energi ikke er den primære aktivitet. Fx industrivirksomheder, gart-

nerier eller affaldsbehandlingsvirksomheder. Tidligere benævnt Private producenter.

Spildolie Olie, der anvendes som brændsel i industrien og ved konvertering, og som tidligere er indgået i

energistatistikken som smøreolie.

Statistisk difference Difference ved opgørelser af energiforbrug baseret på forskellige kilder, som i teorien burde føre til

identiske resultater.

Struktureffekt Ændring af energiforbrug som skyldes en forskydning i erhvervsstrukturen.

Termisk el-produktion Ved termisk produktion forstås el produceret ved forbrænding af brændsler. Dvs. elproduktion som

ikke foregår ved vindkraft, vandkraft, bølgekraft eller solceller.

TransportAl transportaktivitet bortset fra intern transport på virksomhedsarealer. Energiforbruget til vejtransport er i den danske statistik korrigeret for grænsehandel. I international statistik korrigeres

der ikke for grænsehandel, idet international statistik alene bygger på salgsoplysninger.

Udenrigsmarine bunkring Omfatter leverancer af energivarer (olie) i Danmark til skibe i udenrigsfart af alle nationaliteter

inkl. krigsskibe samt udenlandske fiskefartøjer. Leveringer til indenrigs søfart og danske fiskefartø-

jer medregnes ikke. Udenrigs marine bunkring indgår ikke i det nationale energiforbrug.

Udvinding og raffinering Produktion af råolie og naturgas samt raffinering af råolie og halvfabrikata.

Varmepumper Energimængden produceret af varmepumper beregnes som forskellen mellem den mængde ener-

gi, som varmepumpen leverer, og varmepumpens elforbrug. Denne energimængde er placeret un-

der vedvarende energi.

Vedvarende energi Defineres som solenergi, vindkraft, vandkraft, geotermi, biomasse (halm, skovflis, brænde, træpil-

ler, træaffald, flydende biobrændsler og bionedbrydeligt affald medmindre andet fremgår), biogas

og varmepumper.

Vedvarende energi m.m. Defineres som vedvarende energi med tillæg af ikke-bionedbrydeligt affald.

Vægtfylde Forholdet mellem vægten af et vist rumfang væske og vægten af et lige så stort rumfang vand ved

4 graders celsius, måles fx i ton/m³.

Danske energi- og emissionsnøgletal

									Ændring
Danmark	1980	1990	2000	2005	2010	2011	2012	2013	'90-'13
Energiintensitet, bruttoenergiforbrug [TJ pr. mio. BNP]	0,889	0,635	0,500	0,474	0,452	0,442	0,433	0,424	-33,2%
Energiintensitet, endeligt energiforbrug [TJ pr. mio. BNP]	0,666	0,468	0,388	0,371	0,351	0,351	0,339	0,337	-28,0%
Bruttoenergiforbrug pr. indbygger [GJ]	159	160	157	157	147	145	140	136	-14,7%
Endeligt energiforbrug pr. indbygger [GJ]	119	118	122	123	114	115	110	108	-7,9%
Selvforsyningsgrad [pct.]	5	52	139	155	121	108	102	93	79,4%
Olieforbrug - andel af bruttoenergiforbrug [pct.]	67	43	45	41	38	38	37	36	-15,9%
Vedvarende energi - andel af bruttoenergiforbrug [pct.]	2,7	5,8	9,6	14,5	19,9	21,6	23,0	24,4	318%
Raffinaderikapacitet [mio. ton pr. år]	9,0	9,0	9,2	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	•
Elkapacitet [MW]	6 618	9 124	12 598	13 088	13 450	13 603	14 212	14 850	62,8%
Vindkraftkapacitet – andel af samlet elkapacitet [pct.]	-	3,6	19,0	23,9	28,3	29,1	29,3	32,4	807%
Nettoelimport - andel af indenlandsk elforsyning [pct.]	-5,1	22,5	1,9	3,8	-3,3	3,8	15,1	3,2	•
Kraftvarmeandel, termisk elproduktion [pct.]	18	37	56	64	61	63	74	61	66,0%
Kraftvarmeandel, fjernvarmeproduktion [pct.]	39	59	82	82	77	76	73	73	23,8%
El fra vedvarende energi - andel af indenlandsk elforsyning [pct.]	0,1	2,6	15,9	27,4	34,8	40,7	43,1	46,7	1697%
chorsynning (pec.)									1037 70
CO ₂ -emission pr. indbygger [ton]	12,2	11,9	10,4	9,7	8,5	8,3	7,9	7,6	-36,8%
CO ₂ -emission pr. BNP-enhed [ton pr. mio. BNP]	69	48	33	29	26	25	24	24	-50,5%
CO ₂ -emission pr. brændselsenhed [kg pr. GJ]	77	75	66	62	58	57	56	55	-25,9%
CO ₂ -emission pr. solgt kWh [gram pr. kWh]	1 034	938	636	541	510	475	473	440	-53,1%
CO ₂ -emission pr. forbrugt enhed fjernvarme [kg pr. GJ]	95	62	44	39	33	34	33	32	-48,3%

Anm. 1: Oplysningerne om energiforbrug og emissionerne er korrigeret for brændselsforbrug knyttet til udenrigshandel med el og klimaudsving i forhold til et vejrmæssigt normalt år.

Anm. 2: Bruttonationalproduktet (BNP) er opgjort i 2010-priser, kædede værdier.

Energistyrelsens metode til korrektion for klimaforskelle

Formålet med klimakorrektion er at vise energiforbruget uafhængigt af klimaudsving mellem de enkelte år. Klimakorrektion sker ved at korrigere - for hvert enkelt af statistikkens forbrugsområder - den andel af energiforbruget, som består af rumopvarmning, og som er afhængig af klimaet.

Korrektionen sker ved at sætte årets graddagetal i forhold til graddagetallet i et normalår. Et højt antal graddage i forhold til et normalår angiver, at det har været et forholdsvis koldt år, og årets faktiske energiforbrug korrigeres derfor ned som udtryk for, hvad energiforbruget ville have været i et normalt år. Et lavt antal graddage medfører omvendt, at det faktiske energiforbrug korrigeres op.

Ideelt set skal graddagetallet for de forskellige år fordele sig nogenlunde jævnt omkring normalåret. Tidligere benyttedes at fast normalår, men på grund af det stadig mildere klima betød det, at graddagetallet i en længere årrække med få undtagelser var lavere end "normalen". For at få en korrektion, der tager højde for, af klimaet er blevet stadigt varmere, har Energistyrelsen derfor valgt at benytte et normalår dannet ved at tage et glidende gennemsnit af de seneste 20 års graddagetal.

Graddagetallet opgøres af Danmarks Meteorologiske Institut.

Brændværdier og CO₂-indhold i 2013

	Brændværdi	CO ₂ -indhold
	GJ/ton	Kg/GJ
Råolie, Nordsø	43,00	-
Halvfabrikata	42,70	-
Raffinaderigas	52,00	57,60
LPG	46,00	63,10
LVN	44,50	65,00
Motorbenzin	43,80	73,00
Flybenzin	43,80	73,00
JP4	43,80	72,00
Petroleum	43,50	71,90
JP1	43,50	72,00
Gas-/dieselolie	42,70	74,00
Fuelolie	40,65	78,00
Orimulsion	27,65	80,00
Petroleumskoks	31,40	93,00
Spildolie	41,90	78,00
Mineralsk terpentin	43,50	-
Bitumen	39,80	-
Smøreolie	41,90	-
Naturgas, GJ/1000 Nm ³	38,99	56,79
Bygas, GJ/1000 m ³	19,31	-
Elværkskul	24,49	94,25
Stenkul i øvrigt	24,49	94,25
Koks	29,30	108,00
Brunkulsbriketter	18,30	94,60
Halm	14,50	-
Skovflis	9,30	-
Brænde, løvtræ, GJ/m³	10,40	-
Brænde, nåletræ, GJ/m³	7,60	-
Træpiller	17,50	-
Træaffald	14,70	-
Træaffald, GJ/rummeter	3,20	-
Biogas, GJ/1000 m ³	23,00	-
Affald	10,60	37,00
Biodiesel	37,50	-
Bioethanol	26,70	-
Bioolie	37,20	-

Klimakorrektion

	Graddage	
År	Årets	Normalår
2006	2908	3288
2007	2807	3136
2008	2853	3120
2009	3061	3127
2010	3742	3171
2011	2970	3156
2012	3234	3166
2013	3207	3155

Afgiftssatser i 2013 (1. halvår)

	Energiafgift	CO ₂ -afgift
	DKK/GJ	DKK/GJ
Transport		
Motorbenzin	121,6	11,40
Let dieselolie	80,6	12,10
Svovlfattig dieselolie	71,50	11,30
Andre formål		
LPG (flaskegas)	60,50	5,80
Petroleum	62,30	12,50
Fyringsgasolie	60,80	12,90
Fuelolie	60,50	12,80
Petroleumskoks	68,10	17,00
Naturgas	73,70	9,50
Stenkul	69,30	17,80
Koks	69,30	17,80
Brunkulsbriketter	62,80	16,20
El	209,70	
El til opvarmning ¹⁾	94,70	
1) Ved forbrug over 4000 kWh/2	r i husholdninger	

1)Ved forbrug over 4000 kWh/år i husholdninger.

Kilde: Skatteministeriet

Vægtfylder i 2013	
	ton/m ³
Motorbenzin	0,75
Flybenzin	0,71
JP4	0,76
Petroleum	0,80
JP1	0,80
Gas-/dieselolie	0,84
Bioethanol	0,79
Biodiesel	0,88

Omregningstabel

For at lette sammenligninger er alle tal om energiforbrug angivet i Tera Joule (TJ) eller Peta Joule (PJ).

1 kilo Joule	=	1000 J
1 Mega Joule	=	1000 kJ
1 Giga Joule	=	1000 MJ
1 Tera Joule	=	1000 GJ
1 Peta Joule	=	1000 TJ
1 kWh	=	3,6 MJ
1 MWh	=	3,6 GJ
1 GWh	=	3,6 TJ
1 Btu (British thermal unit)	=	1055,66 J
1 tønde (barrel, bbl)	=	158,987 liter
1 mtoe (mio. ton olieækvivalent)	=	41,868 PJ

Signaturforklaring

- Tal kan i sagens natur ikke forekommeNul
- 0 Mindre end ½ af den anvendte enhed

Har du brug for flere data?

www.ens.dk/talogkort

Her kan du bl.a. finde:

Energistatistik 2013

- Publikationen som pdf
- Figurer i Powerpoint
- Tidsserier og tabeller
- Danmarks energistrømme 2013

Data

- Månedlig energistatistik
- Månedlig elforsyningsstatistik
- Stamdataregister for vindkraft

Kort

• Placering af værker og vindmøller

Energistyrelsen Amaliegade 44 1256 København K

Tlf 33 92 67 00 ens@ens.dk www.ens.dk

CVR-nr: 59 77 87 14